

OLYMPIC VALUES
EDUCATION PROGRAMME

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΕΝΑΣ ΠΡΑΚΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ

Ευχαριστίες:

Η ΔΟΕ θα ήθελε να εκφράσει την εκτίμησή της και να ευχαριστήσει τους ακόλουθους συντελεστές. Οι ατομικές και συλλογικές γνώσεις, η εμπειρογνωμοσύνη και το πάθος για τον Ολυμπισμό συνέβαλαν στη δημιουργία ενός ολιστικού προγράμματος εκπαιδευτικών εργαστηρίων που θα βασίζεται στις αρχές του Ολυμπιακού Ιδεώδους και της Παιδαγωγικής.

Gary Barber, Εκπαιδευτικός, St Michael's University School, Victoria BC

Amanda Stanec, PhD, Ιδρύτρια Move Live Learn, Επικεφαλής Ανάπτυξης Περιεχομένου

Συντελεστές:

Narin HajTass, Διευθύντρια Αγωγής και Εκπαίδευσης, Ολυμπιακή Επιτροπή Ιορδανίας

Παρασκευή Λιούμπη, PhD, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Διεθνής Ολυμπιακή Ακαδημία

James Mandigo, PhD, Αντιπρύτανης & Καθηγητής, Brock University

Phelane Phomane, Field Consultant Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας, Λεσότο

Amy Schwartz, Senior Strategist, Move Live Learn

Lindsay Simpson, Ειδικός Προγράμματος Μαθημάτων, Move Live Learn

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΕΝΑΣ ΠΡΑΚΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ

Προτείνεται η χρήση του παρόντος οδηγού σε συνδυασμό με το
Οι Βασικές Αρχές της Ολυμπιακής Παιδείας: Ένα Πρόγραμμα
βασισμένο στον Αθλητισμό ως μέρος των εργαλείων του
Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας.

Δημοσιεύτηκε το 2023
Δημιουργήθηκε από τη Διεθνή Ολυμπιακή Επιτροπή
Ολυμπιακό Ίδρυμα Πολιτισμού και Κληρονομιάς
Λωζάνη, Ελβετία

Το περιεχόμενο του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας και όποια εργασία, στοιχείο ή υλικό έγινε διαθέσιμο ή διανεμήθηκε σε εσάς αναφορικά με το Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας, συμπεριλαμβανομένων χωρίς περιορισμό όλων των εγγράφων, γραφικών, εικόνων και βίντεο (το «Υλικό του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας»), είναι αποκλειστική ιδιοκτησία και/ή διατίθεται σε εσάς από τη Διεθνή Ολυμπιακή Επιτροπή (τη «ΔΟΕ») για μη εμπορικούς, μη διαφημιστικούς σκοπούς και η χρήση του περιορίζεται μόνο σε εκδοτικούς, εκπαιδευτικούς, ερευνητικούς σκοπούς ή σκοπούς ανάλυσης, αξιολόγησης ή υποβολής εκθέσεων (εκτός εάν υποδεικνύεται διαφορετικά). Το Υλικό του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας δε θα τροποποιηθεί, μεταβληθεί και/ή αλλάξει, εκχωρηθεί με περαιτέρω άδεια εκμετάλλευσης ή διανεμηθεί εκ νέου, εν μέρει ή στο σύνολό του, χωρίς προηγούμενης τη γραπτή συγκατάθεση της ΔΟΕ (ή του υποδεικνυμένου κατόχου δικαιωμάτων). Η ΔΟΕ

δεν παρέχει καμία εγγύηση και δεν φέρει ευθύνη για τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο Υλικό του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας όσον αφορά την ορθότητα αλλά και την πληρότητα τους. Οι απόψεις και γνώμες που εκφράζονται (α) σε οποιοδήποτε υλικό τρίτων που διατέθηκε σε εσάς ως μέρος του Υλικού του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας, ή (β) σε οποιαδήποτε δημοσίευση, ιστοσελίδα ή άλλα μέσα έκφρασης μέσω των οποίων το εν λόγω υλικό τρίτων διατέθηκε σε εσάς ως μέρος του Υλικού του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας, αντιπροσωπεύουν μόνο την άποψη των συγγραφέων και δεν αντικατοπτρίζουν απαραίτητα την επίσημη πολιτική ή θέση της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής. Συμφωνείτε να αποζημιώσετε, υπερασπιστείτε και απαλλάξετε τη ΔΟΕ από κάθε είδους ζημία που προκύπτει ή δημιουργείται λόγω χρήσης ή κατάχρησης του Υλικού του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας, ή από οποιαδήποτε παραβίαση των εν λόγω όρων άδειας χρήσης από μέρους σας.

Η ΔΟΕ (και στο βαθμό που είναι εφικτό, ο σχετικός κάτοχος των δικαιωμάτων) διατηρεί το δικαίωμα να ανακαλέσει τα δικαιώματα που εκχωρούνται για το Υλικό του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας ανά πάσα στιγμή για οποιοδήποτε λόγο.

© 2023 Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή –
Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος.

ISBN: 978-92-9149-194-0
Σχεδιασμός: TwelfthMan
Εικονογράφηση Εξώφυλλου: Stephen Cheetham
Επιμέλεια κειμένων και ενημέρωση περιεχομένου:
Caroline von Alvensleben και Roxanne Arthingal,
Ολυμπιακό Ίδρυμα Πολιτισμού και Κληρονομιάς, Quai
d'Ouchy 1, 1006 Λωζάνη, Ελβετία
Τηλ +41 (0)21 621 6511 www.olympics.com
Φωτογραφίες από τη ΔΟΕ.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Πρόλογος	6
Ο Ολυμπισμός και η βασισμένη σε αξίες Παιδεία	8
Ενότητα 01: Κατανοώντας τα οφέλη του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας	12
Ενότητα 02: Δημιουργώντας ένα περιβάλλον αποτελεσματικής μάθησης	16
Ενότητα 03: Το Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας και οι μαθησιακές δεξιότητες του 21ου αιώνα	18
Ενότητα 04: Ο διδακτικός και μαθησιακός κύκλος	20
Ενότητα 05: Μέθοδοι διδασκαλίας που ευνοούν την εφαρμογή του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας	26
Ενότητα 06: Διδασκαλία με βάση τα Ολυμπιακά εκπαιδευτικά θέματα (ενότητες εργασίας)	30
Ενότητα 07: Υλοποίηση Προγραμμάτων Ολυμπιακής Παιδείας με φυσική δραστηριότητα	34
Σύνδεση των δραστηριοτήτων του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας με το πρόγραμμα μαθημάτων	62
Προτεινόμενη βιβλιογραφία σχετικά με την Παιδαγωγική	64
Γλωσσάρι όρων	65
Πηγές και αναφορές	72

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Λίγοι άνθρωποι στον κόσμο γίνονται Ολυμπιονίκες. Όλοι μπορούν όμως να απολαύσουν τα οφέλη της φυσικής δραστηριότητας. Η ΔΟΕ θέλει να αντιμετωπίσει την παγκόσμια πρόκληση των αυξανόμενων ποσοστών σωματικής αδράνειας έτσι ώστε περισσότεροι νέοι να έχουν την ευκαιρία να γίνουν Ολυμπιονίκες, αλλά κυρίως περισσότερα παιδιά και νέοι να υιοθετήσουν για όλη τους τη ζωή πρότυπα φυσικής δραστηριότητας τόσο για τη χαρά που αυτή προσφέρει όσο και για τα οφέλη στην υγεία.

Η φυσική δραστηριότητα έχει πολλές μορφές, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, του αθλητισμού, της αναψυχής, του μη δομημένου παιχνιδιού, του χορού και της άσκησης. Δεν έχουν όλα τα παιδιά θετικές εμπειρίες με την άθληση και τη φυσική δραστηριότητα. Εμείς θέλουμε να το αλλάξουμε αυτό. Με θετικές προσεγγίσεις που εστιάζουν περισσότερο στον μαθητή και καθιστούν τον σχεδιασμό της φυσικής δραστηριότητας πιο συμπεριληπτικό, περισσότερα παιδιά και νέοι θα αποκομίσουν θετικές εμπειρίες από προγράμματα φυσικής δραστηριότητας και θα έχουν περισσότερες πιθανότητες να παραμείνουν σωματικά δραστήρια για όλη τους τη ζωή.

Η Επιτροπή Ολυμπιακής Παιδείας της ΔΟΕ αναγνωρίζει τη σημασία της υποστήριξης των παιδιών και των νέων ώστε να διδαχθούν αξίες και δεξιότητες που θα αποτελέσουν εφόδιο για τη ζωή τους. Αυτό το συμβουλευτικό όργανο προσπαθεί να εμπνεύσει τους εκπαιδευτικούς σχετικά με την προώθηση της παιδείας που βασίζεται στις Ολυμπιακές Αξίες και παρέχει στρατηγική καθοδήγηση για τα προγράμματα και τις δραστηριότητες της ΔΟΕ που σχετίζονται με την εκπαίδευση των νέων μέσω του αθλητισμού.

Το πρόγραμμα αυτό έχει σχεδιαστεί για να δώσει τη δυνατότητα σε νέους οποιουδήποτε επιπέδου δεξιοτήτων και από οποιοδήποτε μέρος του κόσμου να απολαύσουν και να μάθουν από τη φυσική δραστηριότητα, καθώς και να αποκτήσουν δια βίου κοινωνικές, νοητικές και σωματικές δεξιότητες. Επιπλέον, αυτό το πρόγραμμα μπορεί να τροποποιηθεί ώστε να απευθύνεται σε ενήλικες οι οποίοι θα μπορούσαν επίσης να επωφεληθούν από την παιδεία που βασίζεται σε αξίες και τις περισσότερες ευκαιρίες που τους δίνονται για φυσική δραστηριότητα.

Πιστεύουμε ότι είναι σημαντικό να παρέχουμε αυτό το υλικό τώρα λόγω της δυνατότητάς του να επηρεάσει θετικά τα ακόλουθα παγκόσμια οράματα, στόχους και κατευθυντήριες γραμμές.

Βρείτε τρόπους με τους οποίους το παρόν υλικό μπορεί να ενταχθεί στο πλαίσιο:

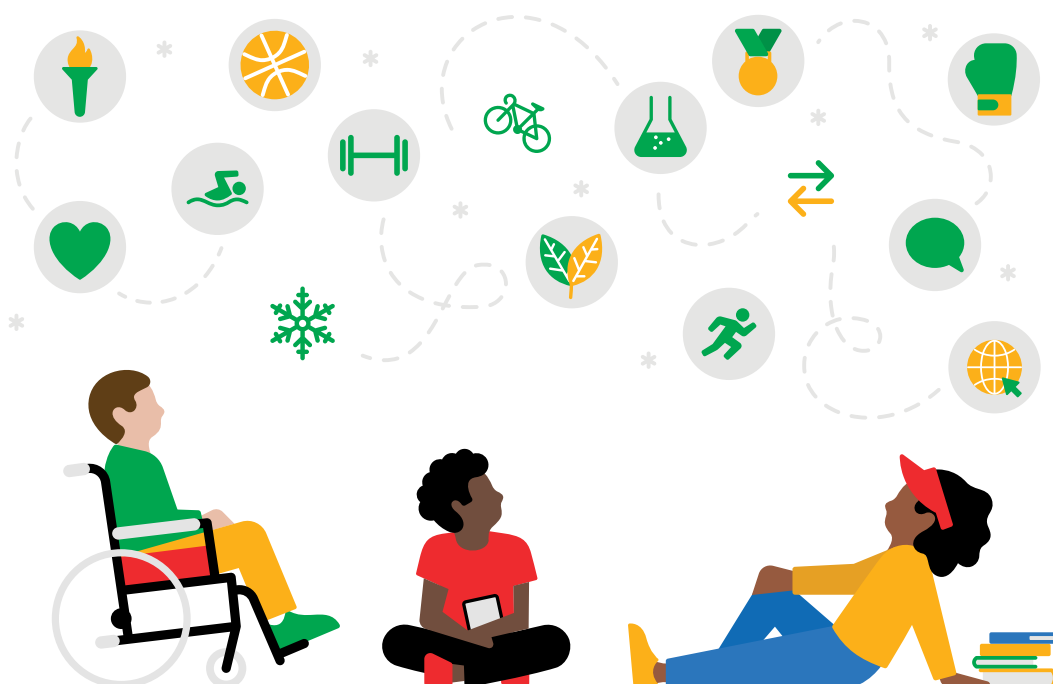
- της φιλοσοφίας του Ολυμπισμού,
- του οράματος της ΔΟΕ «να χτίσει έναν καλύτερο κόσμο μέσω του αθλητισμού»,
- της στρατηγικής κατεύθυνσης της Επιτροπής Ολυμπιακής Εκπαίδευσης «να προωθήσει τον Ολυμπισμό μέσω της εκπαίδευσης, της φυσικής δραστηριότητας και του αθλητισμού, εμπνέοντας τα άτομα να γίνουν υπεύθυνοι πολίτες του κόσμου μας» και
- της συνεισφοράς του Ολυμπιακού Κινήματος στην ανάπτυξη παγκόσμιας πολιτικής μέσω πλαισίων δράσης όπως οι Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ και η επίτευξη μιας ποιοτικής φυσικής αγωγής.

Ο ΟΛΥΜΠΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Η ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΕ ΑΞΙΕΣ ΠΑΙΔΕΙΑ

Το Ολυμπιακό Κίνημα ακολουθεί τρεις βασικές αξίες για την προώθηση του Ολυμπισμού: Αριστεία, Σεβασμός και Φιλία. Αυτές όμως δεν είναι οι μόνες αξίες που βοηθούν το άτομο να αξιοποιήσει τις δυνατότητές του. Αξίες όπως η αποφασιστικότητα, το θάρρος, η επιμονή και το σθένος είναι συνυφασμένες με αυτές τις βασικές πεποιθήσεις και βρίσκονται σε αφθονία στην παράδοση των Ολυμπιακών Αγώνων. Το Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας είναι ένα πρόγραμμα βασισμένο σε αξίες και μπορεί να χρησιμοποιηθεί για:

- Την κατανόηση των αξιών αυτών από τους μαθητές και την εφαρμογή τους στη ζωή.
- Την ενθάρρυνση των μαθητών να συμμετέχουν στον αθλητισμό και τη φυσική δραστηριότητα.
- Την ενίσχυση της σημασίας της προσπάθειας στα σχολικά μαθήματα.
- Την προώθηση της θετικής συμπεριφοράς και την οικοδόμηση υγιών σχέσεων μεταξύ των νέων και της κοινότητάς τους.

Δεν είναι απαραίτητο οι νέοι να ασχολούνται με τον αθλητισμό για να επωφεληθούν από αυτό το υλικό, αν και αυτό είναι ένα επιθυμητό αποτέλεσμα.

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ ΤΡΙΑ ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ:

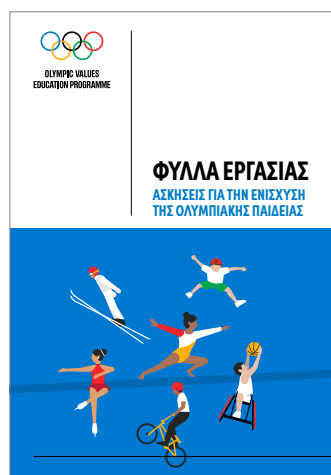

ΟΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ: ΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΒΑΣΙΣΜΕΝΟ ΣΤΟΝ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟ

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ: ΕΝΑΣ ΠΡΑΚΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ

ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Αυτό είναι το επίσημο βασικό βοήθημα του προγράμματος και η κύρια πηγή γνώσεων στο πλαίσιο υλοποίησης του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας. Αποτελείται από τέσσερις ενότητες. Η πρώτη ενότητα, «Εισαγωγή στην Ολυμπιακή Παιδεία», εξετάζει τις αρχές του Ολυμπισμού και τα Ολυμπιακά εκπαιδευτικά θέματα. Στη δεύτερη ενότητα, παρουσιάζονται τα βασικά στοιχεία των Ολυμπιακών Αγώνων, από τα Ολυμπιακά σύμβολα μέχρι και τις τελετές, και εξετάζονται οι δυνατότητες σύνδεσης αυτών των στοιχείων με τη βασισμένη σε αξίες Παιδεία. Η τρίτη ενότητα αναλύει το πώς το Ολυμπιακό Κίνημα προσαρμόστηκε σε ευκαιρίες, αλλά και προκλήσεις του σήμερα, αναπτύσσοντας πρωτοβουλίες όπως οι Ολυμπιακοί Αγώνες Νέων, παρέχοντας ευκαιρίες στις γυναίκες και αναγνωρίζοντας τη σημασία της βιωσιμότητας κατά τη διοργάνωση των Αγώνων. Η τελευταία ενότητα διερευνά τη σημασία των Ολυμπιακών εκπαιδευτικών θεμάτων και ασχολείται με τα σύγχρονα ζητήματα που αποτελούν πρόκληση για τη νεολαία του σήμερα.

Αυτός ο οδηγός θα σας βοηθήσει στην υλοποίηση του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας της ΔΟΕ. Παρουσιάζει τις στρατηγικές διδασκαλίας του 21ου αιώνα και τις μαθητικές δεξιότητες που είναι απαραίτητες για την επιτυχή υλοποίηση του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας. Εξετάζει μία σειρά από παιδαγωγικές στρατηγικές και παραδείγματα πρακτικής εφαρμογής του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας.

Κάθε φύλλο εργασίας είναι ένας οδηγός που μπορεί να εκτυπωθεί και περιέχει ένα σύνολο πρακτικών ασκήσεων, οι οποίες βασίζονται στα Ολυμπιακά θέματα, σύμβολα και παραδόσεις και παρέχουν στους μαθητές τρόπους εκμάθησης αυτού του υλικού μέσα από δημιουργικές και ενδιαφέρουσες δραστηριότητες. Τα φύλλα εργασίας είναι διαφοροποιημένα έτσι ώστε να ανταποκρίνονται στις αναπτυξιακές ικανότητες των μαθητών από το δημοτικό έως τα μεγαλύτερα έτη της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ:

ΕΝΑΣ ΠΡΑΚΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ

Το Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας, καθώς και τα συνοδευτικά βοηθήματα, δεν στοχεύουν μόνο στην ενσωμάτωση αξιών στη διδασκαλία, αλλά και στην υποστήριξη των συμμετεχόντων ώστε να γνωρίσουν αυτές τις αξίες και να γίνουν μέρος της καθημερινότητάς τους.

Αυτός ο οδηγός παρέχει πρακτική υποστήριξη για την εφαρμογή του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας από τους εκπαιδευτικούς. Ο όρος «εκπαιδευτικοί» χρησιμοποιείται περιεκτικά και αναφέρεται σε οποιονδήποτε έχει αναλάβει ρόλο φροντιστή ή/και είναι υπεύθυνος για τη μετάδοση γνώσης. Αναφέρεται σε δασκάλους, καθηγητές, κοινοτικούς ηγέτες, κοινωνικούς λειτουργούς νεολαίας, προπονητές και γονείς, καθώς και σε όσους εργάζονται σε ανθρωπιστικές και αθλητικές οργανώσεις, εκπαιδευτικά ιδρύματα και μη κυβερνητικές οργανώσεις. Η μάθηση από το πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας και η εφαρμογή του είναι δυνατή σε πολλά διαφορετικά περιβάλλοντα: στο σπίτι, στο σχολείο, στο γήπεδο, σε χώρους λατρείας, σε κοινοτικά κέντρα, σε παιδικές χαρές κ.λπ. Για λόγους συντομίας, στο παρόν υλικό θα χρησιμοποιηθεί ο όρος «κέντρο μάθησης» για την περιγραφή αυτών των χώρων.

Αυτός ο οδηγός εξετάζει τις αρχές της αποτελεσματικής μετάδοσης μιας παιδείας βασισμένης σε αξίες και παρέχει παραδείγματα για την οργάνωση, διδασκαλία και αξιολόγησή της στην πράξη.

Αυτός ο οδηγός είναι χωρισμένος σε ενότητες ώστε να βοηθήσει τους εκπαιδευτικούς να γνωρίσουν και να εφαρμόσουν το Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας. Ωστόσο, είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι δεν χρειάζεται να διαβαστεί διαδοχικά.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΑΥΤΟΥ ΤΟΥ ΟΔΗΓΟΥ

- Ο παρών οδηγός δεν έχει κανονιστικό χαρακτήρα, αλλά πρόκειται για ένα βοήθημα με στόχο την υποστήριξη των εκπαιδευτικών.
- Η αποτελεσματική χρήση αυτού του υλικού εξαρτάται τόσο από την πείρα και τις ικανότητες του κάθε εκπαιδευτικού, όσο και από τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να ενταχθεί στις μοναδικές συνθήκες του εκάστοτε κέντρου μάθησης.
- Ορισμένα κέντρα μάθησης μπορεί να διαθέτουν εντυπωσιακούς υλικούς και εκπαιδευτικούς πόρους που θα τους επιτρέψουν την πλήρη εφαρμογή πολλών από τις προτεινόμενες δραστηριότητες του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας. Κάποια άλλα κέντρα μάθησης μπορεί να διαθέτουν πολύ περιορισμένους πόρους. Οι δραστηριότητες και το υλικό του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας μπορούν και πρέπει να προσαρμοστούν με τρόπο που να επιτρέπει την επιτυχή εφαρμογή του, εφόσον οι αλλαγές αυτές συμβαδίζουν με το πνεύμα και την πρόθεση του προγράμματος.
- Οι περισσότεροι εκπαιδευτικοί οφείλουν να ακολουθούν ένα καθιερωμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα. Ωστόσο, είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι η εφαρμογή του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας δεν επικρίνεται, αλλά και ούτε αντιτίθεται, σε αξίες που διδάσκονται σε διαφορετικούς πολιτισμούς.
- Οι βασικές αξίες του Ολυμπισμού, Αριστεία, Σεβασμός και Φιλία, έχουν παγκόσμια σημασία και η επιρροή τους είναι τόσο ισχυρή που μπορεί να αλλάξει τη ζωή του ατόμου που τις εφαρμόζει.

Ο παρών οδηγός αναγνωρίζει ότι οι εκπαιδευτικοί που θα εφαρμόσουν το Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας διαθέτουν ένα ευρύ φάσμα δεξιοτήτων και εμπειρίας. Ορισμένοι εκπαιδευτικοί ίσως έχουν ολοκληρώσει προγράμματα διδασκαλίας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και γνωρίζουν πολλές από τις προτεινόμενες παιδαγωγικές στρατηγικές. Άλλοι εκπαιδευτικοί ενδέχεται να μην έχουν λάβει επίσημη εκπαίδευση, αλλά να είναι καταξιωμένοι ηγέτες στις κοινότητές τους. Ανεξάρτητα από την εμπειρία του κάθε εκπαιδευτικού, η εφαρμογή του υλικού του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας και οι προτεινόμενες στρατηγικές διδασκαλίας που περιέχονται σε αυτόν τον οδηγό έχουν ως στόχο την καθοδήγηση και υποστήριξη των εκπαιδευτικών για την επιτυχή εφαρμογή του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας.

ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΕΙ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

- Ως πηγή πρόσθετου υλικού και δραστηριοτήτων για ένα υπάρχον εκπαιδευτικό πρόγραμμα.
- Ως πηγή έμπνευσης για ένα νέο εκπαιδευτικό πρόγραμμα.
- Ως αυτόνομο εκπαιδευτικό πρόγραμμα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ & ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΕΜΒΑΘΥΝΣΗ

- [*Teaching Olympism in Schools: Olympic Education as a Focus on Values Education*](#), Centre d'Estudis Olímpics, D. Binder, IOC-UAB (ανακτήθηκε τον Αύγουστο του 2022).

ΕΝΟΤΗΤΑ 01

ΚΑΤΑΝΟΩΝΤΑΣ ΤΑ ΟΦΕΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Το εγχειρίδιο «Οι Βασικές Αρχές της Ολυμπιακής Παιδείας» είναι ένα αναλυτικό εκπαιδευτικό βοήθημα γεμάτο ιδέες, ιστορίες και δραστηριότητες που μπορούν να διδάξουν αξίες και να εμπνεύσουν τους νέους. Επίσης, έχει την προοπτική να μεταμορφώσει τις ζωές μεμονωμένων ατόμων, αλλά και ολόκληρων κοινοτήτων, παρέχοντας ελπίδα και ευκαιρίες σε όσους υιοθετήσουν τις βασικές αξίες του Ολυμπισμού: την Αριστεία, τον Σεβασμό και τη Φιλία. Ο Nelson Mandela, ο πρώην Πρόεδρος της Νότιας Αφρικής, αναγνώρισε την εγγενή δύναμη και τις δυνατότητες του αθλητισμού.

«Ο αθλητισμός έχει τη δύναμη να αλλάξει τον κόσμο. Έχει τη δύναμη να εμπνεύσει. Έχει τη δύναμη να ενώσει τους ανθρώπους με έναν τρόπο που λίγα πράγματα μπορούν να το κάνουν. Μιλάει στους νέους σε μια γλώσσα που καταλαβαίνουν. Ο αθλητισμός μπορεί να δημιουργήσει ελπίδα εκεί που κάποτε υπήρχε μόνο απόγνωση. Είναι πιο ισχυρός από τις κυβερνήσεις στην άρση φυλετικών διακρίσεων. Αψηφά κάθε είδος διάκρισης.»

Nelson Mandela

Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι το Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας δεν είναι ένα αποκλειστικά αθλητικό πρόγραμμα σχεδιασμένο μόνο για μελλοντικούς Ολυμπιονίκες. Ο Τόμας Μπαχ, Πρόεδρος της ΔΟΕ, δήλωσε:

«Τα Ηνωμένα Έθνη και η Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή γνωρίζουν πόσα μπορεί να κάνει ο αθλητισμός για να ανταποκριθεί στο ευρύ φάσμα των ανθρώπινων και κοινωνικών αναγκών στους τομείς της υγείας, της εκπαίδευσης, της συμπερίληψης, της βιώσιμης ανάπτυξης και της ειρήνης... Ναι, ο αθλητισμός μπορεί να αλλάξει τον κόσμο, αλλά δεν μπορεί να τον αλλάξει μόνος του. Όταν θέτουμε τον αθλητισμό στην υπηρεσία της ανθρωπότητας, χρειαζόμαστε και θέλουμε τη συνεργασία και άλλων κοινωνικών φορέων.»

Το Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας συνεργάζεται με άλλους φορείς, όπως σχολεία, κοινοτικά κέντρα, θρησκευτικές κοινότητες και αθλητικές οργανώσεις για την εφαρμογή αυτού του προγράμματος.

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΟΦΕΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ;

Η εφαρμογή του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας προσφέρει σημαντικά ολιστικά και πρακτικά οφέλη, όχι μόνο για το κάθε άτομο ξεχωριστά, αλλά και για οικογένειες και κοινότητες. Αυτά τα οφέλη μπορούν να χωριστούν σε 6 ευρείες κατηγορίες:

- Ατομικά
- Σωματικά
- Οφέλη στη συμπεριφορά
- Συναισθηματικά
- Κοινωνικά
- Εκπαιδευτικά

ΑΤΟΜΙΚΑ ΟΦΕΛΗ

Έχει αποδειχθεί ότι τα επιτυχημένα αθλητικά προγράμματα μπορούν να επηρεάσουν στην ανάπτυξη των αξιών, του χαρακτήρα και της αίσθησης του «Ευ αγωνίζεσθαι» ενός αθλητή. Η γνώση που μεταδίδει και οι δραστηριότητες που προτείνει το πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικές τόσο στην ανάπτυξη των βασικών αξιών του Ολυμπισμού, την Αριστεία, τον Σεβασμό και τη Φιλία, όσο και στην ανάπτυξη θεμελιωδών αξιών όπως η επιμονή, το θάρρος, η αυτοπεποίθηση, η ειλικρίνεια, η ακεραιότητα χαρακτήρα και η ανάληψη προσωπικής ευθύνης. Οι Ολυμπιακοί Αγώνες προσφέρουν αμέτρητα παραδείγματα αθλητών που ξεπέρασαν δυσκολίες για να επιτύχουν τους στόχους τους. Υπάρχουν ιστορίες αθλητών που δείχνουν μεγάλο θάρρος κατά τον αγώνα και άλλων που επιδεικνύουν ακεραιότητα χαρακτήρα παρά τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν. Σε αυτές τις ιστορίες βασίζεται το Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας για να εμπνεύσει και άλλους να ακολουθήσουν αυτά τα θετικά πρότυπα. Η συμμετοχή στο Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας παρέχει επίσης στους συμμετέχοντες ένα πλαίσιο το οποίο επιτρέπει την ανάπτυξη ηγετικών ικανοτήτων και στη συνέχεια την εφαρμογή τους σε δραστηριότητες που ενισχύουν την κατανόηση του Ολυμπισμού στην πράξη.

ΣΩΜΑΤΙΚΑ ΟΦΕΛΗ

Το Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας δεν είναι παθητικό. Οι συμμετέχοντες δεν καλούνται απλά να διαβάσουν και να προβληματιστούν σχετικά με την παιδεία που βασίζεται σε αξίες. Είναι ένα πρόγραμμα που ενθαρρύνει τους συμμετέχοντες να έχουν φυσική δραστηριότητα και να επιδιώκουν να είναι ενεργητικοί προκειμένου να επιτύχουν έναν υγιή τρόπο ζωής. Τρία από τα Ολυμπιακά εκπαιδευτικά θέματα που αναλύονται στο Εγχειρίδιο Βασικών Αρχών του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας, η χαρά της προσπάθειας, η επιδίωξη της αριστείας και η ισορροπία μεταξύ σώματος, θέλησης και νου, βασίζονται σε παραδείγματα αθλητών που επωφεληθήκαν από τη συμμετοχή τους στη φυσική δραστηριότητα. Η συμμετοχή στον αθλητισμό επέτρεψε στα άτομα αυτά να αποκομίσουν σημαντικά σωματικά οφέλη που οδήγησαν σε καλύτερες επιδόσεις. Αυτά τα οφέλη δεν είναι προνόμιο της αθλητικής ελίτ. Είναι προσβάσιμα σε οποιονδήποτε ασκείται με συνέπεια (πόσο συχνά γυμνάζεστε), ένταση (πόσο σκληρά γυμνάζεστε), διάρκεια (πόσο καιρό γυμνάζεστε), ακρίβεια (το είδος των ασκήσεων ή της δραστηριότητας που επιλέγετε) και προσοδευτικότητα (συνεχίζετε να δοκιμάζετε τον εαυτό σας;). Οι προσαρμογές που γίνονται από τον αθλητή όταν ακολουθεί αυτές τις αρχές της φυσικής δραστηριότητας μπορεί να περιλαμβάνουν: αυξημένη καρδιοαναπνευστική ικανότητα, βελτίωση των γενικών κινητικών δεξιοτήτων, μεγαλύτερη μυϊκή δύναμη και βελτιωμένη ευλυγισία.

ΟΦΕΛΗ ΣΤΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ

Η συμμετοχή στο Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας μπορεί επίσης να οδηγήσει και σε αλλαγές στη συμπεριφορά. Αυτή η προσέγγιση με βάση τις αξίες μπορεί να αυξήσει τη θετική κοινωνική συμπεριφορά των συμμετεχόντων, να ενθαρρύνει τη συμμετοχή τους σε κοινωνικές εκδηλώσεις (εθελοντισμός κ.λπ.), και αυτό μπορεί στη συνέχεια να βελτιώσει τη σχέση του ατόμου με τους γύρω του. Ενθαρρύνοντας τη συμμετοχή στον αθλητισμό (ή σε άλλες φυσικές δραστηριότητες), το Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας μπορεί να λειτουργήσει ως προστατευτικός παράγοντας ενάντια στις κοινωνικές πιέσεις που μπορεί να οδηγήσουν στην κατανάλωση αλκοόλ, στο κάπνισμα, στον πειραματισμό με επικίνδυνες συμπεριφορές κ.λπ.

ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΟΦΕΛΗ

Ένας από τους λόγους που αναφέρονται συχνότερα για τους νέους αθλητές που εγκαταλείπουν τα αθλητικά προγράμματα είναι ότι έπαψαν να διασκεδάζουν. Το Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας δεν έχει σχεδιαστεί μόνο με στόχο τη μετάδοση γνώσεων και την ανάπτυξη των δεξιοτήτων των μαθητών. Στόχος του είναι επίσης να είναι κάτι τόσο ευχάριστο για τους μαθητές ώστε να συνεχίσουν να συμμετέχουν στον αθλητισμό και να αποκομίσουν όλα τα οφέλη που μπορεί να προσφέρει. Πιθανά οφέλη του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας μπορούν να είναι η βελτίωση της αυτοεκτίμησης, η μείωση του στρες και η πρόληψη της κατάθλιψης.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΟΦΕΛΗ

Η συμμετοχή στο Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας μπορεί να αυξήσει το ψυχικό σθένος και τις κοινωνικές δεξιότητες του ατόμου και μπορεί να επηρεάσει σημαντικά τη ζωή του μαθητή και την κοινότητά του. Είτε μέσω της ενίσχυσης του πολιτικού γραμματισμού (δηλαδή του σεβασμού των κανόνων και των παραδόσεων της θετικής κοινωνικής συμπεριφοράς) είτε μέσω της γεφύρωσης των διαφορών, το Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας έχει τη δυνατότητα να ασκήσει σημαντική επιρροή σε αυτούς τους τομείς. Η προώθηση της ειρήνης και της κατανόησης είναι βασικά στοιχεία του Ολυμπισμού (όπως εκφράζεται στον Ολυμπιακό όρκο, στην Ολυμπιακή Εκεχειρία κ.λπ.). Σκοπός του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας είναι να συμβάλει στην προώθηση της ειρήνης, της κατανόησης και της κοινωνικής συμφιλίωσης μεταξύ ατόμων και κοινοτήτων.

Το Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας βοηθά επίσης τους συμμετέχοντες να κατανοήσουν τη σημασία της κοινωνικής συμπερίληψης και αποδοχής. Αυτό είναι ιδιαίτερα ωφέλιμο για τους συμμετέχοντες που έχουν αντιμετωπίσει προκλήσεις στις κοινωνικές τους σχέσεις στο παρελθόν.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΟΦΕΛΗ

Οι δραστηριότητες του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας έχουν επίσης σχεδιαστεί έτσι ώστε να αποτελούν πρόκληση και να εμπλουτίζουν τις μαθησιακές εμπειρίες των μαθητών. Όταν εφαρμόζεται με αποτελεσματικές παιδαγωγικές στρατηγικές, το πρόγραμμα αυτό μπορεί να βελτιώσει τις ακαδημαϊκές επιδόσεις, να αυξήσει την προσήλωση των συμμετεχόντων σε προγράμματα μάθησης και να έχει πολυάριθμα οφέλη, συμπεριλαμβανομένης της βελτίωσης της εγκεφαλικής λειτουργίας και της συνολικής ικανότητας μάθησης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ & ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΕΜΒΑΘΥΝΣΗ

- [Olympism: Ethics and Politics](#), Gresham College, J. Parry, 2012 (ανακτήθηκε τον Αύγουστο του 2022).
- *Sport, Education and Social Policy: The state of the social sciences of sport*, G. Doll-Tepper, K. Koenen & R. Bailey, Routledge 2018.
- *Values and Norms in Sport: Critical Reflections on the Position and Meanings of Sport in Society*, J. Steenbergen, P. De Knop, A. Elling, Meyer & Meyer Sport (UK) Ltd, 2001.
- [Learning Ideas](#), Ministry of Education of New Zealand (ανακτήθηκε τον Αύγουστο του 2022).

ΕΝΟΤΗΤΑ 02

ΔΗΜΙΟΥΡΓΩΝΤΑΣ ΕΝΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

Ένας εκπαιδευτικός που εφαρμόζει το Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας θα αναγνωρίσει τη σπουδαιότητα των ακόλουθων παραγόντων: του περιεχομένου του προγράμματος, της Παιδαγωγικής, των σχέσεων εκπαιδευτικού - μαθητή, της κατανόησης των αναγκών των μαθητών και της αναγνώρισης των ευκαιριών και των προκλήσεων του κέντρου μάθησης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Η Ενότητα 01 του Εγχειριδίου Βασικών Αρχών περιγράφει τις αρχές του Ολυμπισμού. Στη συνέχεια αναλύει τον τρόπο με τον οποίο οι βασικές αξίες συνδέονται με τα εκπαιδευτικά θέματα και τα συνδυάζει με παραδείγματα Ολυμπιακής παιδείας σε όλο τον κόσμο. Το υλικό του εγχειριδίου μπορεί να παραμείνει επίκαιρο για πολλά χρόνια και δεν πρόκειται να καταστεί σύντομα παρωχημένο. Κάθε νέος Ολυμπιακός Αγώνας θα γεννούν και νέους ήρωες και κακούς. Οι εμπυχωτικές ιστορίες αθλητών που ξεπερνούν τις αντιξοότητες θα συνοδεύονται από θέματα που προκαλούν προβληματισμό και θα δοκιμάζουν όλα όσα πιστεύουμε για το «Ευ αγωνίζεσθαι». Όμως, οι αρχές του Ολυμπισμού δεν θα αλλάξουν ποτέ. Θα λειτουργούν ως γνώμονας για τους εκπαιδευτικούς που επιδιώκουν να διευρύνουν την κατανόηση των μαθητών τους για τα πολύπλοκα ζητήματα που απασχολούν τον αθλητισμό και τις κοινωνίες μας.

«Το κίνητρο για μάθηση συνήθως δεν οφείλεται πρώτα στο ίδιο το περιεχόμενο, αλλά μάλλον στο γεγονός ότι ο δάσκαλος έχει μάθει να κάνει το περιεχόμενο ελκυστικό.»

Κάρολ Αν Τόμλινσον

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ

Το Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας αναγνωρίζει ότι η αποτελεσματική διδασκαλία μπορεί να επιτευχθεί με πολλές μεθόδους και σέβεται τις παιδαγωγικές παραδόσεις των διαφορετικών πολιτισμών. Ο παρών οδηγός αναγνωρίζει επίσης ότι οι εν λόγω εκπαιδευτικοί διαθέτουν ένα ευρύ φάσμα δεξιοτήτων και εμπειριών. Ορισμένοι εκπαιδευτικοί ίσως έχουν ολοκληρώσει προγράμματα διδασκαλίας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και γνωρίζουν πολλές από τις σύγχρονες παιδαγωγικές στρατηγικές που περιγράφονται στο Εγχειρίδιο Βασικών Αρχών. Άλλοι εκπαιδευτικοί ενδέχεται να μην έχουν λάβει επίσημη εκπαίδευση, αλλά να είναι καταξιωμένοι ηγέτες στις κοινότητές τους. Ανεξάρτητα από την εμπειρία, την ιδιότητα ή τα προσόντα του εκπαιδευτικού, οι προτεινόμενες στρατηγικές διδασκαλίας στον παρόντα οδηγό έχουν ως στόχο να διευκολύνουν και να δημιουργήσουν μια θετική μαθησιακή εμπειρία για όλους τους μαθητές.

Αυτό που κάνει το Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας ελκυστικό σε ένα ευρύ φάσμα μαθητών είναι ένας συνδυασμός μεθόδων αξιολόγησης, σχεδιασμού δραστηριοτήτων και καινοτόμων μεθόδων διδασκαλίας. Όταν εφαρμόζεται σαν ένα αυστηρό σύνολο οδηγιών, αποτυγχάνει.

ΣΧΕΣΕΙΣ

Οι εκπαιδευτικοί παίζουν σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη των χαρακτήρων των μαθητών τους. Οι αθλητές Ολυμπιακών αγώνων αναγνωρίζουν συχνά την προσφορά ενός προπονητή ή μέντορα, κάποιου που όχι μόνο τους δίδαξε δεξιότητες για τον αθλητικό τομέα αλλά τους βοήθησε επίσης να εξελιχθούν σε ένα άτομο ικανό να αναλάβει ηγετικό ρόλο στην κοινότητά του.

Όταν ένας εκπαιδευτικός έχει μια θετική και επαγγελματική σχέση με τον μαθητή του, αναλαμβάνει μια θέση εμπιστοσύνης και μπορεί να εμπνεύσει, να υποστηρίξει και να καθοδηγήσει τον μαθητή καθώς αυτός αντιμετωπίζει τις ευκαιρίες και τις προκλήσεις της ζωής. Ο δεσμός που νιώθει ένας μαθητής με τον εκπαιδευτικό του μπορεί να του δώσει μεγάλη αυτοπεποίθηση και να αυξήσει το αίσθημα της αυτοεκτίμησής του. Ο εκπαιδευτικός αναλαμβάνει επίσης βασικό ρόλο στη δημιουργία μιας κουλτούρας αποδοχής για όλους τους μαθητές. Ωστόσο, ένας εκπαιδευτικός που είναι επικριτικός, εχθρικός και παραβλέπει τις επαγγελματικές του υποχρεώσεις, ως πρότυπο επηρεάζει αρνητικά και μπορεί να βλάψει την υγιή ανάπτυξη των μαθητών. Κώδικες συμπεριφοράς για τους αθλητές, τους γονείς και τους προπονητές (εκπαιδευτικούς) θα βρείτε στην ενότητα 04: Β. Μαθαίνοντας για το «Ευ αγωνίζεσθαι» στο Εγχειρίδιο Βασικών Αρχών.

«Για κάθε άτομο, ο αθλητισμός είναι μια πιθανή πηγή εσωτερικής βελτίωσης».

Βαρόνος Πιερ ντε Κουμπερτέν

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΟΥ ΜΑΘΗΤΗ

Το Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας είναι ένα πρόγραμμα που δεν θα μπορούσε ποτέ να έχει χαρακτήρα υπαγόρευσης. Η αποτελεσματικότητά του βασίζεται στον προσεκτικό σχεδιασμό και στη ρεαλιστική και όχι ιδεαλιστική εφαρμογή των δραστηριοτήτων του. Επομένως, είναι στο χέρι του εκπαιδευτικού, των μαθητών και των ηγετών της κοινότητας να αποφασίσουν ποια εκπαιδευτικά θέματα και μέθοδοι διδασκαλίας θα ανταποκριθούν καλύτερα στις ανάγκες των συμμετεχόντων του προγράμματος. Είναι σημαντικό να τονίσουμε ότι οι θετικές εμπειρίες των συμμετεχόντων του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας, είτε πρόκειται για μαθητές, είτε για εκπαιδευτικούς, είτε για την ευρύτερη κοινότητα, ενισχύονται όταν το πρόγραμμα αυτό υλοποιείται με ευχάριστο τρόπο. Πρέπει να είναι διασκεδαστικό!

Κάθε εκπαιδευτικός γνωρίζει ότι οι μαθητές του έχουν μία έμφυτη περιέργεια. Αναζητούν τη γνώση και την κατανόηση και διψούν για προκλήσεις. Προκειμένου να ικανοποιηθεί αυτή η επιθυμία για μάθηση, ο εκπαιδευτικός θα επιλέξει δραστηριότητες του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας που ανταποκρίνονται στο ευρύ φάσμα των ικανοτήτων των μαθητών. Οι μέρες όπου η διδασκαλία ήταν ενιαία για όλους ανήκουν στο παρελθόν. Οι εκπαιδευτικοί του σήμερα κατανοούν την ανάγκη να συμπεριλάβουν τις ιδέες, τις απόψεις, τα μαθησιακά στυλ και τα ενδιαφέροντα των μαθητών στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα. Οι μέθοδοι διδασκαλίας του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας που επιλέχθηκαν σε αυτόν τον οδηγό θα δείξουν πώς μπορούν να χρησιμοποιηθούν οι μαθησιακές δεξιότητες του 21ου αιώνα για να μεταδοθούν στους μαθητές οι δεξιότητες, οι γνώσεις και, κυρίως, οι αξίες που θα τους προετοιμάσουν για αυτόν τον ταχέως μεταβαλλόμενο κόσμο.

Η αγγλική λέξη «education» (εκπαίδευση/παιδεία) προέρχεται από τη λατινική λέξη «educare». Σημαίνει «βγάζω κάτι προς τα έξω». Αυτός είναι και ο στόχος του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας, να «βγάλει κάτι προς τα έξω» και να χτίσει τις αρχές του Ολυμπισμού. Δεν έχει στόχο να επιβάλει και να περιορίσει.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΤΩΝ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΡΟΚΛΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ

Η αποτελεσματική χρήση αυτού του υλικού εξαρτάται τόσο από την πείρα και τις ικανότητες του κάθε εκπαιδευτικού όσο και από τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να ενταχθεί στις μοναδικές συνθήκες του εκάστοτε κέντρου μάθησης. Ορισμένα κέντρα μάθησης μπορεί να διαθέτουν εντυπωσιακούς υλικούς και εκπαιδευτικούς πόρους, που θα τους επιτρέψουν την πλήρη εφαρμογή πολλών από τις προτεινόμενες δραστηριότητες του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας. Άλλα κέντρα μάθησης μπορεί να διαθέτουν πιο περιορισμένους πόρους, όπως περιορισμένη πρόσβαση σε ασύρματο δίκτυο Wi-Fi ή ανεπαρκώς προσαρμοσμένους χώρους μάθησης. Δεν υπάρχουν εύκολες λύσεις για τους περιορισμούς που προκύπτουν από τις ανεπαρκείς εκπαιδευτικές εγκαταστάσεις. Οι εκπαιδευτικοί κάνουν πάντα το καλύτερο δυνατό υπό δύσκολες συνθήκες και θα συνεχίσουν να παρέχουν το καλύτερο δυνατό με τα εφόδια που έχουν στη διάθεσή τους. Το πνεύμα και ο σκοπός του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας δεν θα υποβαθμιστεί από την κακή ποιότητα χαρτιού, την έλλειψη εικαστικών υλικών ή το γεγονός ότι οι μαθητές μοιράζονται θρανία.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ & ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΕΜΒΑΘΥΝΣΗ

- [Olympism Education: Teaching and learning Olympism in a New Zealand secondary physical education programme](#), S. Thorn, University of Canterbury, 2010 (ανακτήθηκε τον Αύγουστο του 2022).

ΕΝΟΤΗΤΑ 03

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ 21ΟΥ ΑΙΩΝΑ

Οι εκπαιδευτικοί και οι μαθητές μπορούν να εφαρμόσουν το Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας με πολλούς διαφορετικούς τρόπους. Οι εκπαιδευτικές προσεγγίσεις, όπως προτείνονται στη σελίδα 18 του Εγχειριδίου Βασικών Αρχών, περιλαμβάνουν από επίσημα προγράμματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ορισμένα από τα οποία προσφέρονται από το Ολυμπιακό Κίνημα, μέχρι και ολοκληρωμένες διαθεματικές προσεγγίσεις που χρησιμοποιούνται στα κέντρα μάθησης. Οι στόχοι αυτών των προσεγγίσεων, και πολλών άλλων, είναι οι ίδιοι: να παρέχουν στους συμμετέχοντες του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας μια πλούσια, βασισμένη σε αξίες εμπειρία που θα δώσει στον Ολυμπισμό ένα προσωπικό νόημα για τη ζωή τους και για τη ζωή της κοινότητάς τους. Αυτή η ενότητα προσδίδει σε αυτές τις προσεγγίσεις μία εκπαιδευτική δομή, πάνω στην οποία μπορεί να εφαρμοστεί το Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας με βάση τις συνθήκες του κάθε εκπαιδευτικού (τύπος κέντρου μάθησης, διαθεσιμότητα πόρων κ.λπ). Πρώτα όμως, θα σας παρουσιάσουμε μερικές χρήσιμες πληροφορίες.

«Η εκπαίδευση δεν είναι το γέμισμα ενός κουβά, αλλά το άναμμα μιας φωτιάς.»

Ουίλιαμ Μπάτλερ Γέιτς

ΑΛΛΑΖΟΝΤΑΣ ΤΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

Υπάρχουν πολλές θεωρίες μάθησης και αμέτρητες στρατηγικές διδασκαλίας που έχουν επινοηθεί για την υποστήριξή τους. Ορισμένες από τις πιο παραδοσιακές εκπαιδευτικές προσεγγίσεις απαιτούν από τους μαθητές να είναι παθητικοί δέκτες πληροφοριών. Στο πλαίσιο αυτό, η μάθηση του μαθητή περιορίζεται στο βάθος γνώσεων και την κατανόηση του εκπαιδευτικού. Ουσιαστικά, «μαθαίνεις ό,τι ξέρουν εκείνοι». Αυτή η άμεση προσέγγιση της μάθησης επικεντρώνεται στο περιεχόμενο που παρέχεται και αντανάκλα τις προτιμήσεις ή τα ενδιαφέροντα του εκπαιδευτικού. Παραδείγματα άμεσης διδασκαλίας είναι οι διαλέξεις στην τάξη, όπου απλά καθόμαστε, ακούμε και καταγράφουμε πληροφορίες, και η επιδεικτική μάθηση, κατά την οποία παρακολουθούμε τον καθηγητή να εκτελεί μια δραστηριότητα και στη συνέχεια ακολουθούμε τα προκαθορισμένα βήματα. Σε αυτή τη μεθοδολογία άμεσης διδασκαλίας, το περιεχόμενο είναι κάτι που «σου συμβαίνει» και όχι κάτι που επιλέγεις εσύ, με βάση τα ενδιαφέροντά σου. **Η αποτελεσματικότητα του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας με αυτές τις μεθόδους είναι περιορισμένη και γι' αυτό δεν συνιστώνται.**

Το Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας είναι πιο αποτελεσματικό όταν οι συμμετέχοντες ασχολούνται ενεργά με το υλικό και χρησιμοποιούν δεξιότητες του 21ου αιώνα για να εξερευνήσουν την περιέργειά τους, τις ερωτήσεις και τις αντιλήψεις τους.

ΟΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ 21ΟΥ ΑΙΩΝΑ

Το εκπαιδευτικό πρότυπο των δεξιοτήτων του 21ου αιώνα αναδιαμορφώνει τις μεθοδολογίες μάθησης και διδασκαλίας. Η ορθή πρακτική στην εκπαίδευση επικεντρώνεται πλέον στην εξατομίκευση του προγράμματος σπουδών, η οποία περιλαμβάνει τον σχεδιασμό του προγράμματος με βάση τα ενδιαφέροντα και το προσωπικό στυλ μάθησης κάθε μαθητή. Βασικές ικανότητες που υποστηρίζουν αυτή την προσέγγιση και οι οποίες θεωρούνται απαραίτητες - βασικές δεξιότητες - για τους μαθητές καθώς εισέρχονται στον εργασιακό χώρο και στην ενήλικη ζωή περιλαμβάνουν πλέον τα εξής:

- Δημιουργικότητα (εφευρετική σκέψη) - Ανάπτυξη στρατηγικών σκέψης που δίνουν μοναδικές λύσεις σε πολύπλοκα προβλήματα.
- Επίλυση προβλημάτων - Ανάλυση των προκλήσεων και εργασία (συνήθως σε συνεργασία με άλλους) για την εξεύρεση λύσεων.
- Κριτική σκέψη - Χρήση στρατηγικών σκέψης για την κατανόηση της φύσης πολύπλοκων προβλημάτων και την εξεύρεση εφευρετικών λύσεων.
- Συνεργασία - Ανάπτυξη της ικανότητας να συνεργάζονται με άλλους.
- Πολιτικός γραμματισμός - Πώς να τα πηγαίνουν καλά με άλλους και να συνεισφέρουν στην κοινότητά τους.
- Επικοινωνιακές ικανότητες - Αναγνώριση της σημασίας της επικοινωνίας (χρησιμοποιώντας πολλές μορφές) για την καλλιέργεια του χαρακτήρα και της κουλτούρας.
- Αυτόνομη μάθηση - Οι μαθητές ενθαρρύνονται να αναλάβουν την ευθύνη για τη μάθησή τους (αντί να αναθέτουν την ευθύνη απευθείας στον εκπαιδευτικό).

Φυσικά, αυτές οι δεξιότητες θα αναπτυχθούν μόνο αν οι μαθητές ασχοληθούν ενεργά με το περιεχόμενο. Αυτή η προσέγγιση διδασκαλίας με επίκεντρο τον μαθητή έρχεται σε άμεση αντίθεση με τις μεθοδολογίες του παρελθόντος που είχαν ως επίκεντρο τον καθηγητή. Οι μαθητές αναγνωρίζονται πλέον ως σημαντικές πηγές πληροφοριών και μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις προσωπικές τους εμπειρίες για να διαμορφώσουν το περιεχόμενο της μάθησής τους.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ & ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΕΜΒΑΘΥΝΣΗ

- [Online Educational Resources](#), The Olympic Museum, IOC.
- [Battelle for kids, Partnership for 21st Century Learning](#), ιστοσελίδα (ανακτήθηκε τον Αύγουστο του 2022).
- [UNESCO](#), United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, ιστοσελίδα.
- [Lead Inclusion](#), ιστοσελίδα, (ανακτήθηκε τον Αύγουστο του 2022).
- [Olympic values and symbols kit](#), ιστοσελίδα, International Olympic Committee (IOC), The Olympic Museum (TOM).

ΕΝΟΤΗΤΑ 04

Ο ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ

Αυτή η ενότητα παρουσιάζει ένα πλαίσιο (τον κύκλο διδασκαλίας και μάθησης) το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τους εκπαιδευτικούς για την υλοποίηση του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας. Αφού ολοκληρώσουν αυτή την ενότητα, οι εκπαιδευτικοί θα είναι σε θέση να μάθουν διαφορετικές στρατηγικές για τη σωστή εφαρμογή του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας χρησιμοποιώντας τις δεξιότητες του 21ου αιώνα.

Ο κύκλος διδασκαλίας και μάθησης περιλαμβάνει τρία βασικά στοιχεία:

- Αξιολόγηση
- Προγραμματισμός
- Διδασκαλία

«Ένας στόχος χωρίς σχέδιο είναι απλώς μια ευχή»

Αντουάν ντε Σαιντ-Εξυπερύ

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

Ένας καλός εκπαιδευτικός δεν μπαίνει σε ένα μαθησιακό περιβάλλον και απλώς αρχίζει να διδάσκει. Η λογική πίσω από αυτή την παρωχημένη προσέγγιση ήταν ότι αν διδάξεις κάτι που θεωρείς ενδιαφέρον, ίσως κινήσεις το ενδιαφέρον μερικών μαθητών, και αυτό είναι το καλύτερο που μπορείς να ελπίζεις. Οι μαθητές περιμένουν και αξίζουν κάτι καλύτερο. Ο κύκλος διδασκαλίας και μάθησης προσφέρει μια δομή που βοηθά τον εκπαιδευτικό να σχεδιάσει μαθήματα και δραστηριότητες που θα ωφελήσουν όλους τους μαθητές. Η αξιολόγηση πριν από τη διδασκαλία είναι απαραίτητη επειδή βοηθά τον εκπαιδευτικό να κατανοήσει το μαθησιακό προφίλ των μαθητών. Αυτή η αξιολόγηση πρέπει να γίνεται από δύο διαφορετικές οπτικές γωνίες: αυτή του εκπαιδευτικού και αυτή των μαθητών. Μερικές από τις ερωτήσεις που θα μπορούσε να θέσει ο εκπαιδευτικός από τη δική του οπτική στο στάδιο της αξιολόγησης πριν τη διδασκαλία για τη συλλογή δεδομένων είναι:

- Ποιες είναι οι ηλικίες/το φύλο/η πολιτισμική σύνθεση των μαθητών;
- Ποιες πληροφορίες είναι ήδη διαθέσιμες; Μιλήστε με τους προηγούμενους εκπαιδευτικούς και μάθετε πώς μαθαίνουν οι μαθητές, πώς συνεργάζονται, πώς αντιμετωπίζουν δυσκολίες κ.λπ.
- Διαβάστε τους ελέγχους/φακέλους των μαθητών. Δείτε παραδείγματα εργασιών που έχουν ήδη ολοκληρώσει οι μαθητές.
- Ποιες μέθοδοι διδασκαλίας κινητοποίησαν τους μαθητές και τους ενέπνευσαν να εργαστούν σκληρά;
- Πώς εμπλούτισε το πρόγραμμα ο προηγούμενος εκπαιδευτικός ή πώς το προσάρμοσε για να ανταποκριθεί στις ανάγκες διαφορετικών μαθητών;
- Ποια είναι τα δυνατά σημεία/οι μαθησιακές ανάγκες του κάθε μαθητή;
- Χρειάζονται συμπληρωματική μελέτη για να εμπεδώσουν το υλικό που έχουν διδαχθεί ή είναι έτοιμοι να προχωρήσουν σε πιο δύσκολες έννοιες;
- Μερικές ερωτήσεις για τη συλλογή δεδομένων από την οπτική των μαθητών σε αυτό το στάδιο θα μπορούσαν να είναι:
  - Ποιες πτυχές του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας μας ενδιαφέρουν;
  - Τι γνωρίζουμε ήδη;
  - Τι θα θέλαμε να μάθουμε;
  - Ποιες αθλητικές δραστηριότητες θα θέλαμε να δοκιμάσουμε;
  - Πώς μας αρέσει να εξωτερικεύουμε όσα μαθαίνουμε (θεατρικό παιχνίδι, γραπτή εργασία, τέχνη κ.λπ.);

Οι πληροφορίες αυτές χρησιμοποιούνται για την καθοδήγηση του εκπαιδευτικού στο επόμενο στάδιο του κύκλου διδασκαλίας και μάθησης.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Ένα χρήσιμο γενικό πλαίσιο για την επιλογή κατάλληλου περιεχομένου και την οργάνωση ελκυστικών δραστηριοτήτων είναι αυτό της αρχής «Understanding by Design (UbD)» (Κατανόηση βάσει σχεδίου). Σε αυτό το σημείο, ο εκπαιδευτικός ξεκινά τον σχεδιασμό του λαμβάνοντας υπόψη τις δεξιότητες, τις γνώσεις και τις εμπειρίες που θα αποκτήσουν οι μαθητές στο τέλος του προγράμματος. Η φράση «ξεκινώντας με γνώμονα το τελικό αποτέλεσμα» μπορεί να βοηθήσει τον εκπαιδευτικό κατά την επιλογή και εφαρμογή στρατηγικών διδασκαλίας.

Όπως ένας αθλητής που προετοιμάζεται για την καλύτερη επίδοση στους Ολυμπιακούς Αγώνες, έτσι και το Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας είναι πιο αποτελεσματικό όταν η εφαρμογή του σχεδιάζεται με ξεκάθαρους στόχους. Οι στόχοι αυτοί μπορεί να είναι βραχυπρόθεσμοι, όπως συγκεκριμένοι μαθησιακοί στόχοι ενός μαθήματος, μεσοπρόθεσμοι, όπως για παράδειγμα να μελετήσουν οι μαθητές ένα Ολυμπιακό εκπαιδευτικό θέμα, ή και μακροπρόθεσμοι, όπως η εφαρμογή του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας με τέτοιο τρόπο ώστε να καλλιεργούνται αξίες και οι μαθητές να βρίσκονται σε διαρκή επαφή με την έννοια του Ολυμπισμού. Συνήθως, οι εκπαιδευτικοί ξεκινούν με βραχυπρόθεσμους και μεσοπρόθεσμους στόχους και αξιολογούν την αποτελεσματικότητα και τη δημοτικότητα του προγράμματος στους μαθητές.

Ο σχεδιασμός του ρυθμού του προγράμματος ή της δραστηριότητας (π.χ. μια εβδομάδα με θέμα τους Ολυμπιακούς Αγώνες ή ένα μάθημα κάθε εβδομάδα για ένα μήνα) είναι σημαντικός επειδή θα συνδυάζεται με τυχόν άλλες εκπαιδευτικές υποχρεώσεις του εκπαιδευτικού.

Ένας καλός εκπαιδευτικός αναγνωρίζει ότι οι μαθητές έχουν πολύ διαφορετικά στυλ μάθησης, διαφορετικά ενδιαφέροντα και προσωπικές προτιμήσεις ως προς τον τρόπο με τον οποίο εφαρμόζουν αυτά που μαθαίνουν στην πράξη. Για τον σχεδιασμό του προγράμματος με βάση αυτές τις διαφορές και τον σεβασμό τους, ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να λάβει υπόψη τα εξής:

- Προσαρμογές - Πώς μπορεί να διδαχθεί το ίδιο περιεχόμενο αλλά να προσαρμοστούν τα αποτελέσματα για έναν μαθητή με διαφορετικές δυνατότητες; Ο εκπαιδευτικός μπορεί να αλλάξει ορισμένα στοιχεία του μαθησιακού περιβάλλοντος ή να χρησιμοποιήσει διαφορετικό εξοπλισμό, αλλά το περιεχόμενο που διδάσκει θα παραμείνει ίδιο για όλους τους μαθητές.
- Τροποποιήσεις - Πώς μπορεί να αλλάξει το πρόγραμμα έτσι ώστε ο μαθητής να είναι σε θέση να αλληλεπιδράσει με το υλικό; Χρειάζεται ειδικός εξοπλισμός ή συγκεκριμένη στρατηγική διδασκαλίας για να διευκολυνθεί η μάθηση των μαθητών; Υπάρχει κάποιο συγκεκριμένο μαθησιακό περιβάλλον που κρίνεται ως καταλληλότερο για αυτή τη δραστηριότητα; Για παράδειγμα: Οι μαθητές θα μάθουν καλύτερα τις έννοιες μέσω της βιωματικής εκπαίδευσης στην ύπαιθρο ή σε συζητήσεις μικρών ομάδων;

Τα δεδομένα από την αξιολόγηση πριν από τη διδασκαλία (δηλ. το πώς μαθαίνουν οι μαθητές) και ο προγραμματισμός (δηλ. το τι θα διδαχθούν οι μαθητές) θα κατευθύνουν τον εκπαιδευτικό προς συγκεκριμένες στρατηγικές διδασκαλίας. Η επόμενη ενότητα καλύπτει μερικές τέτοιες μεθόδους. Παρόλα αυτά, δεν είναι σε καμία περίπτωση ένας πλήρης οδηγός, καθώς η Παιδαγωγική διαφοροποιείται ανάλογα με τις εκάστοτε περιοχές, πολιτισμούς και παραδόσεις.

Πριν από την ενασχόληση με αυτές τις μεθόδους, είναι σημαντικό να τονιστεί ότι αυτές οι στρατηγικές διδασκαλίας δεν είναι αποτελεσματικές εάν εφαρμόζονται με μια τυχαία, αποσπασματική προσέγγιση. Η επιτυχία ενός εκπαιδευτικού αυξάνεται όταν η διδασκαλία είναι δομημένη με τρόπο ευέλικτο ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες όλων των μαθητών.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΜΑΘΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ο εκπαιδευτικός μπορεί να επιλέξει να ξεκινήσει το μάθημα αξιολογώντας την κατανόηση της προηγούμενης έννοιας από τους μαθητές. Φυσικά, αυτό το βήμα παραλείπεται εάν πρόκειται για καινούργιο υλικό. Μία μέθοδος διδασκαλίας που γίνεται όλο και πιο δημοφιλής είναι η «Ανεστραμμένη τάξη» (Flipped Classroom). Σύμφωνα με αυτή τη μέθοδο, το περιεχόμενο του μαθήματος δίνεται στους μαθητές εκ των προτέρων. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος, οι μαθητές συζητούν το υλικό, γράφουν εργασίες που θα βοηθήσουν στην καλύτερη κατανόηση του θέματος, γράφουν τεστ ή ζητούν τη βοήθεια του εκπαιδευτικού για δύσκολες έννοιες.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΝΕΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Ο εκπαιδευτικός χρησιμοποιεί τα δεδομένα της αξιολόγησης πριν από τη διδασκαλία για να παρουσιάσει δεξιότητες και έννοιες λαμβάνοντας υπόψη του την ετερογένεια των μαθησιακών στυλ και των ενδιαφερόντων των μαθητών. Οι σύγχρονες στρατηγικές διδασκαλίας υποβαθμίζουν τον ρόλο του εκπαιδευτικού ως «παντογνώστη» και επιτρέπουν στους μαθητές να μοιράζονται τις γνώσεις και τις εμπειρίες τους. Οι μαθητές ενθαρρύνονται να αναλάβουν ηγετικούς ρόλους, εμπλουτίζοντας τις δικές τους γνώσεις και υποστηρίζοντας παράλληλα τη μάθηση των συμμαθητών τους.

ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Ο εκπαιδευτικός αναλαμβάνει τον ρόλο του αρωγού της μάθησης. Στο πλαίσιο αυτό, ο μαθητής καθοδηγείται να εξερευνήσει το υλικό και να εμβαθύνει τις γνώσεις του. Ο εκπαιδευτικός μπορεί να κάνει υποδείξεις, αλλά, μακροπρόθεσμα, ο μαθητής αναπτύσσει την αίσθηση ότι είναι «υπεύθυνος» για τη μάθησή του, αντί να απομνημονεύει πληροφορίες που ο εκπαιδευτικός θεωρεί σημαντικές.

ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗ (FEEDBACK)

Το μοντέλο «GROW» (που αναπτύχθηκε από τον Sir John Whitmore) χρησιμοποιείται συχνά για να περιγράψει τα στοιχεία μιας ανατροφοδότησης.

- **Στόχος**
Ο εκπαιδευτικός ξεκινά μια συζήτηση με τους μαθητές ρωτώντας: «Ποιος ήταν ο στόχος σας σε αυτή την άσκηση; Τον πετύχατε; Εντοπίσατε ζητήματα/προβλήματα κατά την ενασχόληση με το υλικό/στην κατανόηση του υλικού;» Στόχος είναι να καλλιεργήσουν οι μαθητές τη δεξιότητα του αυτοστοχασμού.
- **Πραγματικότητα**
Μερικές φορές οι μαθητές δεν αξιολογούν σωστά την εργασία ή την απόδοσή τους (γι' αυτό και υπάρχει ανάγκη για ανατροφοδότηση). Σε αυτό το σημείο, ο εκπαιδευτικός δίνει στους μαθητές ανατροφοδότηση για τα θετικά στοιχεία της εργασίας τους. Στη συνέχεια, ο εκπαιδευτικός προτείνει τι θα μπορούσε να βοηθήσει τους μαθητές να κατανοήσουν καλύτερα το υλικό ή να βελτιώσουν την απόδοσή τους. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι επιδοκιμαστικές φράσεις όπως «καλή δουλειά» ή «μπράβο» ερμηνεύονται λανθασμένα από ορισμένους εκπαιδευτικούς ως ανατροφοδότηση. Τέτοιες φράσεις, αν και καλοπροαίρετες, δεν δίνουν πληροφορίες που θα επιτρέψουν στον μαθητή να αναγνωρίσει ή να εντοπίσει τα δυνατά του σημεία και τα σημεία που επιδέχονται βελτίωση.
- **Επιλογές**
Ο εκπαιδευτικός προτρέπει ή ζητά από τους μαθητές να αναζητήσουν εναλλακτικές. «Τι θα μπορούσατε να κάνετε διαφορετικά; Πώς θα μπορούσατε να εμβαθύνετε τις γνώσεις σας;»
- **Μελλοντική πορεία**
Σε αυτό το σημείο ο μαθητής καλείται να σκεφτεί πώς θα προχωρήσει στη συνέχεια. Ο μαθητής αναστοχάζεται τις γνώσεις του και προσπαθεί να εντοπίσει (να αυτοαξιολογήσει) τα σημεία που επιδέχονται βελτίωση.

ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ

Ο εκπαιδευτικός ενθαρρύνει τους μαθητές να χρησιμοποιούν και να καλλιεργούν τις γνώσεις τους και έξω από το μαθησιακό περιβάλλον.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΒΑΣΕΙ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ

Οι μαθητές παρουσιάζουν αυτά που έμαθαν και λαμβάνουν ανατροφοδότηση από εκπαιδευτικούς, γονείς, συμμαθητές κ.λπ. Οι παρουσιάσεις αυτές μπορεί να περιλαμβάνουν θεατρικά έργα, τραγούδια, ποιήματα κ.λπ. ενώ η ανατροφοδότηση μπορεί να είναι γραπτή ή προφορική.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΒΑΣΕΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

Ο εκπαιδευτικός χρησιμοποιεί τεστ (διαμορφωτικά), κουίζ, τελικές εξετάσεις και τεστ που δημιουργούνται από συναδέλφους για να διαπιστώσει το επίπεδο κατανόησης.

ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Οι μαθητές αξιολογούν την απόδοσή τους. Εξετάζουν τους αρχικούς τους στόχους και συγκρίνουν τα αποτελέσματα των προσπαθειών τους με αυτούς τους στόχους. Ο αναστοχασμός αυτός μπορεί να είναι σε μορφή γραπτών κειμένων, ηχογραφημένων συνεντεύξεων ή μονολόγων. Οι παρουσιάσεις σε μορφή πορτφόλιο, ιδίως ηλεκτρονικά, γίνονται ολοένα και πιο δημοφιλείς.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΠΟ ΣΥΜΜΑΘΗΤΕΣ

Οι μαθητές ζητούν ανατροφοδότηση από τους συμμαθητές τους. Μια στρατηγική είναι η «Τρία αστέρια και μία ευχή» («Three Stars and a Wish»). Οι συμμαθητές ξεκινούν την ανατροφοδότησή τους με τρία πολύ θετικά σχόλια. Στη συνέχεια, ακολουθεί μία «ευχή». Ένα σχόλιο δηλαδή που θα βοηθήσει τον μαθητή που αξιολογείται να βελτιωθεί.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΒΑΣΕΙ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Ο εκπαιδευτικός οργανώνει συνέδρια στα οποία οι μαθητές συζητούν το έργο τους και λαμβάνουν ανατροφοδότηση από τρίτους. Αυτά τα συνέδρια ονομάζονται μερικές φορές «μαθητικά συνέδρια» και είναι ένας αποτελεσματικός τρόπος για να νιώσουν οι μαθητές υπερήφανοι για το έργο τους, αλλά και για να νιώσουν μία σύνδεση με εκείνους που τους δίνουν την ανατροφοδότηση.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΒΑΣΕΙ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ

Ο εκπαιδευτικός δημιουργεί διαβαθμίσεις που συσχετίζουν συγκεκριμένες απαιτήσεις με έναν αριθμό. Έτσι, οι μαθητές μπορούν να αξιολογήσουν τον εαυτό τους και να συλλέξουν πληροφορίες για τα σημεία στα οποία το έργο τους ή η κατανόησή τους χρειάζεται βελτίωση.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

Το τελευταίο στάδιο του κύκλου διδασκαλίας και μάθησης είναι η επανεξέταση της αξιολόγησης, αν και θα πρέπει να επισημανθεί ότι η αξιολόγηση μπορεί να πραγματοποιηθεί ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια μιας ενότητας, ενός θέματος ή ενός έργου, όχι μόνο μετά την ολοκλήρωσή του. Όπως και στην Παιδαγωγική, υπάρχουν αμέτρητες μέθοδοι που μπορεί να χρησιμοποιήσει ένας εκπαιδευτικός για να αξιολογήσει τις γνώσεις των μαθητών και να διασφαλίσει ότι χρησιμοποιεί τις μεθόδους «ως εργαλείο ανάπτυξης και όχι ως μέσο επισημάνσης των λαθών» (Tomlinson, 1999, σ. 10).

ΚΑΙ Ο ΚΥΚΛΟΣ ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ

Ο εκπαιδευτικός χρησιμοποιεί τα δεδομένα αξιολόγησης για τον σχεδιασμό του επόμενου μαθήματος και της επόμενης ενότητας και το κάνει γνωρίζοντας ότι το υλικό επιλέγεται και διδάσκεται με τέτοιο τρόπο ώστε να αποτελεί πρόκληση και να εφέβεται τις μοναδικές ανάγκες των μαθητών.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ, ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Η αξιολόγηση γίνεται σε συγκεκριμένα μαθήματα για να καθοδηγήσει τις αποφάσεις και τις ενέργειες των εκπαιδευτικών ώστε να υποστηρίξουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τους νέους κατά τη μάθησή τους. Η εποπτεία συνίσταται στην ανάλυση τουλάχιστον μερικών αξιολογήσεων με σκοπό τον εντοπισμό των στοιχείων που πρέπει να βελτιωθούν ή των στοιχείων που έχουν επιτύχει, έτσι ώστε ένα πρόγραμμα να διατηρήσει τα πλεονεκτήματά του. Η αποτίμηση γίνεται μετά την ολοκλήρωση ενός προγράμματος για τον προσδιορισμό της αποτελεσματικότητάς του, τον εντοπισμό σημείων που μπορούν να βελτιωθούν και τον προσδιορισμό της αποτελεσματικότητας των εκπαιδευτικών.

Ένα σχέδιο προγράμματος αποτελεί έναν οδηγό για την υλοποίηση του προγράμματος, με βάση τις πληροφορίες που διαθέτει ο εκπαιδευτικός πριν από την υλοποίηση του εν λόγω προγράμματος. Όταν το πρόγραμμα υλοποιείται, είναι πιθανό να προκύψουν απρόβλεπτες συνθήκες ή συμπεριφορές που θα επηρεάσουν αρνητικά την ολοκλήρωση του προγράμματος σύμφωνα με το σχέδιο. Για παράδειγμα, ίσως να υπήρχαν πολύ λίγοι εκπαιδευτικοί σε σχέση με τον αριθμό των μαθητών και για αυτόν τον λόγο να μην επιτεύχθηκαν οι στόχοι του προγράμματος. Ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να τροποποιήσει το πρόγραμμα ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των συμμετεχόντων και να επιτύχει τους γενικούς στόχους του προγράμματος, αναζητώντας επιπλέον εκπαιδευτικούς και/ή χωρίζοντας τους νέους σε επιμέρους ομάδες κατά τη διάρκεια των δραστηριοτήτων.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΙΑ

Η αξιολόγηση είναι μια μέθοδος συλλογής πληροφοριών που θα χρησιμεύσουν ως κατευθυντήριες γραμμές για τη μελλοντική διδασκαλία.

Ένας εκπαιδευτικός που αξιολογεί αν οι συμμετέχοντες μαθαίνουν τις βασικές θεματικές ενότητες ενός προγράμματος θα χρησιμοποιήσει κάποια τεχνική για να εντοπίσει ποιες έννοιες θα χρειαστεί να επανεξεταστούν ή να διδαχθούν με άλλο τρόπο ή ποιες έννοιες κατανοούν οι νέοι. Η αξιολόγηση μπορεί να είναι επίσημη (π.χ. γραπτές απαντήσεις των συμμετεχόντων σχετικά με το περιεχόμενο) ή ανεπίσημη (π.χ. παρατήρηση, προφορικές απαντήσεις σε ερωτήσεις). Μπορεί να είναι διαμορφωτική/συνεχής, ή μπορεί να είναι αθροιστική/συμβαίνει στο τέλος ενός μαθήματος.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Ακολουθούν παραδείγματα διαφόρων τύπων αξιολόγησης:

- Δελτία/Αποκόμματα εισόδου - Κάντε ερωτήσεις καθώς οι συμμετέχοντες εισέρχονται στην αίθουσα και αρχίζει το μάθημα.
- Δελτία/Αποκόμματα εξόδου - Κάντε ερωτήσεις καθώς οι συμμετέχοντες βγαίνουν από την αίθουσα και ολοκληρώνεται το μάθημα.
- Ζεύγη και Συνεργασία - Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σχηματίσουν ζευγάρια και ο καθένας να μοιραστεί την απάντησή του σε μια ερώτηση που του έχει θέσει ο εκπαιδευτικός σχετικά με το τι έχουν μάθει από το πρόγραμμα μέχρι τώρα. Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να περιφέρονται στον χώρο και να παρακολουθούν την ανταλλαγή απόψεων για να διαπιστώσουν αν οι συμμετέχοντες έχουν κατανοήσει τις έννοιες ή όχι.
- Παρατήρηση - Ο εκπαιδευτικός παρατηρεί τις δεξιότητες ή τη συμπεριφορά των συμμετεχόντων και διαπιστώνει αν σημειώνεται πρόοδος προς την επίτευξη των στόχων του προγράμματος. Βασισμένος σε αυτά που θα παρατηρήσει, ο εκπαιδευτικός μπορεί να παρέχει ανατροφοδότηση που θα βοηθήσει τους νέους να βελτιωθούν.

ΕΠΟΠΤΕΙΑ

Εποπτεία είναι όταν ο εκπαιδευτικός αποστασιοποιείται από επιμέρους μαθήματα και σταδιακά αναλύει τα αποτελέσματα της αξιολόγησης για να προσδιορίσει τους τομείς που χρειάζονται βελτίωση και να εντοπίσει τι λειτουργεί θετικά.

Η εποπτεία έχει διάφορους στόχους:

- Την προσαρμογή του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι του προγράμματος. Για παράδειγμα, αν το πρόγραμμα δεν έχει κινήσει το ενδιαφέρον των συμμετεχόντων, η εποπτεία θα κατευθύνει τους εκπαιδευτικούς στη δοκιμή διαφορετικών στρατηγικών διδασκαλίας.
- Την ενημέρωση μελλοντικών συμμετεχόντων του εργαστηρίου «Train the Trainer» («Εκπαίδευση του Εκπαιδευτικού») του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας. Για παράδειγμα, μπορεί τα πέντε μαθήματα να μην ήταν αρκετά για να επιτευχθούν οι προγραμματισμένοι στόχοι, οπότε τα μελλοντικά προγράμματα ίσως χρειαστεί να προβλέψουν περισσότερα μαθήματα.
- Την ανάληψη ευθυνών από τους εκπαιδευτικούς για την επίτευξη των στόχων του προγράμματος. Για παράδειγμα, αν ένας εκπαιδευτικός έχει θέσει ως στόχο των μαθημάτων την εμφανή κατανόηση των εκπαιδευτικών θεμάτων του

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Η αξιολόγηση των δεξιοτήτων γίνεται χωρίς παιχνίδι, χορό ή άλλες δραστηριότητες.

Μια επίσημη αξιολόγηση, όπως ένα γραπτό τεστ, συχνά καταναλώνει πολύ χρόνο και μειώνει τον χρόνο φυσικής δραστηριότητας.

Οι αξιολογήσεις περιλαμβάνουν γραπτή και ατομική εργασία.

Αξιολόγηση όσων ο μαθητής απομνημόνευσε ή γνωρίζει ή μπορεί να κατανοήσει.

Ανάθεση εργασιών ώστε οι νέοι να έχουν την ευκαιρία να εξασκηθούν.

ΘΕΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Η αξιολόγηση των δεξιοτήτων γίνεται στο πλαίσιο μιας ρεαλιστικής εμπειρίας, όπως ένα παιχνίδι μικρής διάρκειας, μια χορευτική παράσταση ή η ενόργανη γυμναστική.

Η αξιολόγηση είναι συχνά ανεπίσημη και λαμβάνει χώρα διαρκώς σε πραγματικές συνθήκες, έτσι ώστε οι συμμετέχοντες να λαμβάνουν ανατροφοδότηση για συγκεκριμένες δεξιότητες ενώ είναι σωματικά ενεργοί.

Οι αξιολογήσεις μπορεί να περιλαμβάνουν γραπτή και ατομική εργασία, αλλά περιλαμβάνουν επίσης παρακολούθηση, συζήτηση και ομαδικές ερωτήσεις και απαντήσεις.

Ο εκπαιδευτικός αξιολογεί τον τρόπο με τον οποίο οι γνώσεις μπορούν να εφαρμοστούν και να μεταδοθούν από έναν μαθητή.

Ανάθεση εργασιών ώστε μόνο μερικοί από τους νέους να έχουν την ευκαιρία να εξασκηθούν ταυτόχρονα και τον υπόλοιπο χρόνο να παρατηρούν τους άλλους μαθητές.

Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας, αλλά δεν παρακολουθεί την πρόοδο των μαθητών, μπορεί να μην επιτυγχάνει τους στόχους του. Αυτό θα βοηθήσει τους ίδιους, ή άλλους, να αναγνωρίσουν τις αδυναμίες στην υλοποίηση του προγράμματος τους και να αναλάβουν δράση για τη βελτίωσή του.

Οι τεχνικές αξιολόγησης που εστιάζουν στην αξιολόγηση με στόχο τη μάθηση συμβάλλουν στις ορθές παιδαγωγικές πρακτικές. Παρακάτω παρατίθενται παραδείγματα τόσο παραδοσιακών όσο και θετικών μεθόδων αξιολόγησης. Το Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας προϋποθέτει τη χρήση θετικών μεθόδων αξιολόγησης.

ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ

Προκειμένου να διαπιστωθεί η αποτελεσματικότητα του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας, στόχος μίας αποτίμησης θα πρέπει να είναι η διερεύνηση του αν οι νέοι:

- είχαν περισσότερες ευκαιρίες φυσικής δραστηριότητας σε σχέση με πριν τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα,
- καταλαβαίνουν τα πέντε Ολυμπιακά εκπαιδευτικά θέματα, και
- καταλαβαίνουν πώς να εφαρμόσουν τα πέντε Ολυμπιακά εκπαιδευτικά θέματα

στη ζωή τους τόσο εντός όσο και εκτός του προγράμματος και αν τελικά τα εφαρμόζουν.

Πριν από την ανάπτυξη των διαδικασιών αποτίμησης του προγράμματος, λάβετε υπόψη σας αυτά τα «Ναι» και «Όχι» των αξιολογήσεων προγραμμάτων φυσικής δραστηριότητας για νέους.

ΝΑΙ	ΟΧΙ
Χρησιμοποιήστε την αποτίμηση του προγράμματος ως μέσο για να διαπιστώσετε αν το πρόγραμμα έχει επιτύχει τους στόχους του ή όχι.	Μην χρησιμοποιήσετε την αποτίμηση του προγράμματος μόνο ως μέσο για να παρουσιάσετε το πρόγραμμα με θετικό τρόπο.
Χρησιμοποιήστε τα αποτελέσματα της αποτίμησης του προγράμματος για να κάνετε τις απαραίτητες αλλαγές για τη βελτίωσή του.	Μην πάρετε τα αποτελέσματα προσωπικά ή αισθανθείτε ότι το πρόγραμμα δεν έχει μέλλον αν η αποτίμηση δείξει ότι το πρόγραμμα δεν πέτυχε όλους τους στόχους του.
Εξοικειωθείτε με τις μεθόδους αξιολόγησης προγραμμάτων στα πλαίσια της Θετικής Ανάπτυξης των Νέων (PYD) και λάβετε υπόψη τις μεθόδους αυτές για το Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας. Σας παρέχουμε μερικά παραδείγματα σε αυτή την ενότητα.	Μην δημιουργήσετε ένα έντυπο αξιολόγησης στα γρήγορα χωρίς να το ελέγξουν οι συνάδελφοί σας.
Λάβετε υπόψη σας την ομάδα που αξιολογείται και προχωρήστε σε όλες τις απαραίτητες προσαρμογές ώστε να μπορέσει να ολοκληρώσει την αξιολόγηση (π.χ. μεταφράστε το έντυπο αξιολόγησης, εάν είναι απαραίτητο).	Μην επιλέξετε συμμετέχοντες για μία αξιολόγηση μεροληπτικά ή για να εξασφαλίσετε ένα συγκεκριμένο αποτέλεσμα.
Κάντε στρατηγική χρήση των δεδομένων αξιολόγησης του προγράμματος για την αιτιολόγηση ή την τεκμηρίωση της χρηματοδότησης και/ή των συνεργασιών υλοποίησης του προγράμματος.	Μην παραλείπετε την αρνητική ή σημαντική ανατροφοδότηση κατά την παρουσίαση των αποτελεσμάτων στους φορείς χρηματοδότησης. Συχνά θέλουν να γνωρίζουν τι μπορεί να βελτιωθεί και πώς μπορούν να βοηθήσουν στην υλοποίηση αυτών των βελτιώσεων.
Λάβετε υπόψη διάφορες πηγές δεδομένων αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένων των αντιδράσεων/ανατροφοδοτήσεων των συμμετεχόντων, των παρατηρήσεων του εκπαιδευτικού και των ερωτηματολογίων των συμμετεχόντων ή των εντύπων ανατροφοδότησης που κατατάσσουν ή βαθμολογούν τους συμμετέχοντες.	Μην συλλέγετε μόνο ποσοτικά δεδομένα (αριθμούς). Τα σχόλια, οι εμπειρίες και οι ιστορίες των συμμετεχόντων (ποιοτικά δεδομένα) μπορούν να αποτελέσουν αποτελεσματικά εργαλεία για την ενθάρρυνση μελλοντικών χορηγών ή συνεργατών να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα.
Αν χρησιμοποιείτε κάποιο μέσο για την εποπτεία του προγράμματος, συμπεριλάβετε τη δυνατότητα μίας γραπτής παρουσίασης του γενικότερου πλαισίου με βάση το οποίο γίνεται η εν λόγω εποπτεία από τον ίδιο τον επόπτη.	Μην συλλέγετε δεδομένα χωρίς πληροφορίες για τους συμμετέχοντες ή το πλαίσιο συμμετοχής τους στο πρόγραμμα. Παρόλο που οι πληροφορίες θα πρέπει να συλλέγονται ανώνυμα, για να διασφαλιστεί η προστασία των προσωπικών δεδομένων, είναι σημαντικό να συλλέγονται και άλλες πληροφορίες (π.χ. ηλικία, αριθμός μαθημάτων που παρακολούθησε ο κάθε συμμετέχοντας, μητρική γλώσσα, εάν διαφέρει από τη γλώσσα στην οποία διδάχθηκε το Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας).
Ενημερώστε τους συμμετέχοντες για ποιον σκοπό θα χρησιμοποιηθούν τα δεδομένα.	Μην δημοσιοποιήσετε τα δεδομένα ή τα ονόματα όσων συμπλήρωσαν τις αξιολογήσεις χωρίς την άδειά τους.
Μοιραστείτε τα αποτελέσματα της αξιολόγησής σας με τους συμμετέχοντες.	Μην κρατήσετε τα δεδομένα για τον εαυτό σας.

ΕΝΟΤΗΤΑ 05

ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΠΟΥ ΕΥΝΟΟΥΝ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Όπως πολλοί άλλοι επιστημονικοί τομείς, έτσι και οι μέθοδοι διδασκαλίας (η Παιδαγωγική) έχουν τη δική τους ορολογία. Ορισμένοι από τους όρους ίσως είναι εύκολα κατανοητοί, π.χ. «μαθησιακοί στόχοι» ή «ομάδες συζήτησης». Άλλοι όροι όμως, όπως για παράδειγμα η «ικανότητα διάκρισης», η «σκαλωσιά» («scaffolding») ή η «επικέντρωση διδασκαλίας», ίσως να μην είναι τόσο διαδεδομένοι. Ένα από τα καθήκοντα του εκπαιδευτικού είναι να εφαρμόζει μεθοδολογίες διδασκαλίας που προωθούν το Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας χωρίς να βασίζεται στην τεχνική ορολογία. Ο πραγματισμός είναι πιο αποτελεσματικός όταν έχει ως θεμέλιο την απλή γλώσσα. Η διδασκαλία δεν χρειάζεται να είναι υπερβολικά περίπλοκη για να είναι αποτελεσματική! Αυτή η ενότητα εξετάζει μεθόδους διδασκαλίας που μπορούν να βοηθήσουν στην εφαρμογή του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας χρησιμοποιώντας μαθησιακές δεξιότητες του 21ου αιώνα και άλλες μεθοδολογίες που βασίζονται στην υπάρχουσα γνώση και υποστηρίζουν τον μαθητή.

ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ, ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ 21ΟΥ ΑΙΩΝΑ ΚΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ

Η ανάπτυξη νέων ιδεών ή λύσεων είναι μια σημαντική δεξιότητα που ενσωματώνεται στο Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας. Μπορούν να χρησιμοποιηθούν οι ακόλουθες μέθοδοι:

- Καθοδηγούμενη ή ανοικτή έρευνα – Αυτή μπορεί να είναι είτε μια ατομική είτε μια συνεργατική διαδικασία που ενθαρρύνει τους μαθητές να εξερευνήσουν μόνοι τους τη γνώση και την κατανόησή τους. Υπάρχουν διάφοροι τρόποι με τους οποίους μπορεί να γίνει αυτό:
- Καθοδηγούμενη έρευνα – Ο εκπαιδευτικός θέτει ένα ερώτημα, οι μαθητές επιλέγουν τις μεθόδους έρευνας και στη συνέχεια ανακοινώνουν τα ευρήματά τους.
- Ανοικτή έρευνα – Οι μαθητές επιλέγουν το ερώτημά τους που θέλουν να θέσουν, τις μεθόδους έρευνας και τις μεθόδους επικοινωνίας των αποτελεσμάτων και των ευρημάτων τους.
- Σκέφτομαι – συνδέω – αμφισβητώ – εκφράζω – Ο εκπαιδευτικός καθοδηγεί τους μαθητές ώστε να αξιολογήσουν το πρόβλημα και να το συσχετίσουν με την υφιστάμενη γνώση τους, στη συνέχεια το αμφισβητούν, και τέλος εκφράζουν τη νέα τους αντίληψη.
- Η υποκριτική αναγνωρίζεται ως ένας αποτελεσματικός τρόπος δημιουργίας προβληματισμών, ανταλλαγής ιδεών και έμπνευσης νέων τρόπων θεώρησης των πραγμάτων. Ορισμένες από τις δραστηριότητες του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας χρησιμοποιούν την υποκριτική για να αναδείξουν ζητήματα της καθημερινότητας που προκύπτουν από τον Ολυμπισμό, παρέχοντας ταυτόχρονα έναν διασκεδαστικό τρόπο αφομοίωσης του υλικού από τους μαθητές.
- Παιχνίδι ρόλων – Οι μαθητές μελετούν χαρακτήρες από μια Ολυμπιακή ιστορία και στη συνέχεια την αναπαριστούν. Στη συνέχεια σκέφτονται και συζητούν ερωτήσεις.
- Κριτική σκέψη – Η κριτική σκέψη δεν είναι μόνο μια δεξιότητα, αλλά ένα σύνολο διαφορετικών νοητικών διεργασιών: ανάλυση πληροφοριών, σύνθεση σε κάποιο προσωπικό νόημα και διαμόρφωση κρίσης σχετικά με τη νέα πληροφορία. Αυτή είναι μια σημαντική δεξιότητα του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας, επειδή βοηθά τον μαθητή να αναπτύξει τη δική του αντίληψη αντί να του την παρέχει ένας εκπαιδευτικός.
- Μεταγνώση – Με αυτή την τεχνική, οι μαθητές ενθαρρύνονται να αναλύσουν τον τρόπο σκέψης τους – Τι συμπεράσματα βγάζουν; Προσεγγίζουν τα θέματα μεροληπτικά ή τα εξετάζουν σε βάθος; Μήπως δημιουργούνται ή είναι απαραίτητες περαιτέρω ερωτήσεις για μεγαλύτερη σαφήνεια; Αυτή η μέθοδος είναι καταλληλότερη για προχωρημένους στοχαστές και όχι για τους μαθητές που βρίσκονται ακόμη σε επίπεδο συγκεκριμένων-διαδοχικών σκέψεων (δηλαδή μικρά παιδιά).

ΕΠΙΛΥΣΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ

Αν θέλουμε οι μαθητές να αναπτύξουν τις δικές τους ιδέες σχετικά με την εκπαίδευση που βασίζεται σε αξίες, θα πρέπει να τους διδάξουμε τις απαραίτητες δεξιότητες ώστε να σκέφτονται αυτόνομα. Η ικανότητα επίλυσης προβλημάτων και η κριτική σκέψη, θα βοηθήσουν σε αυτή τη διαδικασία.

- Μέθοδος διδασκαλίας Carousel – Πρόκειται για μια δραστηριότητα καταιγισμού ιδεών. Ο εκπαιδευτικός κάνει μια ερώτηση (μπορεί να διαθέτει πολλά σκέλη) και την καταγράφει σε διάφορα φύλλα χαρτιού. Αυτά τοποθετούνται με ταινία στους τοίχους. Οι μαθητές περνούν εναλλάξ από το ένα χαρτί στο άλλο. Εξετάζουν την ερώτηση στο χαρτί, την σκέφτονται και στη συνέχεια γράφουν τις απαντήσεις τους. Στη συνέχεια μετακινούνται στο επόμενο χαρτί. Στο τέλος, τα χαρτιά αφαιρούνται από τον τοίχο και μελετώνται για μοτίβα και θέματα συζήτησης. Αυτή η μέθοδος μπορεί να ενεργοποιήσει τις προηγούμενες γνώσεις των μαθητών και να δώσει νέα ερεθίσματα. Επιτρέπει, επίσης, σε μέλη της τάξης με χαμηλότερη αυτοπεποίθηση να μοιραστούν τις σκέψεις τους.
- Συνεργατική μέθοδος διδασκαλίας (Jigsaw) – Σε αυτή τη μέθοδο, οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες και μελετούν ένα διαφορετικό κομμάτι ενός προβλήματος. Στη συνέχεια συγκεντρώνονται, μοιράζονται τις ιδέες τους και συνθέτουν τη λύση τους στο πρόβλημα. Πρόκειται για μια αποτελεσματική μέθοδο για την προώθηση της συνεργασίας. Όπως σε ένα παζλ, αν ένα κομμάτι υπερισχύει των υπολοίπων, τότε το παζλ δεν θα ολοκληρωθεί. Τα κομμάτια πρέπει να ταιριάζουν μεταξύ τους.
- Στρατηγική «Working backwards» («αντίστροφη εργασία») – Αυτή είναι μια μοναδική στρατηγική διδασκαλίας με βάση την οποία οι μαθητές ξεκινούν την εργασία τους από το τέλος. Στη συνέχεια, οι μαθητές πρέπει να προσδιορίσουν τα προηγούμενα βήματα που τους βοήθησαν να φτάσουν σε αυτό το σημείο.
- Δομημένη έρευνα – Ο εκπαιδευτικός θέτει ένα ερώτημα και περιμένει συγκεκριμένα αποτελέσματα από την έρευνα. Ο βασικός στόχος αυτής της προσέγγισης είναι να αναπτύξουν οι μαθητές αναλυτική και αναστοχαστική σκέψη.

ΚΡΙΤΙΚΗ ΣΚΕΨΗ

Οι μέθοδοι διδασκαλίας που μπορούν να καλλιεργήσουν αυτή τη δεξιότητα είναι, μεταξύ άλλων, η μεταγνώση, η μέθοδος Carousel, η συνεργατική μέθοδος, η αντίστροφη εργασία και η δομημένη έρευνα. Επίσης, οι μέθοδοι:

- Ερωτήσεις και απαντήσεις – Η μέθοδος αυτή βασίζεται στην ικανότητα του εκπαιδευτικού να κάνει ερωτήσεις που διερευνούν το επίπεδο κατανόησης των μαθητών και στη συνέχεια να τους προβληματίζει με περαιτέρω ερωτήσεις που βασίζονται στις απαντήσεις τους. Αυτή η προσέγγιση δίνει στους μαθητές την ευκαιρία να κάνουν προβλέψεις και να τεκμηριώσουν τους συλλογισμούς τους, οι οποίοι με τη σειρά τους θα αμφισβητηθούν ως προς τη δύναμη ή την ακρίβειά τους.
- Συζήτηση με πάνελ – Ένας συντονιστής (εκπαιδευτικός ή μαθητής) επιλέγεται για να υποβάλλει ερωτήσεις σε μια ομάδα ατόμων (ίσως μαθητές ή εμπειρογνώμονες). Η μορφή των απαντήσεων του πάνελ μπορεί να ποικίλλει. Ο συντονιστής μπορεί να απευθύνει ένα θέμα σε ένα συγκεκριμένο μέλος του πάνελ ή να θέσει τις ίδιες ερωτήσεις σε όλα τα μέλη. Μετά το πέρας συγκεκριμένου χρόνου για την απάντηση της ερώτησης (χωρίς διακοπές), τα υπόλοιπα μέλη του πάνελ μπορούν να σχολιάσουν τις απαντήσεις.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Αυτή είναι μια διαδικασία που διευκολύνει τη μάθηση αντλώντας τις δεξιότητες, τις γνώσεις και την εμπειρία άλλων και ενσωματώνοντάς τις στη μάθηση του ατόμου. Πολλές από τις δραστηριότητες που περιέχονται στο Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας βασίζονται σε δεξιότητες συνεργατικής διδασκαλίας.

- **Κύκλος ανταλλαγής ιδεών** – Σε αυτή τη μέθοδο μάθησης, οι μαθητές τοποθετούνται σε έναν κύκλο και τους δίνεται ένα πρόβλημα που πρέπει να επεξεργαστούν. Όλοι στον κύκλο μελετούν το πρόβλημα (συνήθως ένα απαιτητικό ερώτημα ανοικτού τύπου). Στη συνέχεια, ένας καταγραφέας σημειώνει τις απαντήσεις και τις απόψεις κάθε ατόμου στον κύκλο. Αφού συγκεντρώσει όλες τις πληροφορίες, ο καταγραφέας συνοψίζει τις απαντήσεις και αυτό οδηγεί σε περαιτέρω συζήτηση.
- **Στρογγυλό τραπέζι** – Σε αυτή τη στρατηγική, ο εκπαιδευτικός γράφει μια ερώτηση (ή πολλές ερωτήσεις) σε ένα φύλλο χαρτί. Οι μαθητές γράφουν απαντήσεις ή προτείνουν ιδέες και στη συνέχεια δίνουν το χαρτί στο επόμενο μέλος της ομάδας. Αυτός είναι ένας χρήσιμος τρόπος παραγωγής ιδεών, αλλά και ένα μέσο για τον εκπαιδευτικό να μετρήσει το επίπεδο κατανόησης της ομάδας.
- **Συζήτηση με πάνελ** – Ένας συντονιστής (εκπαιδευτικός ή μαθητής) επιλέγεται για να υποβάλλει ερωτήσεις σε μια ομάδα ατόμων (ίσως μαθητές ή εμπειρογνώμονες). Η μορφή των απαντήσεων του πάνελ μπορεί να ποικίλλει. Ο συντονιστής μπορεί να απευθύνει ένα θέμα σε ένα συγκεκριμένο μέλος του πάνελ ή να θέσει τις ίδιες ερωτήσεις σε όλα τα μέλη. Όταν περάσει ένας καθορισμένος χρόνος για την απάντηση της ερώτησης (χωρίς διακοπές), τα άλλα μέλη του πάνελ μπορούν να σχολιάσουν τις απαντήσεις.
- **Διδασκαλία από συμμαθητές** – Η έρευνα έχει επανειλημμένα δείξει ότι όταν δίνεται η δυνατότητα στους μαθητές να διδάσκουν ο ένας τον άλλον έχει βαθύτατο αντίκτυπο στη μαθησιακή επιτυχία τόσο του μαθητή όσο και του δασκάλου. Είναι ιδιαίτερα αποτελεσματική για τους μαθητές που βρίσκουν την ύλη απαιτητική. Η ύπαρξη ενός συμμαθητή «δασκάλου» βοηθά τον εκπαιδευόμενο μαθητή να συνδεθεί τόσο με την ύλη όσο και με τους συμμαθητές του με σημαντικούς τρόπους.

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

- Η ανάπτυξη ηγετικών δεξιοτήτων και η αίσθηση της κοινωνικής προσφοράς (εθελοντισμός) συμβάλλουν στην εφαρμογή των αξιών του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας.
- Η δημιουργία προτύπων (από μαθητές και εκπαιδευτικούς) συμβάλλει σημαντικά στην καλλιέργεια αυτών των δεξιοτήτων.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Οι αξίες του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας μπορούν να καλλιεργηθούν με πολλά διαφορετικά μέσα. Οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (γνωστές ως ΤΠΕ) προσφέρουν εξελιγμένα εργαλεία για την ανταλλαγή γνώσεων, τη μετάδοση μηνυμάτων, τη συνεργασία, την επίλυση προβλημάτων και τη δημιουργία. Ορισμένα από αυτά τα εργαλεία, όπως το Facebook, τα blog, τα vlog, το Prezi και το PowerPoint, είναι ευρέως διαδεδομένα ανάμεσα στους νέους.

- **Blog (ιστολόγια)** – Οι μαθητές που έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο μπορούν να γράψουν για τις εμπειρίες τους από το Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας και στη συνέχεια να τις δημοσιεύσουν στο διαδίκτυο. Το blog είναι ένα είδος ατζέντας ή ημερολογίου και μπορείτε να υιοθετήσετε οποιοδήποτε στυλ γραφής θεωρείτε ότι ταιριάζει με τον σκοπό σας. Μπορεί να θέλετε να γράψετε με πειστικό τρόπο, να εκφράσετε απόψεις ή να γιορτάσετε τις επιτυχίες άλλων. Ορισμένα ιστολόγια έχουν γραφτεί για ένα κοινό ακολούθων, ενώ άλλα μπορεί να είναι μόνο για τη χαρά της προσωπικής έκφρασης. Υπάρχουν πολλοί διαθέσιμοι διαδικτυακοί πόροι για τη δημιουργία blog, που μπορούν εύκολα να εντοπιστούν μέσω των μηχανών αναζήτησης.

Επειδή ορισμένοι μαθητές μπορεί να μην έχουν πρόσβαση σε αυτά τα εργαλεία ή στο διαδίκτυο, μπορούν να χρησιμοποιηθούν και πιο παραδοσιακά εργαλεία επικοινωνίας:

- **Ημερολόγια** – Οι μαθητές ενθαρρύνονται να κρατούν ημερολόγιο κατά τη διάρκεια των δραστηριοτήτων του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας. Έτσι μπορούν να καταγράψουν τις σκέψεις τους και να διαμορφώνουν τις ιδέες τους σε θέματα που απαιτούν συζήτηση και διατύπωση απόψεων. Μπορούν να αποτελέσουν μια σημαντική καταγραφή της ανάπτυξης της προσωπικότητας ενός μαθητή.
- **Ημερολόγια απαντήσεων** – Χρησιμοποιούνται από τον μαθητή για να καταγράψει τις σκέψεις του (με την πάροδο του χρόνου) σε μια ερώτηση. Για παράδειγμα: Ο εκπαιδευτικός μπορεί να θέσει μια ερώτηση: «Μπορεί το Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας να αλλάξει τον χαρακτήρα ενός μαθητή;». Καθώς ο μαθητής συμμετέχει στις δραστηριότητες του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας, θα μπορεί να κάνει καταχωρήσεις στο ημερολόγιό του ως απάντηση σε αυτό το ερώτημα.
- **Κύκλοι λογοτεχνίας** – Αυτός είναι ένας πολύ καλός τρόπος για τη συγκέντρωση των ιδεών των μαθητών σχετικά με τα θέματα του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας. Οι μαθητές χωρίζονται σε (ή επιλέγουν) μικρές ομάδες. Τους δίνεται ένα κείμενο να διαβάσουν και στη συνέχεια συζητούν το περιεχόμενό του. Μπορούν να αναφέρουν στην ευρύτερη ομάδα τις συζητήσεις και τις απόψεις που εκφράστηκαν. Αυτοί οι κύκλοι λογοτεχνίας μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη μελέτη βιβλίων καθώς και για μικρότερα γραπτά έργα.

ΑΥΤΟΚΑΤΕΥΘΥΝΟΜΕΝΗ ΜΑΘΗΣΗ

- **Μάθηση βάσει έργου (PBL)** – Οι μαθητές καλούνται να επιλέξουν ένα ερώτημα που θα καθοδηγήσει τη μάθησή τους για το προβλεπόμενο χρονικό διάστημα της εργασίας ή του έργου. Το Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας και η μεθοδολογία της μάθησης βάσει έργου ταιριάζουν απόλυτα, καθώς οι μαθητές μπορούν να επιλέξουν ένα ή περισσότερα εκπαιδευτικά θέματα και στη συνέχεια να διερευνήσουν πτυχές που ταιριάζουν στα ενδιαφέροντά τους. Η προσέγγιση της μάθησης βάσει έργου επιτρέπει στους μαθητές να επιλέξουν τον τρόπο με τον οποίο θα παρουσιάσουν αυτά που έμαθαν. Οι μαθητές προβληματίζονται με το ερώτημα και επιλέγουν τρόπους με τους οποίους θα ήθελαν να εκφράσουν αυτά που έμαθαν. Αυτή η διαδικασία δεν είναι γρήγορη, αλλά μπορεί να διαρκέσει εβδομάδες, ή ακόμα και μήνες. Ένα παράδειγμα ερώτησης μάθησης βάσει έργου με χρήση του υλικού του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας θα μπορούσε να είναι: «Ο Ολυμπισμός μεταμορφώνει κοινωνίες. Τι σημαίνει αυτό για εσάς και την κοινότητά σας;»
- **Μελέτη περίπτωσης** – Οι μαθητές μπορούν να αποφασίσουν να διεξάγουν μια λεπτομερή, εστιασμένη μελέτη μιας συγκεκριμένης πτυχής του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας. Οι μέθοδοι με τις οποίες θα αποδείξουν όσα έχουν μάθει, σύμφωνα με μια εξατομικευμένη προσέγγιση, θα πρέπει να αποφασιστούν από τους μαθητές.
- **Πίνακες επιλογής (Choice boards)** – Ο εκπαιδευτικός γράφει σε έναν πίνακα επιλογές μάθησης που συνδέονται με τον στόχο του μαθήματος. Ο μαθητής επιλέγει ποια δραστηριότητα ταιριάζει καλύτερα στο μαθησιακό του στυλ και στα ενδιαφέροντά του. Η μέθοδος αυτή δίνει, επίσης, στον μαθητή τη δυνατότητα επιλογής του τρόπου με τον οποίο επιθυμεί να παρουσιάσει τις γνώσεις του.
- **Σταθμοί μάθησης (Learning stations)** – Ο εκπαιδευτικός δημιουργεί μια σειρά από σταθμούς με δραστηριότητες που συνδέονται με το θέμα του μαθήματος. Ο εκπαιδευτικός μπορεί να επιτρέψει στους μαθητές να κινηθούν αυτόνομα από τον ένα σταθμό στον άλλο ή να τους κατευθύνει όπως κρίνεται απαραίτητο.

ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΠΟΥ ΚΑΛΛΙΕΡΓΟΥΝ 'Η ΕΝΙΣΧΥΟΥΝ ΤΙΣ ΥΠΑΡΧΟΥΣΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ

Σκαλωσιά (Scaffolding)

Αυτή είναι μια τεχνική με την οποία ο εκπαιδευτικός διαιρεί την εργασία σε μικρότερα, ευκολότερα διαχειρίσιμα κομμάτια και βοηθά τον μαθητή μέχρι να είναι έτοιμος για πιο σύνθετα κομμάτια.

Επικέντρωση διδασκαλίας

Ο εκπαιδευτικός χρησιμοποιεί τα δεδομένα της αξιολόγησης πριν από τη διδασκαλία και αποφασίζει αν είναι απαραίτητο για κάποιο μαθητή να εργαστεί πάνω σε ένα συγκεκριμένο κομμάτι της εργασίας. Αν οι μαθητές έχουν κατανοήσει πλήρως τη συγκεκριμένη έννοια, είναι έτοιμοι να προχωρήσουν σε κάτι πιο απαιτητικό.

Αγκυροβολημένη διδασκαλία

Ορισμένοι μαθητές θα τελειώσουν την εργασία τους γρήγορα. Ο εκπαιδευτικός μπορεί να παρέχει συμπληρωματικό υλικό που βασίζεται στην έννοια/στο μάθημα που έχει παραδοθεί στην υπόλοιπη τάξη.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΜΕ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Προσαρμογές

Ο εκπαιδευτικός διδάσκει το ίδιο περιεχόμενο σε κάθε μαθητή και αναμένει τα ίδια αποτελέσματα, αλλά πρέπει να δώσει στους μαθητές με διαφορετικές δυνατότητες περισσότερο χρόνο, ή ίσως διαφορετικό εξοπλισμό, για να μπορέσουν να επιδείξουν τις γνώσεις τους.

Τροποποιήσεις

Ο εκπαιδευτικός τροποποιεί το περιεχόμενο έτσι ώστε ο μαθητής να αλληλεπιδρά με το υλικό με τρόπο που να ανταποκρίνεται στις δυνατότητές του.

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΡΥΘΜΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ

Ορισμένοι μαθητές ενθαρρύνονται να παράγουν ποιοτική εργασία όταν τους δίνονται συγκεκριμένες προθεσμίες. Σε άλλους μαθητές αυτό θα δημιουργήσει άγχος και θα επηρεάσει αρνητικά τη μάθησή τους. Οι μέθοδοι διδασκαλίας που προσαρμόζουν τον ρυθμό (μεταβλητός, αυτοκατευθυνόμενος, επιταχυνόμενος, επιβραδυνόμενος κ.λπ.) μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να υποστηρίξουν την ετερογένεια των μαθησιακών στυλ.

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

Υπάρχουν πολλοί τρόποι να κατατάξετε τους μαθητές σας:

- Ομαδοποίηση των χαρισματικών παιδιών ώστε να εμβαθύνουν τις γνώσεις τους μαζί.
- Η έρευνα έχει αποδείξει ότι οι μικτές ομάδες μαθητών με διαφορετικά μαθησιακά στυλ και διαφορετικές ανάγκες ωφελούν όλους τους μαθητές.
- Η τυχαία ομαδοποίηση αποτρέπει το σχηματισμό μαθησιακών «κλικών» σε ένα μαθησιακό περιβάλλον.
- Ομαδοποίηση με βάση τη συμπεριφορά – Η ομαδοποίηση των μαθητών με τρόπο που να δίνει τη δυνατότητα σε όσους είναι ντροπαλοί ή λιγότερο ομιλητικοί να μοιραστούν τις ιδέες τους (και να μην περιορίζονται από τα πιο δυναμικά άτομα).

ΜΑΘΗΣΗ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ (LEARNING BY DOING)

Κονστρουκτιβισμός

Αυτή είναι μια μέθοδος η οποία διατυπώθηκε από τον αρχαίο Έλληνα φιλόσοφο Αριστοτέλη και υποστηρίζει ότι οι μαθητές συνδέονται με βαθύτερο και πιο ουσιαστικό τρόπο με το εκπαιδευτικό υλικό όταν ασχολούνται ενεργά με αυτό αντί να είναι παθητικοί αποδέκτες γεγονότων. Οι δραστηριότητες που προτείνονται στο Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας επιτρέπουν στους μαθητές να μάθουν για τον Ολυμπισμό με πράξεις και όχι απλώς ακούγοντας γι' αυτόν.

ΔΙΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ

Αυτή η μέθοδος μπορεί να εφαρμοστεί είτε με μια ατομική είτε με μία συνεργατική διαδικασία που θα ενθαρρύνει τους μαθητές να εξερευνήσουν οι ίδιοι τις γνώσεις και την αντίληψή τους. Υπάρχουν διάφοροι τρόποι με τους οποίους μπορεί να γίνει αυτό:

• Καθοδηγούμενη έρευνα

Ο εκπαιδευτικός θέτει ένα ερώτημα, οι μαθητές επιλέγουν τις μεθόδους έρευνας και στη συνέχεια ανακοινώνουν τα ευρήματά τους.

• Δομημένη έρευνα

Ο εκπαιδευτικός θέτει ένα ερώτημα και περιμένει συγκεκριμένα αποτελέσματα από την έρευνα. Ο βασικός στόχος αυτής της προσέγγισης είναι να αναπτύξουν οι μαθητές αναλυτική και αναστοχαστική σκέψη.

• Ανοιχτή έρευνα

Οι μαθητές επιλέγουν το ερώτημα, τις μεθόδους έρευνας και τις μεθόδους επικοινωνίας των αποτελεσμάτων και των ευρημάτων τους.

• Σωκρατική μέθοδος διατύπωσης ερωτήσεων

Αυτή η αρχαία στρατηγική, εμπνευσμένη από τις διδασκαλίες του Έλληνα φιλόσοφου Σωκράτη, καθοδηγείται από τον εκπαιδευτικό, ο οποίος καλεί τους μαθητές να αμφισβητήσουν τις αντιλήψεις τους και να υπερασπιστούν τις απόψεις τους.

ΠΡΟΦΟΡΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Ορισμένοι πολιτισμοί χρησιμοποιούν προφορικές μεθόδους εκπαίδευσης για τη διδασκαλία των μαθητών. Η αφήγηση ιστοριών, η χρήση αναλογιών και η σωκρατική μέθοδος διατύπωσης ερωτήσεων (χρήση ερωτήσεων για τη βαθύτερη διερεύνηση ενός θέματος) είναι παραδείγματα τέτοιων μεθόδων.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ

Υπάρχουν πολιτισμοί στους οποίους οι μαθητές μαθαίνουν καλύτερα όταν τους δίνονται αυστηρά προκαθορισμένες οδηγίες (που σημαίνει ότι το κράτος υπαγορεύει τι θα μάθουν). Οι μαθητές συνήθως λαμβάνουν πληροφορίες από τον εκπαιδευτικό και οι ερωτήσεις τους περιορίζονται από προσεκτικά προσδιορισμένες παραμέτρους.

ΕΝΟΤΗΤΑ 06

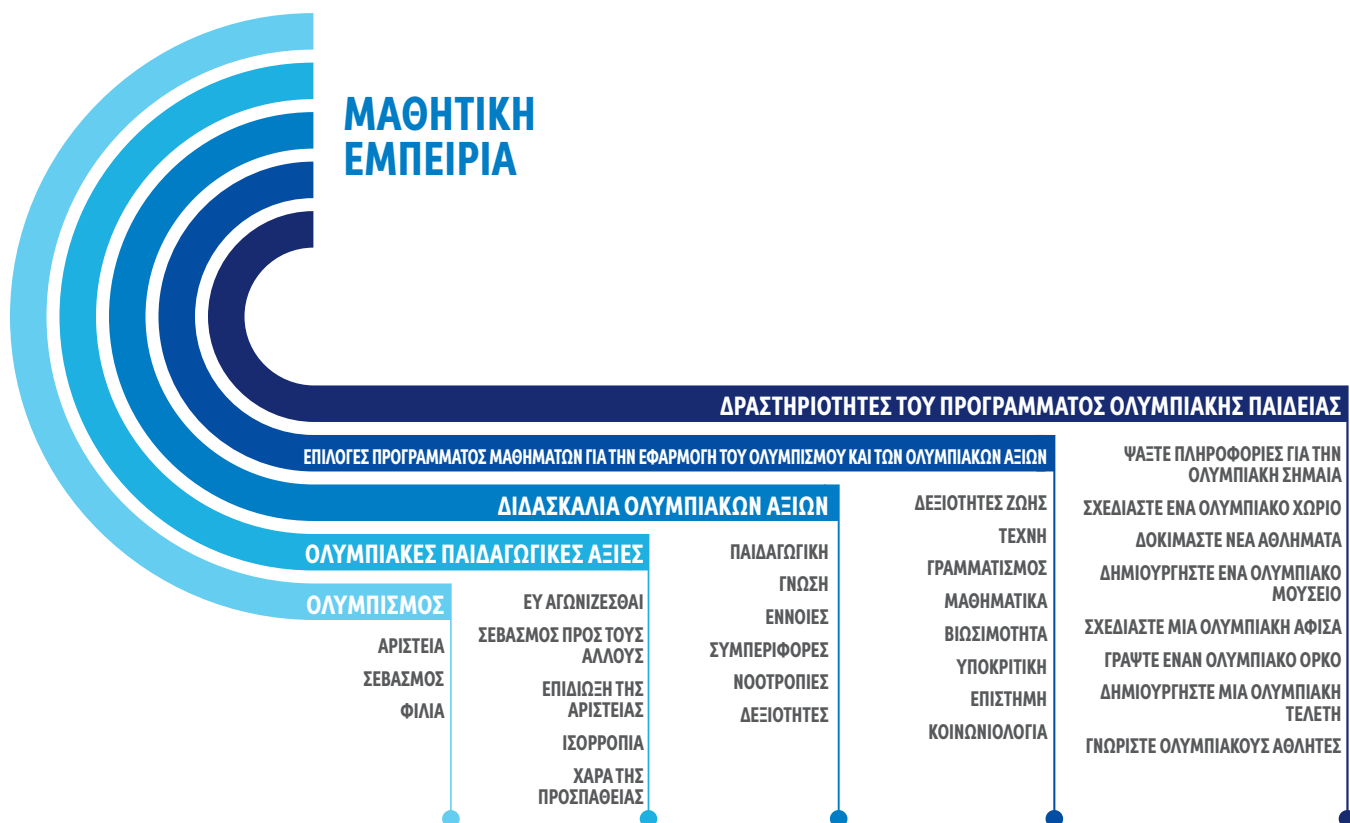
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΟΛΥΜΠΙΑΚΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ (ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ)

Το Εγχειρίδιο Βασικών Αρχών παρέχει υλικό για έρευνα, συζήτηση, προβληματισμό και δραστηριότητα. Η εφαρμογή αυτού του έργου, ώστε να συνάδει και να ευθυγραμμίζεται με τους μαθησιακούς στόχους του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας, μπορεί να επιτευχθεί με τη χρήση αυτού του υλικού με τους ακόλουθους τρόπους:

- Το υλικό του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας εφαρμόζεται ως αυτόνομη δραστηριότητα.
- Το υλικό του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας ενσωματώνεται σε άλλα εκπαιδευτικά προγράμματα.
- Το υλικό του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας ενσωματώνεται πλήρως στο πρόγραμμα μαθημάτων, αλλά χρησιμοποιείται μόνο για μια συγκεκριμένη περίοδο (π.χ. κατά τη διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων).
- Το Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας υλοποιείται ως πρόγραμμα εργασίας με τη χρήση μάθησης βάσει έργου.
- Οι δραστηριότητες του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας πραγματοποιούνται ανά θεματικό πεδίο.
- Οι δραστηριότητες του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας πραγματοποιούνται με τη χρήση Ολυμπιακών εκπαιδευτικών θεμάτων.

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΤΟ ΥΛΙΚΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ ΩΣ ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Ίσως ο εκπαιδευτικός να έχει λίγο χρόνο ή περιορισμένους πόρους που μπορεί να διαθέσει για το Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας. Σε αυτή τη περίπτωση, θα μπορούσε να επιλέξει δραστηριότητες που συμβαδίζουν με αυτούς τους περιορισμούς και να τις διδάξει με τέτοιο τρόπο ώστε να μπορεί παράλληλα αυτά να επιτύχει τα επιθυμητά αποτελέσματα, όπως για παράδειγμα να εμπνεύσει τους μαθητές να υιοθετήσουν τις αξίες του Ολυμπισμού. Ένας εκπαιδευτικός που διδάσκει σε σχολική τάξη θα μπορούσε να κάνει στους μαθητές μία ερώτηση που θα τους προβληματίσει και στη συνέχεια να ζητήσει να επιλέξουν μία δραστηριότητα από τα Φύλλα Εργασίας που θα τους επιτρέψει να διερευνήσουν περαιτέρω αυτή την ερώτηση.

Επιλέξτε έναν τρόπο για να διατυπώσετε τις σκέψεις και τις γνώσεις σας σχετικά με αυτή την ερώτηση. Φυσικά μια τέτοια προσέγγιση προσφέρεται επίσης για μια πολύ βαθύτερη διερεύνηση με τη χρήση πολλαπλών δραστηριοτήτων.

Παράδειγμα: Ένας εκπαιδευτικός διδάσκει ένα μάθημα δεξιοτήτων ζωής και θέλει οι μαθητές να διερευνήσουν τους τρόπους με τους οποίους ο αθλητισμός και οι Ολυμπιακοί Αγώνες μπορούν να προωθήσουν τη διεθνή ειρήνη και συνεργασία. Ο εκπαιδευτικός θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει τις ερωτήσεις που παρατίθενται στη σελίδα 49 του Εγχειριδίου Βασικών Αρχών (ενότητα «Η γλώσσα της ειρήνης») για να ξεκινήσει μία συζήτηση και να αναπτύξει τις σκέψεις των μαθητών σχετικά με αυτό το θέμα. Το Εγχειρίδιο Βασικών Αρχών χρησιμοποιείται σε αυτό το παράδειγμα ως πηγή για την υποστήριξη ενός συγκεκριμένου θέματος/ευκαιρίας μάθησης και όχι ως πλήρες πρόγραμμα.

ΤΟ ΥΛΙΚΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΝΕΤΑΙ ΣΕ ΆΛΛΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ο εκπαιδευτικός μπορεί να επιλέξει να ενσωματώσει επιλεγμένο υλικό για να εμπλουτίσει ένα υπάρχον έργο ή μια ενότητα εργασίας.

Παράδειγμα: Πολλά περιβάλλοντα μάθησης διδάσκουν «δεξιότητες ζωής». Η ενότητα που διδάσκεται λοιπόν μπορεί να καλύπτει θέματα σχετικά με την υγεία, τη σεξουαλικότητα, τη φιλία, τις κοινωνικές δεξιότητες, τις επιλογές τρόπου ζωής και την ικανότητα λήψης αποφάσεων κ.λπ. Τα θέματα της Ολυμπιακής εκπαίδευσης συνδέονται αναμφίβολα με πολλές πτυχές ενός τέτοιου προγράμματος. Ένας εκπαιδευτικός που θέλει να διδάξει αυτές τις δεξιότητες ζωής θα μπορούσε να επιλέξει δραστηριότητες του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας για να εμπλουτίσει το δικό του πρόγραμμα.

ΤΟ ΥΛΙΚΟ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΝΕΤΑΙ ΕΠΙΛΕΚΤΙΚΑ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Τα εκπαιδευτικά περιβάλλοντα, όπως τα σχολεία, οφείλουν να διδάσκουν χρησιμοποιώντας πολλά γνωστικά αντικείμενα: ανάγνωση και γραφή, μαθηματικά, επιστήμες, ιστορία, τέχνες κ.λπ. Οι απαιτήσεις της εφαρμογής ενός ευρύτατου προγράμματος μαθημάτων είναι επομένως μεγάλες. Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν ευκαιρίες για την εφαρμογή του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας. Παραδείγματα:

- Αθλητικά προγράμματα
- Μαθήματα δεξιοτήτων ζωής
- Μαθήματα φυσικής αγωγής
- Σε διδακτικές ώρες κατά τις οποίες δεν διδάσκεται κάποιο συγκεκριμένο μάθημα
- Εξωσχολικές λέσχες (π.χ. δημιουργείται μια «Ολυμπιακή Λέσχη» για την υλοποίηση του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας)

Πολλές από τις δραστηριότητες παρέχουν ευκαιρίες στον εκπαιδευτικό να συνδέσει τις εμπειρίες των μαθητών με το Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας σε συγκεκριμένες θεματικές ενότητες. Η επιλεκτική ενσωμάτωση του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας γίνεται όταν το πρόγραμμα αυτό χρησιμοποιείται μόνο για μια συγκεκριμένη περίπτωση (π.χ. κατά τη διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ & ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΕΜΒΑΘΥΝΣΗ

- [Moving Together: Promoting psychosocial well-being through sport and physical activity](#), ICSSPE, Reference Centre for Psychosocial Support of the International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies, Swiss Academy for Development & Technical University of Munich, PDF, 2014 (ανακτήθηκε τον Αύγουστο του 2022).

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΥΛΟΠΟΙΕΙΤΑΙ ΩΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΜΑΘΗΣΗΣ ΒΑΣΕΙ ΕΡΓΟΥ (PBL)

Το Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας είναι πιο αποτελεσματικό όταν εφαρμόζεται σταδιακά, παράλληλα με την εξέλιξη των δεξιοτήτων, γνώσεων και εμπειριών των μαθητών. Μία προσέγγιση είναι να δημιουργήσει ο εκπαιδευτικός ενότητες γύρω από τα εκπαιδευτικά θέματα των Ολυμπιακών Αγώνων και να χρησιμοποιήσει το υλικό του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας για να επιλέξει δραστηριότητες. Η διδασκαλία αυτού του υλικού σε μαθήματα/τάξεις που είναι δομημένες με βάση το ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων, θα βοηθούσε τον εκπαιδευτικό να το εφαρμόσει πλήρως, ώστε να μην θεωρείται ως κάτι επιπλέον που πρέπει να χωρέσει στο πρόγραμμα μαθημάτων.

Μια άλλη πρακτική μέθοδος διδασκαλίας για την εφαρμογή του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας είναι η χρήση της μάθησης βάσει έργου (PBL). Οι μαθητές επιλέγουν μία ερώτηση ανοικτού τύπου που αποτελεί πρόκληση και δημιουργεί προβληματισμό σχετικά με το θέμα. Αφού οι μαθητές σκεφτούν το «εισαγωγικό ερώτημα», ο κάθε μαθητής μπορεί να επιλέξει μία πτυχή που του κινεί το ενδιαφέρον και τον παρακινεί να διερευνήσει το θέμα. Η προσέγγιση αυτή επιτρέπει την εξατομίκευση του προγράμματος και αποτελεί μια αποτελεσματική μεθοδολογία για μαθητές με πολύ διαφορετικά μαθησιακά στυλ, ενδιαφέροντα και ικανότητες.

Ένα παράδειγμα μάθησης βάσει έργου για μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είναι: «Πώς επηρεάζει η πολιτική τους Ολυμπιακούς Αγώνες;» Χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της διερεύνησης, ο εκπαιδευτικός θα μπορούσε να ακούσει τις απαντήσεις των μαθητών και στη συνέχεια να κάνει νέες ερωτήσεις που θα γεννήσουν νέες ερωτήσεις και απαντήσεις των μαθητών: «Πιστεύετε ότι θα έπρεπε οι χώρες να χρησιμοποιούν το μπόϊκοτάζ των Ολυμπιακών Αγώνων ως τρόπο έκφρασης των πολιτικών τους αντιλήψεων; Πώς ανταποκρίθηκε το Ολυμπιακό Κίνημα στον ιδεολογικό διχασμό; Πώς έχουν επηρεάσει οι πολιτικές αποφάσεις την ανάθεση των Αγώνων; Πώς έχουν επηρεάσει οι πολιτικές προσδοκίες τις επιδόσεις στους Ολυμπιακούς Αγώνες;» Χρησιμοποιώντας αυτές τις ερωτήσεις και τις ιδέες των μαθητών για να τους καθοδηγήσουν, ο εκπαιδευτικός και οι μαθητές μπορούν να επιλέξουν δραστηριότητες του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας που θα τους βοηθήσουν να διερευνήσουν περαιτέρω τα ενδιαφέροντά τους και τους τρόπους επίδειξης όσων έχουν μάθει.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ & ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΕΜΒΑΘΥΝΣΗ

- [International Council of Sport Science and Physical Education, Scientific Resources](#), ICSSPE, ιστοσελίδα (ανακτήθηκε τον Αύγουστο του 2022).
- [Game for Life, Sport Singapore](#), ιστοσελίδα (ανακτήθηκε τον Αύγουστο του 2022).

[illegible]

ΕΝΟΤΗΤΑ 07

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΜΕ ΦΥΣΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Η εκπαίδευση και η φυσική δραστηριότητα είναι αποτελεσματικοί τρόποι για να δραστηριοποιηθούν τα παιδιά και οι νέοι ώστε να αξιοποιήσουν τις δυνατότητές τους. Τα προγράμματα φυσικής αγωγής που υλοποιούνται με θετικές στρατηγικές διδασκαλίας διευκολύνουν την κοινωνική, συναισθηματική και νοητική ανάπτυξη των παιδιών και των νέων, προάγουν τις ακαδημαϊκές επιδόσεις, ενισχύουν την αυτοεκτίμηση και επιτρέπουν την ολοκληρωμένη ανάπτυξη του νου και του σώματος.^{1,2,3}

Σας προσκαλούμε, λοιπόν, να μας ακολουθήσετε σε αυτό το ταξίδι μάθησης και να ανάψετε μαζί μας την παγκόσμια δάδα της βασισμένης σε αξίες της Ολυμπιακής Παιδείας!

ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Για να μπορέσουν οι συμμετέχοντες να νιώσουν ευπρόσδεκτοι και άνετα, είναι σημαντικό να νιώθουν ασφάλεια – σωματική και συναισθηματική.

Ακολουθούν ορισμένες συμβουλές για τη δημιουργία ενός σωματικά και συναισθηματικά ασφαλούς περιβάλλοντος για τους συμμετέχοντες σε Προγράμματα Ολυμπιακής Παιδείας.

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

ΠΩΣ ΝΑ ΕΦΑΡΜΟΣΕΤΕ ΤΙΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Φροντίστε ώστε οι συμμετέχοντες να αισθάνονται άνετα

- Ενημερώστε τους συμμετέχοντες για το πού βρίσκονται οι τουαλέτες.
- Ενημερώστε τους συμμετέχοντες για τα διαλείμματα.
- Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να ακούνε το σώμα τους κατά τη διάρκεια των δραστηριοτήτων και μην τους πιέζετε να είναι σωματικά δραστήριοι γιατί μπορεί να έχουν κάποιο τραυματισμό που δεν γνωρίζετε.
- Χρησιμοποιήστε τη φράση «Σας προσκαλώ να...», ώστε να αισθάνονται ευπρόσδεκτοι να συμμετάσχουν, αλλά και να μην αγχώνονται ή να νιώθουν ότι απειλούνται.
- Να τους προτείνετε να σηκωθούν, να τεντωθούν ή να κάνουν ένα διάλειμμα όποτε χρειάζεται.

Εξασφαλίστε τη σωματική ασφάλεια των συμμετεχόντων

- Ενώ διδάσκετε ή καθοδηγείτε, να έχετε την πλάτη σας στραμμένη προς τον τοίχο.
- Ενώ διδάσκετε ή καθοδηγείτε, να κοιτάζετε όλους τους συμμετέχοντες.
- Εντοπίστε τα φυσικά ή άλλα εμπόδια στον χώρο μάθησης, ώστε οι συμμετέχοντες να μπορούν να τα αποφύγουν.
- Ακολουθήστε τις τοπικές πολιτικές σχετικά με τη συντήρηση και τα πρότυπα των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού.
- Ενθαρρύνετε τους συμμετέχοντες να επιδεικνύουν μια ορθή και συνετή πρακτική εκτίμησης κινδύνου, ώστε οι αποφάσεις που θα λαμβάνονται να αποτελούν όσο το δυνατόν λιγότερο ρίσκο.
- Προσδιορίστε τα όρια χρησιμοποιώντας περιγραφικές λέξεις ή χρησιμοποιώντας δείκτες, όπως γραμμές στο χώμα, κώνους κ.λπ.
- Χρησιμοποιήστε ένα άμεσο/επιβλητικό στυλ διδασκαλίας (ο εκπαιδευτικός μιλάει, οι συμμετέχοντες ακούνε) όταν ξεκινάτε δραστηριότητες που αποτελούν μεγαλύτερο ρίσκο, όπως η τοξοβολία ή η ενόργανη γυμναστική ώστε να καθιερώσετε ένα πρωτόκολλο ασφαλείας.
- Ελαχιστοποιήστε πιθανούς περιβαλλοντικούς παράγοντες κινδύνου και λάβετε τους υπόψη στο πλαίσιο οποιουδήποτε πρωτοκόλλου διαχείρισης κινδύνου (π.χ. προστασία από τον ήλιο, αφυδάτωση, υποθερμία, αλλεργία στα έντομα).

Εξασφαλίστε τη συναισθηματική ασφάλεια των συμμετεχόντων

- Χρησιμοποιήστε συμπεριληπτική, ουδέτερη ως προς το φύλο, γλώσσα όπως «παιδιά» ή «όλοι» και όχι «αγόρια».
- Φροντίστε για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων και ελευθεριών που περιέχονται στον Ολυμπιακό Χάρτη (π.χ. φυλή, θρησκεία, σεξουαλικός προσανατολισμός).
- Ενθαρρύνετε τους συμμετέχοντες να κάνουν διευκρινιστικές ερωτήσεις όποτε χρειάζεται.
- Φροντίστε για τη διευκόλυνση και υποστήριξη των ατόμων με αναπηρία και απευθυνθείτε σε μέλη της κοινότητας ώστε να καλύψετε τις ανάγκες τους.
- Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να σας γνωστοποιήσουν τυχόν προβλήματα που μπορεί να προκύψουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος και βοηθήστε τους να βρουν λύση.

ΜΑΘΗΣΗ ΜΕ ΦΥΣΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Τα προγράμματα φυσικής αγωγής και φυσικής δραστηριότητας έχουν τη δυνατότητα να συμβάλλουν ουσιαστικά όχι μόνο στην ανάπτυξη θεμελιωδών κινητικών δεξιοτήτων και φυσικών ικανοτήτων, αλλά και στην ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων και συμπεριφορών, αυτοεκτίμησης και στην ακαδημαϊκή και νοητική ανάπτυξη.⁴

Οι έρευνες δείχνουν ότι υπάρχει άμεση σχέση μεταξύ της συμμετοχής των νέων σε φυσικές δραστηριότητες και των θετικών συμπεριφορών και ψυχοκοινωνικών ικανοτήτων.⁵

Μέσω της φυσικής δραστηριότητας τα παιδιά και οι νέοι μαθαίνουν ή αποκτούν:

- σεβασμό για το σώμα - το δικό τους και των άλλων,
- ολοκληρωμένη ανάπτυξη του νου και του σώματος,
- αυτοπεποίθηση και αυτοεκτίμηση,
- κοινωνική και νοητική ανάπτυξη και καλύτερες ακαδημαϊκές επιδόσεις.

Η αναγνώριση της σημαντικής συνεισφοράς της φυσικής αγωγής σε όλες τις πτυχές της μάθησης των παιδιών και των νέων, οδηγεί σε αυξανόμενη υποστήριξη μαθησιακών προσεγγίσεων που εστιάζουν στην «εκπαίδευση μέσω της φυσικής αγωγής» σε αντίθεση με την «εκπαίδευση της φυσικής αγωγής».⁶ Η αναγνώριση του ρόλου που διαδραματίζει η φυσική δραστηριότητα στη μάθηση του παιδιού ως ατόμου, ευθυγραμμίζεται με την Ολυμπιακή σκέψη της αρμονίας και της ισορροπίας μεταξύ σώματος, θέλησης και νου.

ΘΕΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ (PYD) ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΦΥΣΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Η διαδικασία κατά την οποία οι νέοι αποκτούν τις ικανότητες που χρειάζονται ώστε να είναι υγιείς έφηβοι είναι γνωστή ως Θετική Ανάπτυξη Νέων (PYD).⁷

Στόχος της προσέγγισης PYD είναι η προαγωγή της σωματικής και ψυχικής υγείας, καθώς και της νοητικής, ψυχολογικής, συναισθηματικής και κοινωνικής ανάπτυξης των νέων. Οι προσεγγίσεις που εστιάζουν στον συμμετέχοντα και εμπλέκουν ενεργά τον εκπαιδευόμενο σε όλη τη μαθησιακή διαδικασία είναι οι πλέον κατάλληλες για την προώθηση της Θετικής Ανάπτυξης των Νέων. Τα προγράμματα που έχουν σχεδιαστεί για την επίτευξη θετικής ανάπτυξης των νέων εστιάζουν σε 5 βασικά στοιχεία: την ικανότητα, την αυτοπεποίθηση, τη σύνδεση, τον χαρακτήρα, και το ενδιαφέρον/τη συμπόνια.⁸

Ένα περιβάλλον Θετικής Ανάπτυξης Νέων στο οποίο κάθε συμμετέχων έχει τη δυνατότητα να πετύχει μπορεί να δημιουργηθεί με τη διασφάλιση μιας συμπεριληπτικής εμπειρίας φυσικής δραστηριότητας, η οποία θα είναι αναπτυξιακά κατάλληλη και θα σέβεται όλα τα άτομα και τις ικανότητές τους.

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΦΥΣΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΜΕ ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ ΤΗ ΘΕΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

Ο αθλητισμός δεν διδάσκει μαθήματα ζωής ως δια μαγείας⁹. Στην πραγματικότητα, ο αθλητισμός και άλλες μορφές φυσικής δραστηριότητας μπορούν να οδηγήσουν σε μειωμένη συμμετοχή σε φυσικές δραστηριότητες, εάν οι συμμετέχοντες έχουν πολλές αρνητικές εμπειρίες.

Τα παιδιά στην κοινότητά μας χαρακτηρίζονται από φυσική και νοητική ετερογένεια, γι' αυτό είναι σημαντικό να δημιουργηθεί ένα συμπεριληπτικό πρόγραμμα που θα εξασφαλίζει ουσιαστική πρόσβαση και συμμετοχή όλων των νέων. Ο παρακάτω πίνακας παραθέτει κάποιες σημαντικές συμβουλές για τους εκπαιδευτικούς που εφαρμόζουν το Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας φυσικής αγωγής ώστε να είναι σε θέση να παρέχουν τη βέλτιστη δυνατή εμπειρία φυσικής δραστηριότητας για τους νέους.

ΝΑΙ	ΟΧΙ
Συμπεριλάβετε και ενσωματώστε συνειδητά το περιεχόμενο της Θετικής Ανάπτυξης των Νέων σε κάθε φυσική δραστηριότητα.	Μην θεωρείτε δεδομένο ότι η Θετική Ανάπτυξη των Νέων θα συμβεί αυτόματα μέσω της φυσικής δραστηριότητας.
Ενθαρρύνετε την ομαδική εργασία και την αίσθηση κοινότητας μέσα στην ομάδα.	Μην δημιουργείτε ένα περιβάλλον ανταγωνιστικότητας ανάμεσα στους νέους εφαρμόζοντας πρακτικές τιμωρίας, π.χ. οι χαμένοι πρέπει να μαζέψουν τον εξοπλισμό ή να τιμωρηθούν για την ήττα τους με περισσότερη φυσική δραστηριότητα.
Ζητήστε από τους νέους να μοιραστούν μαζί σας όσα προτιμούν ή τους δυσχεραστούν, ώστε τα σχόλιά τους να χρησιμοποιηθούν για τον σχεδιασμό μαθημάτων και δραστηριοτήτων.	Μην προσπαθείτε επανειλημμένα να κάνετε μια δραστηριότητα ευχάριστη για τους νέους αν εκείνοι δηλώνουν συστηματικά ότι δεν την απολαμβάνουν.
Οργανώστε μία συγκεκριμένη δραστηριότητα με στόχο οι νέοι να επικεντρώνονται στο να βάλουν τα δυνατά τους, να βελτιωθούν ή να τα καταφέρουν σε αυτή τη δραστηριότητα.	Μην οργανώνετε δραστηριότητες έτσι ώστε μόνο λίγοι νέοι να ανταγωνίζονται για το ποιος/ποια μπορεί να την ολοκληρώσει πιο γρήγορα, καθώς αυτό συχνά παρεμποδίζει τη διαδικασία ή την ποιότητα της φυσικής άσκησης.
Οργανώστε δραστηριότητες ώστε οι νέοι να έχουν την ευκαιρία να εξασκηθούν.	Μην οργανώνετε δραστηριότητες με τέτοιο τρόπο ώστε μόνο μερικοί νέοι να έχουν την ευκαιρία να εξασκηθούν ταυτόχρονα και τον υπόλοιπο χρόνο να παρατηρούν τους άλλους.

ΟΡΘΕΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΜΑΘΗΣΗ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Η μάθηση μέσω φυσικής δραστηριότητας είναι μια προσέγγιση κατά την οποία η δραστηριότητα χρησιμεύει ως μέσο για τη διδασκαλία του υλικού. Στα Προγράμματα Ολυμπιακής Παιδείας φυσικής αγωγής, η φυσική δραστηριότητα είναι το μέσο για τη διδασκαλία των πέντε ολυμπιακών εκπαιδευτικών θεμάτων. Με την εφαρμογή θετικών παιδαγωγικών στρατηγικών κατά την υλοποίηση του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας, οι νέοι έχουν περισσότερες πιθανότητες να βιώσουν τη φυσική δραστηριότητα σε ένα ζεστό, συμπεριληπτικό και χαρούμενο περιβάλλον και παράλληλα να μάθουν για τα πέντε Ολυμπιακά εκπαιδευτικά θέματα και πώς να εφαρμόζουν τις Ολυμπιακές αξίες στη ζωή τους.

Η φυσική δραστηριότητα μπορεί όχι μόνο να προσφέρει ένα συμπεριληπτικό και χαρούμενο περιβάλλον στους νέους για να γνωρίσουν τα πέντε εκπαιδευτικά θέματα των Ολυμπιακών Αγώνων, αλλά μπορεί επίσης να επηρεάσει σημαντικά και θετικά τα παιδιά και τους νέους σε τομείς όπως:

- **Η υγιής σωματική ανάπτυξη**
υποστηρίζοντας συμπεριφορές φυσικής δραστηριότητας και αναπτύσσοντας δεξιότητες για μακροχρόνια συμμετοχή σε φυσικές δραστηριότητες.
- **Η κοινωνική ανάπτυξη**
μέσω ευκαιριών να περνούν χρόνο με συνομηλίκους και να αποτελούν μέρος μιας ομάδας.
- **Η συναισθηματική ευημερία**
μέσω της μείωσης του στρες, του άγχους και της κατάθλιψης που μπορεί να προκύψουν από μακροχρόνιες συμπεριφορές φυσικής δραστηριότητας.

Έτσι, η υλοποίηση των Προγραμμάτων Ολυμπιακής Παιδείας σε περιβάλλοντα φυσικής δραστηριότητας που επιδεικνύουν ορθές παιδαγωγικές πρακτικές είναι ένας στρατηγικός τρόπος για την υποστήριξη της υγιούς ανάπτυξης των νέων μέσω πρωτοβουλιών εκπαίδευσης βασισμένων σε αξίες.

Ως εκπαιδευτικοί φυσικής αγωγής, η αποστολή σας είναι να υποστηρίξετε την κοινωνική, σωματική και συναισθηματική ανάπτυξη των παιδιών και των νέων σχεδιάζοντας προγράμματα και δραστηριότητες που δημιουργούν θετικές εμπειρίες. Επομένως, είναι καθοριστικής σημασίας η φυσική δραστηριότητα που χρησιμοποιείται ως μέσο για τη μετάδοση αξιών να επιδεικνύει ορθές πρακτικές. Όταν τα άτομα βιώνουν τον αποκλεισμό, την κοινωνική απομόνωση και την αδικία στον αθλητισμό ή σε άλλες μορφές φυσικής δραστηριότητας, αυτό τους προκαλεί αρνητικά συναισθήματα για τα προγράμματα φυσικής δραστηριότητας. Αυτού του είδους οι εμπειρίες απομακρύνουν τα παιδιά και τους νέους από τη συμμετοχή τους σε τέτοια προγράμματα και την ανάπτυξη συμπεριφορών φυσικής δραστηριότητας για όλη τους τη ζωή.

Για να μπορέσετε να επιδείξετε ορθές παιδαγωγικές στρατηγικές κατά την υλοποίηση Προγραμμάτων Ολυμπιακής Παιδείας φυσικής δραστηριότητας, πρέπει πρώτα να κατανοήσετε και να είστε σε θέση να εφαρμόσετε διδακτικές μεθόδους που στοχεύουν στη θετική και συμπεριληπτική οργάνωση φυσικών δραστηριοτήτων. Στο τέλος αυτής της ενότητας, θα είστε έτοιμοι!

ΟΡΘΕΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ
ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ
ΦΥΣΙΚΗΣ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΤΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΜΑΘΗΣΗ ΜΕ ΤΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΜΕΣΩ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΦΥΣΙΚΗΣ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΜΑΘΗΣΗ

ΟΙ ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΟΥ MOSSTON ΚΑΙ Η ΜΑΘΗΣΗ ΜΕ ΦΥΣΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Ο καθένας μαθαίνει με διαφορετικούς τρόπους. Για να είστε ένας αποτελεσματικός εκπαιδευτικός φυσικής δραστηριότητας, είναι σημαντικό να κατανοείτε και να εφαρμόζετε μια σειρά από στυλ διδασκαλίας. Στη δεκαετία του 1960, ένας δάσκαλος φυσικής αγωγής, ο Muska Mosston, ανέπτυξε ένα φάσμα (από δασκαλοκεντρικές έως μαθητοκεντρικές) διδακτικών προσεγγίσεων που δείχνουν πώς οι διάφοροι τρόποι διδασκαλίας, τα μαθησιακά στυλ και οι δραστηριότητες παρέχουν διαφορετικές εμπειρίες για τους μαθητές.

Αυτό το φάσμα δείχνει τις διαφοροποιήσεις στο στυλ διδασκαλίας ανάλογα με το ποιος λαμβάνει τις αποφάσεις κατά τη διάρκεια μιας δραστηριότητας. Εάν οι αποφάσεις λαμβάνονται από τον εκπαιδευτικό, το διδακτικό στυλ βρίσκεται στο δασκαλοκεντρικό άκρο του φάσματος, και εάν οι αποφάσεις λαμβάνονται από τον εκπαιδευόμενο, το διδακτικό στυλ βρίσκεται στο μαθητοκεντρικό άκρο του φάσματος.

Οι διδάσκοντες προγραμμάτων φυσικής δραστηριότητας μπορούν να χρησιμοποιήσουν αυτό το φάσμα για να κατανοήσουν το εύρος των στυλ διδασκαλίας και ποιο λειτουργεί καλύτερα με βάση τους διδασκόμενους και τη δραστηριότητα που θα διδάξουν. Οι μέθοδοι διδασκαλίας του Mosston μπορούν να χρησιμοποιηθούν τόσο στην αίθουσα διδασκαλίας όσο και σε περιβάλλοντα φυσικής δραστηριότητας.

Η χρήση μιας ποικιλίας μεθόδων διδασκαλίας σε όλο το πρόγραμμα είναι ο πιο αποτελεσματικός τρόπος για να προσεγγίσετε όλους τους μαθητές.

Το στυλ παραγγέλματος σπάνια αποτελεί καλή πρακτική για τους μαθητές, επειδή είναι πολύ δασκαλοκεντρικό. Ωστόσο, θα μπορούσε να είναι ένα χρήσιμο στυλ για τη δημιουργία ενός ασφαλούς περιβάλλοντος. Για παράδειγμα, εάν οι νέοι μαθαίνουν για τα θέματα του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας μέσω μιας δραστηριότητας τοξοβολίας, είναι πιθανό να είναι καλύτερο να διδάξετε τα πρωτόκολλα ασφαλείας με στυλ παραγγέλματος. Μόλις επιτευχθούν σημαντικοί στόχοι ασφαλείας, ο εκπαιδευτής θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει ένα στυλ αυτοδιδασκαλίας, όπως το αμοιβαίο ή το στυλ αυτοέλεγχου, στο πλαίσιο του οποίου οι νέοι οργανώνουν και παίζουν ένα παιχνίδι τοξοβολίας που συνδυάζει την ασφάλεια με τις δεξιότητες και τις τακτικές.

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι τα στυλ διδασκαλίας με επίκεντρο τους μαθητές ενθαρρύνουν τους μαθητές περισσότερο από τα στυλ διδασκαλίας που βρίσκονται κοντά στο στυλ παραγγέλματος στο φάσμα μεθόδων διδασκαλίας του Mosston.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΣΤΥΛ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΟΥ MOSSTON¹⁰

A	ΠΑΡΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ	Ο εκπαιδευτικός/ προπονητής/ διοργανωτής λαμβάνει όλες τις αποφάσεις και οι νέοι ακολουθούν τις οδηγίες του.
B	ΠΡΑΚΤΙΚΟ	Οι νέοι ολοκληρώνουν όλες τις προβλεπόμενες δραστηριότητες.
Γ	ΑΜΟΙΒΑΙΟ	Οι νέοι εργάζονται σε ζευγάρια ή ομάδες των τριών ατόμων και ένα άτομο παρέχει ανατροφοδότηση.
Δ	ΑΥΤΟΕΛΕΓΧΟΥ	Οι νέοι αυτοαξιολογούν τις επιδόσεις τους βάσει κριτηρίων.
E	ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΟ	Οι νέοι ελέγχουν την εργασία τους αυτόνομα με την καθοδήγηση ενός ενήλικα (π.χ. δάσκαλος, προπονητής κ.λπ.).
ΣΤ	ΚΑΘΟΔΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΑΝΑΚΑΛΥΨΗΣ	Οι νέοι καταλήγουν σε γενικά συμπεράσματα με βάση συγκεκριμένα γεγονότα, εμπειρίες και/ή προβληματισμούς.
Z	ΑΠΟΚΛΙΝΟΥΣΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑΣ	Οι νέοι λύνουν προβλήματα χωρίς τη βοήθεια ενός ενήλικα.
H	ΑΤΟΜΙΚΟ	Ο ενήλικας καθορίζει το περιεχόμενο και οι νέοι σχεδιάζουν το πρόγραμμα.
Θ	ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ	Ο ενήλικας αναλαμβάνει τον ρόλο του συμβούλου καθώς οι νέοι σχεδιάζουν το δικό τους πρόγραμμα.
I	ΑΥΤΟΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Οι νέοι αναλαμβάνουν πλήρως την ευθύνη για τη διαδικασία μάθησης.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ - ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΚΑΛΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ

Μεγιστοποίηση των ευκαιριών ανάπτυξης δεξιοτήτων για όλους τους συμμετέχοντες^{11,12}

Οι στρατηγικές που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη βελτιστοποίηση των ευκαιριών για τους νέους περιλαμβάνουν τις εξής:

Μέγεθος ομάδας

Οι μικρές ομάδες αυξάνουν τις ευκαιρίες των νέων να αποκτήσουν δεξιότητες, να λύσουν προβλήματα και να αξιοποιήσουν τις δυνατότητές τους. Η πρακτική αυτή τους δίνει περισσότερες ευκαιρίες να εξασκηθούν και να καλλιεργήσουν δεξιότητες, να κάνουν ερωτήσεις, να μοιραστούν τις σκέψεις και τις ιδέες τους με άλλους. Αντίθετα, αν οι ομάδες είναι πολύ μεγάλες, οι νέοι μπορούν να «κρυφτούν» μέσα στο παιχνίδι και να αποφύγουν την ενεργή συμμετοχή.

Με τη σειρά

Όλοι, με τη σειρά, έχουν την ευκαιρία να ολοκληρώσουν τη δραστηριότητα (π.χ. ρίψη ενός αντικειμένου) πριν κάποιος προσπαθήσει για δεύτερη φορά.

Μοιραζόμαστε με τη σειρά

Όλοι, με τη σειρά, μοιράζονται μία ιδέα πριν κάποιος μοιραστεί παραπάνω από μία ιδέα.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

[illegible]

[illegible]

Ανατροφοδότηση ανά δεξιότητα¹⁴

Υπάρχουν διάφοροι τρόποι για να δώσετε στους νέους ανατροφοδότηση κατά την υλοποίηση προγραμμάτων φυσικής δραστηριότητας:

- Η ανατροφοδότηση ανά δεξιότητα

περιλαμβάνει όρους που σχετίζονται με συγκεκριμένα στοιχεία ή στόχους της δραστηριότητας. Για παράδειγμα, ολοκληρώστε την κίνηση αφού κλωστήσετε τη μπάλα, γείρετε το σώμα σας περισσότερο πάνω από τη μπάλα αν θέλετε να παραμείνει στο έδαφος όταν την κλωστήσετε, μελετήστε τα βήματα ακολουθώντας τη μουσική για να μην χάνετε τον ρυθμό όταν χορεύετε.

- Η γενική ανατροφοδότηση

μπορεί να είναι θετική ή αρνητική. Η θετική γενική ανατροφοδότηση περιλαμβάνει φράσεις, όπως: «μπράβο» και «καλή προσπάθεια!». Η αρνητική γενική ανατροφοδότηση περιλαμβάνει φράσεις, όπως: «όχι έτσι» και «δεν το έκανες σωστά».

- Ένας συνδυασμός συγκεκριμένης και γενικής ανατροφoδότησης

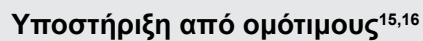
μπορεί να χρησιμοποιηθεί αποτελεσματικά. Για παράδειγμα, «Καλή προσπάθεια! Την επόμενη φορά, προσπάθησε να βάλεις περισσότερη δύναμη.»

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

[illegible]

[illegible]

Τα οφέλη της υποστήριξης από ομότιμους περιλαμβάνουν:

- Περισσότερη κοινωνική αλληλεπίδραση μεταξύ των μαθητών σε ένα πρόγραμμα, η οποία υποστηρίζει την κοινωνική τους ανάπτυξη.
- Οι μαθητές λαμβάνουν πιο συγκεκριμένη ανατροφοδότηση από τους συμμαθητές τους απ' ό,τι θα έπαιρναν από έναν υπεύθυνο που παρέχει ανατροφοδότηση στο πλαίσιο μιας μεγαλύτερης ομάδας.
- Βοηθά στην εμβάθυνση των γνώσεων και στην καλύτερη κατανόηση των δεξιοτήτων που διδάσκονται.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

[illegible]

[illegible]

Κλίμα παρακίνησης για την καλύτερη μάθηση και απόλαυση των δραστηριοτήτων^{17,18}

Οι συντονιστές των προγραμμάτων φυσικής δραστηριότητας μπορούν να δημιουργήσουν ένα περιβάλλον που να δίνει κίνητρα στους συμμετέχοντες να πετύχουν.

Υπάρχουν δυο είδη κλίματος κινήτρων που εστιάζουν στην επιτυχία:

- Το εγωκεντρικό κλίμα παρακίνησης, στο οποίο η επιτυχία ορίζεται ως νίκη και το να είσαι ο καλύτερος.
- Το κλίμα παρακίνησης που εστιάζει στη δραστηριότητα,

στο οποίο η επιτυχία ορίζεται ως ολοκλήρωση της δραστηριότητας, καλύτερη δυνατή επίδοση ή βελτίωση των επιδόσεων.

Πολλοί συντονιστές προγραμμάτων φυσικής δραστηριότητας τείνουν προς τη δημιουργία ενός συνδυασμού των δύο κλιμάτων.

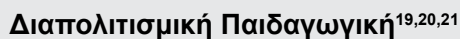
Για να δημιουργηθεί ένα κλίμα παρακίνησης που εστιάζει στη δραστηριότητα, θα πρέπει να αντικατασταθούν ορισμένες παραδοσιακές πρακτικές από θετικές πρακτικές.

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ	ΘΕΤΙΚΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗ
Οι χαμένοι μαζεύουν τον εξοπλισμό	Όλοι οι συμμετέχοντες μαζεύουν τον εξοπλισμό. Να σημειωθεί ότι αυτή η προσέγγιση αναδεικνύει το θέμα του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας «Σεβασμός προς τους άλλους».
Ποιοι μπορούν να ολοκληρώσουν τις περισσότερες επαναλήψεις σε έναν καθορισμένο χρόνο	Μην εστιάζετε στον χρόνο, επικεντρωθείτε στις δεξιότητες των μαθητών και εργαστείτε με στόχο την απόκτηση δεξιοτήτων, την επίτευξη του καλύτερου δυνατού ή τη βελτίωση. Να σημειωθεί ότι αυτή η προσέγγιση αναδεικνύει το θέμα του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας «Επιδίωξη της αριστείας».
Τιμωρία με φυσική δραστηριότητα	Επιβράβευση με κίνηση σε ένα ευχάριστο περιβάλλον. Να σημειωθεί ότι αυτή η προσέγγιση αναδεικνύει το θέμα του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας «Χαρά της προσπάθειας».
Ποιος/α είναι ο καλύτερος/η στη χρήση μίας δεξιότητας	Ζητήστε από τους νέους να βάλουν τα δυνατά τους για να μάθουν ή να βελτιώσουν μια νέα δεξιότητα και πείτε τους ότι το να δίνουν τον καλύτερο εαυτό τους είναι πιο σημαντικό από το να είναι τέλειοι. Να σημειωθεί ότι αυτή η προσέγγιση αναδεικνύει το θέμα του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας «Χαρά της προσπάθειας».

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

[illegible]

- Τροποποιούν ή αντικαθιστούν τις δραστηριότητες που γίνονται στο εργαστήριο έτσι ώστε να υπάρχει μια πολιτιστική

- Ενσωματώνουν γλώσσα ή όρους που είναι σχετικοί με το πολιτισμικό πλαίσιο των μαθητών, για να υποστηρίξουν την προσωπική τους σύνδεση με το περιεχόμενο του προγράμματος.

Εάν ο υπεύθυνος δεν μοιράζεται το πολιτισμικό υπόβαθρο ενός συμμετέχοντα ή των περισσότερων συμμετεχόντων, μπορεί να απευθυνθεί σε έμπιστους φορείς και/ή σε ηγέτες θρησκευτικών κοινοτήτων σε ετερογενείς κοινότητες για να κατανοήσει καλύτερα το πολιτισμικό πλαίσιο όλων των συμμετεχόντων.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

[illegible]

[illegible]

Σκορ με βάση τις δεξιότητες και τις δραστηριότητες²²

Υπάρχουν δύο τρόποι για να κρατάτε σκορ όταν παίζετε παιχνίδια:

- Σκορ με βάση κριτήρια επιτυχίας. Για παράδειγμα, σε ένα παιχνίδι μικρών ομάδων, μετρώντας ποιος μπορεί να πετύχει τα περισσότερα γκολ σε ένα μικρό δίκτυο.
- Σκορ με βάση τους μαθησιακούς στόχους (π.χ. πάσα). Για παράδειγμα, ο στόχος μιας δραστηριότητας θα μπορούσε να είναι η εξάσκηση στην πάσα μιας μπάλας με τα πόδια σε έναν συμπαίκτη. Έτσι το σκορ υπολογίζεται με βάση τις επιτυχημένες πάσες σε έναν συμπαίκτη.

Στις δραστηριότητες Μάθηση Μέσω Φυσικής Δραστηριότητας του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας, η καταγραφή του σκορ θα πρέπει να είναι πάντα με γνώμονα την ανάπτυξη δεξιοτήτων. Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι πόντοι απονέμονται σύμφωνα με την κάθε δραστηριότητα και τις δεξιότητες του μαθήματος. Οι δραστηριότητες τύπου round robin με μικρές ομάδες είναι επίσης καλά εκπαιδευτικά εργαλεία κατά τη διεξαγωγή τροποποιημένων αθλητικών δραστηριοτήτων, καθώς, ανεξαρτήτως του αποτελέσματος μεταξύ δύο ομάδων σε έναν γύρο, αμέσως μετά ακολουθεί νέος γύρος και μπορεί να δοθεί χρόνος μεταξύ των γύρων για να προβληματιστούν οι ομάδες και να επικεντρωθούν στο πώς να βελτιώσουν την εκτέλεση των ασκήσεων και τις δεξιότητές τους.

Παράδειγμα δραστηριότητας:

- Δραστηριότητα round robin αντιπτέρησης 2 x 2 (π.χ. ζευγάρια των δύο ατόμων παίζουν εναντίον πολλών άλλων ζευγαριών των δύο ατόμων σε ένα μάθημα).
- Γύροι τεσσάρων λεπτών.
- Κάθε παίκτης σκοράρει με βάση τον προκαθορισμένο στόχο του μαθήματος (π.χ. συγκεκριμένη άμυνα σε σερβίς).
- Για τη νίκη σε έναν γύρο απονέμονται δύο πόντοι και για την ισοπαλία σε έναν γύρο απονέμεται ένας πόντος.

Επομένως, εάν μια ομάδα χάσει έναν γύρο με 10-2, το σκορ είναι 2-0. Όταν η νικήτρια ομάδα παίζει με την επόμενη ομάδα, έχει 2 πόντους, όχι 10. Και η ομάδα που συγκέντρωσε 0 πόντους στον πρώτο γύρο έχει 0 πόντους στο επόμενο παιχνίδι. Το συνολικό σκορ όλου του μαθητήματος χρησιμοποιείται για να καθοριστούν ποιος κερδίζει τον τίτλο του πρωταθλητή της ημέρας!

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

[illegible]

[illegible]

Ολοκληρωμένη μάθηση σε περιβάλλοντα φυσικής δραστηριότητας^{23,24}

Η ολοκληρωμένη ή μικτή μάθηση επιτρέπει την εξέταση πολλαπλών θεματικών πεδίων σε μια ενιαία δραστηριότητα. Σε μια ολοκληρωμένη μαθησιακή εμπειρία στο πλαίσιο ενός προγράμματος φυσικής δραστηριότητας του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας, μπορείτε να έχετε ένα κύριο εκπαιδευτικό υλικό, το οποίο θα περιλαμβάνει θέματα του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας και φυσική δραστηριότητα, και ένα δευτερεύον εκπαιδευτικό υλικό, το οποίο θα μπορούσε να περιλαμβάνει μαθηματικά. Οι έρευνες δείχνουν ότι οι ολοκληρωμένες μορφές μάθησης δίνουν ισχυρότερο κίνητρο στους νέους και κινούν πιο αποτελεσματικά το ενδιαφέρον τους για τη μαθησιακή διαδικασία σε σχέση με τις παραδοσιακές προσεγγίσεις ενός συγκεκριμένου θέματος. Επίσης, κάνουν τη μάθηση πιο ουσιαστική για τους νέους, επειδή τους επιτρέπουν τη δημιουργία μίας σφαιρικής αντίληψης και τη βαθύτερη κατανόηση της μαθησιακής τους εμπειρίας. Το Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας αναγνωρίζει τα πολλαπλά οφέλη που προσφέρει η ολοκληρωμένη μάθηση, γι' αυτό και το παρόν υλικό δίνει προτεραιότητα στη μάθηση μέσω της φυσικής δραστηριότητας τόσο

για αυτό το πρόγραμμα όσο και για μελλοντικές πρωτοβουλίες του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας. Επίσης, ενθαρρύνει τους μελλοντικούς διδασκοντες του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας να εντάξουν επιπλέον θεματικές ενότητες καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος τους.

Η φυσική δραστηριότητα μπορεί να αποτελέσει ένα αποτελεσματικό μέσο ολοκληρωμένης μάθησης. Οι έρευνες δείχνουν ότι όταν επιλέγεται μία προσέγγιση με φυσική δραστηριότητα για τη διδασκαλία των φυσικών επιστημών ή των μαθηματικών, οι μαθητές που μαθαίνουν καλύτερα εν κινήσει έχουν περισσότερες πιθανότητες να κατανοήσουν το περιεχόμενο του μαθήματος. Λαμβάνοντας, λοιπόν υπόψη τα πολλαπλά οφέλη της φυσικής δραστηριότητας, η παροχή ευκαιριών φυσικής δραστηριότητας στους νέους είναι απολύτως λογική. Εξίσου σημαντικό είναι, στο πλαίσιο του προγράμματος φυσικής δραστηριότητας, να υποστηριχθεί η μάθησή τους όσον αφορά όλα τα ακαδημαϊκά μαθήματα (π.χ. θετικές επιστήμες, γλώσσα, μαθηματικά, τέχνες).

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

[illegible]

[illegible]

- Τελική: Αξιολόγηση κατά την ολοκλήρωση μιας ενότητας ή ενός προγράμματος για την αξιολόγηση του προγράμματος, του εκπαιδευτικού κ.λπ.
- Αυθεντική: Αξιολόγηση που λαμβάνει χώρα σε πραγματικές συνθήκες (π.χ. τροποποιημένο παιχνίδι αντί για αξιολόγηση μίας δεξιότητας μεμονωμένα, μια χορευτική ρουτίνα ή παράσταση αντί για αξιολόγηση δεξιοτήτων ξεχωριστά).

- **Διαμορφωτική:** Συνεχής αξιολόγηση που χρησιμοποιείται για να κατευθύνει τη μελλοντική διδασκαλία. Σκοπός της διαμορφωτικής αξιολόγησης είναι η βελτίωση ή η υποστήριξη της μάθησης για τη βελτιστοποίηση της εμπειρίας, της ανάπτυξης και της μάθησης των συμμετεχόντων του προγράμματος.

Για τα προγράμματα φυσικής δραστηριότητας του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας, προτείνεται η χρήση της διαμορφωτικής αξιολόγησης ως κύριου τύπου αξιολόγησης. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η διαμορφωτική αξιολόγηση παρέχει στον εκπαιδευτικό συνεχή πληροφόρηση σχετικά με το τι θα μπορούσε να κάνει διαφορετικά, να επανεξετάσει ή να αναπτύξει περαιτέρω. Αυτός ο τρόπος αξιολόγησης συμβαδίζει με τον στόχο/αξία του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας «Επιδίωξη της αριστείας», καθώς υποστηρίζει καλύτερα τόσο τον εκπαιδευτικό όσο και τους νέους στη βέλτιστη αξιοποίηση των δυνατοτήτων τους.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are approximately 20 lines visible. The paper appears to be a standard notebook page.

[illegible]

ΜΑΘΗΤΟΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ

Πέραν των καλών παιδαγωγικών στρατηγικών διδασκαλίας της φυσικής δραστηριότητας που περιγράφηκαν προηγουμένως, υπάρχουν και άλλες στρατηγικές διδασκαλίας που εστιάζουν στον μαθητή και μπορούν να συμβάλλουν θετικά τόσο στη μάθηση των συμμετεχόντων για το Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας όσο και στην καλύτερη διδασκαλία του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας. Αυτές συνιστώνται επειδή, εκτός του ότι είναι μαθητοκεντρικές, ενθαρρύνουν την κριτική σκέψη, τη συνεργασία και την επίλυση προβλημάτων (όλες μαθησιακές δεξιότητες του 21ου αιώνα).

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ	ΟΡΙΣΜΟΣ
ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΑΠΟ ΟΜΟΤΙΜΟΥΣ ΧΩΡΙΣ ΡΙΣΚΟ	Μία διδακτική στρατηγική αναθεώρησης από ομότιμους χωρίς ρίσκο εφαρμόζεται όταν οι ομότιμοι ακούν τις λύσεις ή ιδέες των άλλων και, χωρίς να κρίνουν ή να αξιολογήσουν, δίνουν συμβουλές ο ένας στον άλλο για το πώς θα βελτιωθούν. Είναι μια στρατηγική διδασκαλίας χωρίς ρίσκο, επειδή πρέπει να χρησιμοποιείται για την προώθηση της μάθησης και όχι για την αξιολόγησή της. Στόχος αυτής της στρατηγικής είναι να αξιοποιήσει ή να τροποποιήσει προηγούμενες ιδέες και προτεινόμενες λύσεις. Οι στρατηγικές αναθεώρησης από ομότιμους είναι χρήσιμες, ώστε οι νέοι να εξασκούν την ικανότητα να ακούν, ενώ οι άλλοι σχολιάζουν το έργο τους. Στη συνέχεια, οι νέοι εξετάζουν τα σχόλια και αποφασίζουν αν θα αξιοποιήσουν συγκεκριμένα σχόλια για να κάνουν βελτιώσεις, και αν ναι, ποια και γιατί. Η αναθεώρηση από ομότιμους χωρίς ρίσκο μειώνει την πίεση και ενθαρρύνει τους μαθητές να επικεντρωθούν στη διαδικασία μάθησης και στη βελτίωση της τρέχουσας εργασίας τους αντί να ανησυχούν για το τι είναι σωστό ή λάθος.
ΚΑΤΑΓΙΓΙΣΜΟΣ ΙΔΕΩΝ	Μια μέθοδος διδασκαλίας που χρησιμοποιείται ώστε μια ομάδα να μοιραστεί αυθόρμητα τις ιδέες της. Ο ρόλος του εκπαιδευτικού σε αυτή τη στρατηγική είναι να διευκολύνει τη συζήτηση και να ενθαρρύνει άτομα που ίσως να μην προσφερθούν εθελοντικά να μοιραστούν τις ιδέες τους. Αυτές οι ιδέες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την εύρεση λύσεων σε σενάρια σχετικά με τα θέματα του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας, ή σε τομείς της ζωής στους οποίους μπορούν να εφαρμοστούν τα διδάγματα του προγράμματος φυσικής δραστηριότητας του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας.
ΜΕΘΟΔΟΣ WORLD CAFÉ	Η μέθοδος World café είναι μία μέθοδος για τη διοργάνωση ομαδικού διαλόγου ανάμεσα σε μεγάλο αριθμό ατόμων σε μικρές διαφορετικές ομάδες. Συνήθως, οι μεγάλες ομάδες ατόμων χωρίζονται σε ομάδες τεσσάρων ή πέντε ατόμων. Σε αυτές τις μικρές ομάδες, οι συμμετέχοντες κάθονται σχηματίζοντας έναν κύκλο για να μιμηθούν το περιβάλλον μιας καφετέριας. Οι συμμετέχοντες μετακινούνται σε ομάδες με νέα άτομα μετά από ένα ορισμένο χρονικό διάστημα για να επανεξετάσουν τις ερωτήσεις ή να συζητήσουν επιπλέον ερωτήσεις. Η μέθοδος World Café χρησιμοποιείται για να επιτρέψει στους συμμετέχοντες να αποκτήσουν μία εικόνα για το τι σκέφτονται πολλοί άλλοι, να αμφισβητηθούν οι απόψεις τους από άλλους και να μοιραστούν τις ιδέες τους με διαφορετικούς ανθρώπους. Οι διοργανωτές ανακοινώνουν τις ερωτήσεις, χρησιμοποιούν σήματα εκκίνησης και διακοπής όταν είναι ώρα να βρουν οι συμμετέχοντες νέες ομάδες και ενημερώνουν τους συμμετέχοντες όταν είναι ώρα να θέσουν νέες ερωτήσεις.
ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΜΕΛΕΤΗΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ	Μια μελέτη περίπτωσης παρουσιάζει στους νέους ένα παράδειγμα μιας κατάστασης που θα μπορούσε να είναι πραγματική. Η μελέτη περίπτωσης μπορεί να χρησιμοποιηθεί από ένα άτομο ή από μικρές ομάδες. Είναι μια αποτελεσματική διδακτική στρατηγική, καθώς προωθεί την κριτική σκέψη, την επίλυση προβλημάτων και την εξέταση διαφόρων συνεπειών. Οι μελέτες περίπτωσης σχεδιάστηκαν αρχικά για το περιβάλλον της σχολικής τάξης, αλλά η προσέγγιση της μελέτης περίπτωσης μπορεί να αποτελέσει αποτελεσματικό εργαλείο και σε προγράμματα φυσικής δραστηριότητας.
ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ (JIGSAW)	Οι νέοι συμμετέχουν σε μικρές ομάδες και στον καθένα ανατίθεται μια διαφορετική πληροφορία. Όσοι έχουν την ίδια πληροφορία βρίσκουν ο ένας τον άλλον και συζητούν, ερευνούν και προσπαθούν να κατανοήσουν τις πληροφορίες τους. Στη συνέχεια, οι νέοι επιστρέφουν στις αρχικές τους ομάδες, όλοι μοιράζονται τα ευρήματά τους και η ομάδα συνεργάζεται για να συνθέσει την κύρια ιδέα, έννοια ή θέμα που καλύφθηκε. Στόχος αυτής της διδακτικής στρατηγικής είναι η προώθηση της κριτικής σκέψης και της συνεργασίας μεταξύ των μελών της ομάδας. Η συνεργατική μέθοδος διδασκαλίας (Jigsaw) προϋποθέτει ότι κάθε μαθητής θα παίξει έναν σημαντικό ρόλο για την ολοκλήρωση και πλήρη κατανόηση του τελικού αποτελέσματος.
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΜΑΘΗΣΗ ΒΑΣΕΙ ΕΡΓΟΥ	Η μάθηση βάσει έργου (PBL) είναι μια μαθητοκεντρική στρατηγική διδασκαλίας που χρησιμοποιείται σταδιακά για να δώσει τη δυνατότητα στους νέους να λύσουν ένα πραγματικό πρόβλημα. Χρησιμοποιείται συνήθως σε σχολικές τάξεις στην εκπαίδευση, αλλά μπορεί επίσης να εφαρμοστεί σε χώρους ψυχαγωγίας ή σε εξωσχολικά προγράμματα. Όταν χρησιμοποιείται η στρατηγική διδασκαλίας PBL, οι νέοι συλλέγουν και αναλύουν πληροφορίες, παίρνουν συλλογικές αποφάσεις, βρίσκουν μια λύση για την πρόκληση που εντοπίστηκε, αναστοχάζονται και ασκούν κριτική στην εργασία τους και την βελτιώνουν. Στο πλαίσιο της μάθησης βάσει έργου, οι νέοι μπορεί να επιλέξουν να διοργανώσουν μία εκδήλωση σχετική με την υγεία, να δραστηριοποιηθούν για τη δημιουργία ενός νέου ποδηλατοδρόμου στην πόλη τους ή να επισκεφτούν ένα καταφύγιο ζώων. Η μάθηση βάσει έργου μπορεί να αποτελέσει μια χρήσιμη διδακτική στρατηγική για τον σχεδιασμό του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας, καθώς επιτρέπει στους συμμετέχοντες να προσδιορίσουν τις ανάγκες των κοινότητων τους και, στη συνέχεια, να βρουν μια λύση για τις προκλήσεις που εντόπισαν. Εάν εργάζεστε με νέους, λάβετε υπόψη ότι οι επιλογές πρότζεκτ που δίνονται στους μαθητές θα πρέπει να εναρμονίζονται με τα θέματα του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας και με τις ανησυχίες των νέων ή τους τομείς που κρίνουν ότι υπάρχει περιθώριο ανάπτυξης.

Ο ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Ο ακόλουθος πίνακας παρέχει συμβουλές που βοηθούν στον σχεδιασμό, την εφαρμογή και την αξιολόγηση ενός Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας φυσικής δραστηριότητας.

ΦΑΣΗ	ΣΤΟΧΟΙ
ΣΧΕΔΙΑΖΟΝΤΑΣ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΑΣ	• Ορίστε την πιθανή ομάδα νέων που θα συμμετάσχει, καθώς και τις συγκεκριμένες ανάγκες και τα ενδιαφέροντά τους. • Προσπαθήστε να μάθετε εκ των προτέρων όσες περισσότερες πληροφορίες μπορείτε για τους συμμετέχοντες, ώστε να μπορέσετε να σχεδιάσετε το πρόγραμμά σας στοχευμένα. • Προσπαθήστε να μάθετε ποια ζητήματα είναι σημαντικά για την κοινότητα και τα μέλη της. Μην κάνετε υποθέσεις για λογαριασμό τους. • Προσδιορίστε ποιοι τοπικοί πόροι είναι διαθέσιμοι για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας. • Καλλιεργήστε τις γνώσεις σας σχετικά με τις ορθές παιδαγωγικές πρακτικές ώστε να είστε έτοιμοι για την υλοποίηση του προγράμματος φυσικής δραστηριότητας. • Καθορίστε το σύστημα, τον/τους εκπαιδευτικό/ούς και το περιβάλλον του προγράμματός σας. • Προσδιορίστε τον προϋπολογισμό και τους τρόπους εξασφάλισης της χρηματοδότησης (π.χ. επιχειρηματικοί εταίροι, επιχορηγήσεις). • Εντοπίστε τους απαραίτητους συνεργάτες (π.χ. έμπιστους φορείς σε πληθυσμούς με υψηλό ποσοστό μεταναστών που θα συμβάλουν στην ενθάρρυνση της συμμετοχής ή θα βοηθήσουν σε πιθανές ανάγκες μετάφρασης) για την ενθάρρυνση της συμμετοχής των νέων. • Συντάξτε έντυπα αδειών γονέων/κηδεμόνων για τη συμμετοχή των νέων σύμφωνα με την τοπική νομοθεσία. • Σχεδιάστε τα μαθήματα φυσικής δραστηριότητας σε συνδυασμό με τα θέματα του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας. • Προσδιορίστε τις ανάγκες σε εξοπλισμό. • Καθορίστε τη διάρκεια κάθε μαθήματος και προγραμματίστε ημέρα(-ες)/ώρα(-ες) για την υλοποίηση του προγράμματος. • Εκπαιδεύστε τους διδάσκοντες για την υλοποίηση του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας με φυσική δραστηριότητα.
ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΑΣ	• Υλοποιήστε το πρόγραμμα. • Πραγματοποιήστε και αναλύστε αξιολογήσεις που θα σας καθοδηγήσουν κατά τη διδασκαλία. • Αναπτύξτε ένα σύστημα εποπτείας και αναλύστε τις αξιολογήσεις για να προσαρμόσετε το πρόγραμμα. • Εφαρμόστε, ενθαρρύνετε και επιβλέψτε τις καλές παιδαγωγικές πρακτικές.
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΑΣ	• Προσδιορίστε βραχυπρόθεσμους, μεσοπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους και αποτελέσματα για το πρόγραμμα. • Επιλέξτε εργαλεία αξιολόγησης και αποτίμησης που θα σας επιτρέψουν να παρακολουθείτε τους στόχους και τα αποτελέσματά σας. • Αξιολογήστε τους συμμετέχοντες και αναλύστε τις αξιολογήσεις. • Αξιολογήστε τους εκπαιδευτικούς και αναλύστε τις αξιολογήσεις. • Αξιολογήστε τους γονείς/κηδεμόνες και αναλύστε τις αξιολογήσεις. • Προβείτε σε αναγκαίες και εφικτές αλλαγές στο πρόγραμμα.

[illegible]

[illegible]

ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΜΕ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΟΛΥΜΠΙΑΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΘΕΜΑ	ΣΧΟΛΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ
01 Ο βαρόνος Πιερ ντε Κουμπερτέν και το Ολυμπιακό Κίνημα	Σεβασμός προς τους άλλους, Ισορροπία, Ευ Αγωνίζεσθαι	Καλλιτεχνικά, Υποκριτική, Κοινωνιολογία	Παιχνίδι ρόλων, Έρευνα, Θέατρο, Συζήτηση
02 Το Ολυμπιακό σύμβολο	Σεβασμός, Επιδίωξη της αριστείας	Καλλιτεχνικά, Ιστορία, Κοινωνιολογία	Συζήτηση, Έρευνα
03 Ανεμίζοντας τη σημαία	Σεβασμός	Καλλιτεχνικά, Ιστορία, Γεωγραφία, Κοινωνιολογία	Συζήτηση, Έρευνα
04 Το Ολυμπιακό σύνθημα: Citius, Altius, Fortius - Communiter	Επιδίωξη της αριστείας, Ισορροπία, Χαρά της προσπάθειας	Φυσική αγωγή, Γραφή, Ανάγνωση, Γεωγραφία, Κοινωνιολογία	Συζήτηση, Έρευνα
05 Αναζωπυρώνοντας το πνεύμα: η Ολυμπιακή φλόγα	Σεβασμός	Φυσική αγωγή, Γραφή, Ανάγνωση, Γεωγραφία, Μαθηματικά	Καθοδηγούμενη έρευνα, Κύκλος ανταλλαγής ιδεών
06 Η τελετή έναρξης των Ολυμπιακών Αγώνων	Επιδίωξη της αριστείας, Ισορροπία, Σεβασμός προς τους άλλους, Ευ Αγωνίζεσθαι	Υποκριτική, Καλλιτεχνικά, Μουσική	Καθοδηγούμενη έρευνα, Παιχνίδι ρόλων, Θέατρο
07 Η τελετή λήξης των Ολυμπιακών Αγώνων	Επιδίωξη της αριστείας, Ισορροπία, Σεβασμός προς τους άλλους, Ευ Αγωνίζεσθαι	Γραφή, Ανάγνωση, Υποκριτική, Καλλιτεχνικά	Έρευνα, Σωκρατική μέθοδος διατύπωσης ερωτήσεων
08 Μουσική και ο Ολυμπιακός Ύμνος	Φιλία, Επιδίωξη της αριστείας, Σεβασμός προς τους άλλους	Καλλιτεχνικά, Μουσική, Ιστορία	Συζήτηση, Ακρόαση, Σωματικός συντονισμός, Παιχνίδι ρόλων, Δημιουργικότητα
09 Τα Ολυμπιακά μετάλλια	Επιδίωξη της αριστείας, Σεβασμός προς τους άλλους	Ιστορία, Καλλιτεχνικά, Γεωγραφία	Συζήτηση, Ακρόαση, Παιχνίδι ρόλων, Δημιουργικότητα
10 Ο Ολυμπιακός όρκος	Ευ Αγωνίζεσθαι, Σεβασμός προς τους άλλους, Χαρά της προσπάθειας	Γραφή, Ανάγνωση, Υποκριτική, Καλλιτεχνικά	Κονστρουκτιβισμός, Σωκρατική μέθοδος διατύπωσης ερωτήσεων
11 Η Ολυμπιακή Εκεχειρία	Σεβασμός προς τους άλλους, Ισορροπία, Ευ Αγωνίζεσθαι	Γραφή, Ανάγνωση, Υποκριτική, Καλλιτεχνικά	Κύκλος ανταλλαγής ιδεών, Στρογγυλό τραπέζι
12 Ειρήνη και οι Ολυμπιακοί Αγώνες	Σεβασμός προς τους άλλους, Ευ Αγωνίζεσθαι	Γραφή, Ανάγνωση, Υποκριτική, Καλλιτεχνικά	Κύκλος ανταλλαγής ιδεών, Στρογγυλό τραπέζι
13 Το Παιχνίδι της Κληρονομιάς της Ειρήνης	Σεβασμός προς τους άλλους, Ευ Αγωνίζεσθαι, Φιλία, Χαρά της προσπάθειας	Γραφή, Ανάγνωση, Υποκριτική, Καλλιτεχνικά	Κύκλος ανταλλαγής ιδεών, Στρογγυλό τραπέζι
14 Αθλητισμός και τέχνη στην Αρχαία Ελλάδα	Σεβασμός, Ισορροπία, Επιδίωξη της αριστείας	Καλλιτεχνικά, Γεωγραφία, Κοινωνιολογία	Καθοδηγούμενη έρευνα, Κονστρουκτιβισμός
15 Αθλητισμός και τέχνη στους σύγχρονους Ολυμπιακούς Αγώνες	Σεβασμός, Ισορροπία, Επιδίωξη της αριστείας	Καλλιτεχνικά, Γεωγραφία, Κοινωνιολογία	Καθοδηγούμενη έρευνα, Κονστρουκτιβισμός
16 Λογότυπα και μασκότ	Ισορροπία, Σεβασμός, Χαρά της προσπάθειας	Καλλιτεχνικά, Γραφή, Ανάγνωση	Κύκλοι λογοτεχνίας

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ		ΟΛΥΜΠΙΑΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΘΕΜΑ	ΣΧΟΛΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ
17	Το πρόγραμμα των Ολυμπιακών αθλημάτων	Ισορροπία, Επιδίωξη της αριστείας, Ευ Αγωνίζεσθαι, Σεβασμός προς τους άλλους, Χαρά της προσπάθειας	Καλλιτεχνικά, Διοίκηση επιχειρήσεων, Υποκριτική, Μουσική	Έρευνα, Συνεργασία
18	Οι Ολυμπιακοί Αγώνες Νέων	Ισορροπία, Επιδίωξη της αριστείας, Ευ Αγωνίζεσθαι, Σεβασμός προς τους άλλους, Χαρά της προσπάθειας	Κοινωνιολογία, Υποκριτική, Μουσική	Δημιουργικότητα, Συνεργασία
19	Το Ολυμπιακό Ίδρυμα Προσφύγων και η Ολυμπιακή Ομάδα Προσφύγων της ΔΟΕ	Φιλία, Επιδίωξη της αριστείας, Σεβασμός προς τους άλλους	Κοινωνιολογία, Δεξιότητες ζωής	Έρευνα, Προετοιμασία εκδηλώσεων, Συνεργατική προετοιμασία, Κριτική σκέψη
20	Ξεπερνώντας τα εμπόδια: οι γυναίκες στον αθλητισμό	Ισορροπία, Επιδίωξη της αριστείας, Ευ Αγωνίζεσθαι, Σεβασμός προς τους άλλους, Χαρά της προσπάθειας	Καλλιτεχνικά, Υποκριτική	Παιχνίδι ρόλων, Θέατρο, Δημιουργικότητα
21	Οι Παραολυμπιακοί Αγώνες: «Πνεύμα σε Κίνηση»	Ισορροπία, Επιδίωξη της αριστείας, Ευ Αγωνίζεσθαι, Σεβασμός προς τους άλλους, Χαρά της προσπάθειας	Φυσική Αγωγή	Παιχνίδι ρόλων, Έρευνα, Κονστрукτιβισμός
22	Διοργανώνοντας τους Ολυμπιακούς Αγώνες	Ισορροπία, Επιδίωξη της αριστείας, Ευ Αγωνίζεσθαι, Σεβασμός προς τους άλλους, Χαρά της προσπάθειας	Γραφή, Ανάγνωση, Διοίκηση επιχειρήσεων, Καλλιτεχνικά, Μουσική, Υποκριτική	Έρευνα, Κονστрукτιβισμός, Δημιουργικότητα
23	Το Ολυμπιακό Χωριό	Σεβασμός, Επιδίωξη της αριστείας, Ευ αγωνίζεσθαι	Κοινωνιολογία, Φυσική/Χημεία, Βιολογία, Καλλιτεχνικά	Δημιουργικότητα, Επίλυση προβλημάτων
24	Ξεπερνώντας τις προκλήσεις των Ολυμπιακών Αγώνων	Ισορροπία, Επιδίωξη της αριστείας, Ευ Αγωνίζεσθαι, Σεβασμός προς τους άλλους, Χαρά της προσπάθειας	Καλλιτεχνικά, Υποκριτική, Δεξιότητες ζωής, Κοινωνιολογία	Παιχνίδι ρόλων, Συζήτηση
25	Βιώσιμη ανάπτυξη μέσω των Ολυμπιακών Αγώνων	Ισορροπία, Σεβασμός προς τους άλλους	Κοινωνιολογία, Φυσική/Χημεία, Βιολογία, Καλλιτεχνικά	Δημιουργικότητα, Επίλυση προβλημάτων
26	Βιώνοντας τη χαρά της προσπάθειας μέσω της άθλησης και της φυσικής δραστηριότητας	Χαρά της προσπάθειας, Επιδίωξη της αριστείας, Ευ Αγωνίζεσθαι, Σεβασμός προς τους άλλους	Φυσική Αγωγή	Επίλυση προβλημάτων, Δημιουργικότητα, Συνεργασία
27	Ο εορτασμός της ανθρωπότητας: ιστορίες από τους Ολυμπιακούς Αγώνες	Σεβασμός προς τους άλλους, Ισορροπία, Ευ Αγωνίζεσθαι, Επιδίωξη της αριστείας, Χαρά της προσπάθειας	Κοινωνιολογία	Συζήτηση, Παιχνίδι ρόλων, Κύκλος ανταλλαγής ιδεών
28	Ακολουθώντας τους κανόνες του «Ευ Αγωνίζεσθαι»	Ευ Αγωνίζεσθαι, Σεβασμός, Ισορροπία	Καλλιτεχνικά, Υποκριτική, Δεξιότητες ζωής, Κοινωνιολογία	Παιχνίδι ρόλων, Συζήτηση
29	Καλλιεργώντας τον σεβασμό για τον εαυτό μου και για τους άλλους	Σεβασμός	Καλλιτεχνικά, Γραφή, Ανάγνωση	Κύκλοι λογοτεχνίας, Συζήτηση
30	Τα δικαιώματά μου = Οι ευθύνες μου	Σεβασμός, Ισορροπία, Ευ Αγωνίζεσθαι	Δεξιότητες ζωής, Κοινωνιολογία	Έρευνα, Νοητικές δεξιότητες
31	Λαμβάνοντας δύσκολες αποφάσεις	Σεβασμός, Ισορροπία, Ευ Αγωνίζεσθαι	Δεξιότητες ζωής, Υποκριτική	Παιχνίδι ρόλων, Συζήτηση, Επίλυση προβλημάτων
32	Δίνοντας τον καλύτερό σου εαυτό για την αριστεία	Επιδίωξη της αριστείας, Ισορροπία	Γραφή, Ανάγνωση	Ημερολόγιο, Ημερολόγια απαντήσεων, Κύκλος ανταλλαγής ιδεών
33	Επιμονή και Ολυμπιακοί Αγώνες	Επιδίωξη της αριστείας, Χαρά της προσπάθειας, Σεβασμός	Φυσική Αγωγή	Συζήτηση, Δημιουργικότητα, Δημιουργία προτύπων, Επίλυση προβλημάτων
34	Ανθεκτικότητα και Ολυμπιακοί Αγώνες	Σεβασμός, Χαρά της προσπάθειας, Ευ Αγωνίζεσθαι	Κοινωνιολογία	Έρευνα, Δημιουργικότητα
35	Το θάρρος στους Ολυμπιακούς Αγώνες	Σεβασμός, Χαρά της προσπάθειας, Επιδίωξη της αριστείας	Κοινωνιολογία	Συζήτηση, Έρευνα, Κύκλος ανταλλαγής ιδεών
36	Ζώντας μια δραστήρια, ισορροπημένη και υγιή ζωή	Χαρά της προσπάθειας, Επιδίωξη της αριστείας, Ευ Αγωνίζεσθαι, Ισορροπία, Σεβασμός προς τους άλλους	Φυσική Αγωγή	Επίλυση προβλημάτων, Δημιουργικότητα, Συνεργασία

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ

Όλες οι παρακάτω πληροφορίες είναι ορθές κατά τη στιγμή της έκδοσης και μπορούν να αλλάξουν χωρίς προειδοποίηση.

Στρατηγικές προσαρμογής ρυθμού διδασκαλίας και διδασκαλία σε τάξη

<http://www.edutopia.org/blog/instructional-pacing-tips-rebecca-alber>

Θεματική εκπαίδευση

<http://www.funderstanding.com/educators/thematic-instruction/>

Σχεδιασμός και προγραμματισμός μαθημάτων

http://www.crlt.umich.edu/gsis/p2_5

Στρατηγικές για αποτελεσματικό σχεδιασμό μαθημάτων

<https://www.tes.co.uk/teaching-resource/lesson-design-and-planning-6074051>

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ & ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΕΜΒΑΘΥΝΣΗ

- [*Sport for Development: What role can sport play in sustained social change?*](#) βίντεο, Magic Bus, 2013.
- *Play Academy: Resources for Teachers*, ιστοσελίδα, Right To Play International.
- *International Inspiration*, ιστοσελίδα, International Inspiration.
- *Kolb's Learning Styles*, διάγραμμα, www.businessballs.com.
- *Olympic Ambassador Programme*, ιστοσελίδα, The New Zealand Olympic Committee, 2016.
- [*Youth in Sport - Keeping Kids in the Game*](#), βίντεο, Hugh McDonald, TEDxLangleyED.

ΓΛΩΣΣΑΡΙ ΟΡΩΝ

Οι παρακάτω όροι μπορούν να χρησιμεύσουν στην εμβάθυνση των γνώσεών σας, αλλά δεν περιλαμβάνονται απαραίτητα στο υλικό. Αυτό το γλωσσάρι προορίζεται για γενική χρήση.

ΑΓΚΥΡΟΒΟΛΗΜΕΝΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

Ορισμένοι μαθητές θα τελειώσουν την εργασία τους γρήγορα. Ο εκπαιδευτικός μπορεί να παρέχει ένα συμπληρωματικό πρόγραμμα που βασίζεται στην έννοια/στο υλικό που έχει ανατεθεί στην υπόλοιπη τάξη.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΜΑΘΗΣΗ

Η διαδικασία συλλογής πληροφοριών σε ένα μάθημα ή μια δραστηριότητα με σκοπό τη χρήση των πληροφοριών για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τη μελλοντική διδασκαλία.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η διαδικασία συλλογής πληροφοριών σχετικά με το πρόγραμμα μετά την ολοκλήρωσή του για τον προσδιορισμό της αποτελεσματικότητάς του όσον αφορά την επίτευξη των στόχων του.

ΑΝΑΛΥΣΗ POST-GAME

Οι αναλύσεις post-game είναι ερωτήσεις αναστοχασμού που παρέχονται στον συμμετέχοντα του εργαστηρίου για να σκεφτεί κριτικά το περιεχόμενο.

ΑΝΑΣΤΟΧΑΣΜΟΣ

Η πράξη της αναδρομής σε μια εμπειρία με σκοπό τη βελτίωση της διδασκαλίας ή των αποτελεσμάτων της δραστηριότητας ή του μαθήματος.

ΑΝΕΣΤΡΑΜΜΕΝΗ ΤΑΞΗ

Σύμφωνα με αυτή τη μέθοδο, το περιεχόμενο του μαθήματος δίνεται στους μαθητές εκ των προτέρων. Όταν εισέρχονται στην αίθουσα διδασκαλίας ή στο μαθησιακό περιβάλλον, τους ζητείται να συζητήσουν το περιεχόμενο και να ασχοληθούν με εργασίες που εμβαθύνουν την κατανόηση, να δώσουν εξετάσεις ή ζητούν τη βοήθεια του εκπαιδευτικού για δύσκολες έννοιες.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Αυτή είναι μια μοναδική στρατηγική διδασκαλίας με την οποία οι μαθητές ξεκινούν την εργασία τους από το σημείο τερματισμού. Στη συνέχεια, οι μαθητές πρέπει να προσδιορίσουν τα προηγούμενα βήματα που τους βοήθησαν να φτάσουν σε αυτό το σημείο.

ΑΥΘΕΝΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Αξιολόγηση που πραγματοποιείται σε πραγματικό περιβάλλον, όπως: παιχνίδι μικρής διάρκειας, χορευτική παράσταση, άσκηση γυμναστικής κ.λπ. Οι αυθεντικές αξιολογήσεις δεν περιλαμβάνουν την αξιολόγηση δεξιοτήτων μεμονωμένα.

ΑΦΗΓΗΣΗ

Μια παιδαγωγική στρατηγική που χρησιμοποιείται ως ισχυρό εργαλείο για την επικοινωνία ενός θέματος ή μιας έννοιας στους μαθητές.

ΒΙΩΜΑΤΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ

Σε αυτή τη μέθοδο, οι μαθητές αναλαμβάνουν να ολοκληρώσουν δραστηριότητες στις οποίες η δυναμική και τα αποτελέσματα του μαθήματος επιτυγχάνονται αποτελεσματικότερα με «πράξεις». Στο φύλλο εργασίας 19 των Παραολυμπιακών Αγώνων, οι ασκήσεις «μελετώνται» καλύτερα με την εκτέλεση των αγώνων παρά με τη συζήτηση για αυτούς.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΑΛΟΓΟΥ

Πολλές δεξιότητες αναπτύσσονται μέσα από τη χρήση του διαλόγου ως παιδαγωγικής στρατηγικής. Παρακάτω ακολουθούν ορισμένες δεξιότητες που αναπτύσσονται μέσω κατάλληλων πρακτικών διαλόγου: προφορική επικοινωνία, αποτελεσματική ακρόαση, κριτική σκέψη και αυτοπεποίθηση.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΣΚΕΨΗΣ

Πολλές από τις δραστηριότητες του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας προτρέπουν τους μαθητές να διερευνήσουν τις δικές τους ιδέες σχετικά με το υλικό. Έτσι, σε αυτές τις δραστηριότητες ενσωματώνονται δεξιότητες σκέψης, όπως η ανάλυση, ο αναστοχασμός, η σύνθεση και η θεωρητικοποίηση.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ

Έχει αναγνωριστεί ως μία από τις βασικές μαθησιακές δεξιότητες του 21ου αιώνα. Οι μαθητές ενθαρρύνονται να παρουσιάσουν τις δικές τους ιδέες σχετικά με προβλήματα και τρόπους έκφρασης.

ΔΙΑΜΟΡΦΩΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Συνεχής αξιολόγηση που χρησιμοποιείται για να κατευθύνει τη μελλοντική διδασκαλία. Η διαμορφωτική αξιολόγηση μπορεί να είναι άτυπη (π.χ. δείξτε με τον αντίχειρα προς τα πάνω αν καταλαβαίνετε ή προς τα κάτω αν δεν καταλαβαίνετε) ή τυπική (π.χ. γράφοντας έναν σχολιασμό πάνω σε μια εργασία που πρόκειται να παραδοθεί).

ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ

Αυτή είναι μια διαδικασία κατά την οποία ο εκπαιδευτικός σχεδιάζει μια εξατομικευμένη μαθησιακή εμπειρία για τον μαθητή. Μπορεί να θεωρήσουν απαραίτητο να προσαρμόσουν βασικές μεταβλητές στην τάξη: το περιεχόμενο, τον ρυθμό της μάθησης, τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα, την οργάνωση των μαθητών (για παράδειγμα, μικτές δυνατότητες ή ομαδοποίηση με βάση τα ενδιαφέροντα).

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΑΠΟ ΣΥΜΜΑΘΗΤΕΣ

Η έρευνα έχει επανειλημμένα δείξει ότι όταν δίνεται η δυνατότητα στους μαθητές να διδάσκουν ο ένας τον άλλον έχει βαθύτατο αντίκτυπο στη μαθησιακή επιτυχία τόσο του μαθητή όσο και του δασκάλου. Είναι ιδιαίτερα αποτελεσματική για τους μαθητές που βρίσκουν την ύλη απαιτητική. Η ύπαρξη ενός συμμαθητή «δασκάλου» βοηθά τον εκπαιδευόμενο μαθητή να συνδεθεί τόσο με την ύλη όσο και με τους συμμαθητές του με σημαντικούς τρόπους.

ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Το άτομο που θα αναλάβει την υλοποίηση του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας με φυσική δραστηριότητα στους νέους.

ΔΩΜΑΤΙΑ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑΣ (CHATROOMS)

Πολλές από τις δραστηριότητες του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας έχουν σχεδιαστεί για να ενθαρρύνουν και να αναπτύξουν τις σκέψεις των μαθητών. Τα ψηφιακά δωμάτια συνομιλίας θα μπορούσαν να αποτελέσουν σπουδαία φόρουμ για τη συνεργασία με μαθητές σε άλλα μέρη του κόσμου. Η χρήση των δωματίων συνομιλίας ως μέθοδος διδασκαλίας, ενώ έχει πολλές δυνατότητες, πρέπει επίσης να χρησιμοποιείται με ορθή επαγγελματική κρίση, διότι μπορεί, επίσης, να είναι χώροι όπου αναρτάται ακατάλληλο περιεχόμενο. Συνιστάται στους εκπαιδευτικούς να συμβουλευούνται τα ίδια τα τμήματα πληροφορικής για συστάσεις.

ΕΙΚΟΝΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ

Οι μαθητές που έχουν πρόσβαση στις τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών (γνωστές ως ΤΠΕ) μπορούν να χρησιμοποιήσουν αυτούς τους πόρους για να κάνουν δημιουργική χρήση πολλών από τις προτεινόμενες δραστηριότητες του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας. Μπορούν να μοιραστούν τις ιδέες τους σε τηλεδιασκέψεις, podcast, δωμάτια συνομιλίας (chatrooms) ή μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΕ ΑΞΙΕΣ

Προσεγγίσεις για την προετοιμασία των παιδιών και των νέων για τη ζωή μέσω της διδασκαλίας αξιών.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Τα πέντε εκπαιδευτικά θέματα του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας είναι: Χαρά της προσπάθειας, Ευ αγωνίζεσθαι, Σεβασμός προς τους άλλους, Επιδίωξη της αριστείας, και Ισορροπία μεταξύ σώματος, θέλησης και νου.

ΕΞΑΤΟΜΙΚΕΥΣΗ

Αυτή η μεθοδολογία βασίζεται στις μαθησιακές δεξιότητες του 21ου αιώνα (δημιουργικότητα, συνεργασία, επικοινωνιακές δεξιότητες, επίλυση προβλημάτων) και επιτρέπει στους μαθητές να σχεδιάζουν τη μάθησή τους με βάση τα ενδιαφέροντά τους και τα προτιμώμενα στυλ μάθησης. Οι μαθητές μπορούν στη συνέχεια να επιλέξουν τον τρόπο με τον οποίο εκφράζουν τη μάθησή τους, ουσιαστικά την εξατομικεύουν.

ΕΠΙΚΕΝΤΡΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Ο εκπαιδευτικός χρησιμοποιεί τα δεδομένα της αξιολόγησης πριν από τη διδασκαλία και αποφασίζει αν είναι απαραίτητο για κάποιο μαθητή να εργαστεί πάνω σε ένα συγκεκριμένο κομμάτι της εργασίας. Αν οι μαθητές έχουν κατανοήσει πλήρως τη συγκεκριμένη έννοια, είναι έτοιμοι να προχωρήσουν σε κάτι πιο απαιτητικό.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Πολλές από αυτές τις δραστηριότητες του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας αναπτύσσουν τις επικοινωνιακές δεξιότητες των μαθητών. Με τον γραπτό λόγο, έχουν την ευκαιρία να εκφράσουν δημιουργικά τις απόψεις τους μέσω της αφήγησης ιστοριών, της συγγραφής άρθρων και της πραγματοποίησης συνεντεύξεων. Μπορούν επίσης να αναπτύξουν τις μεθόδους προσωπικής τους έκφρασης μέσω της κίνησης, του θεάτρου και του προφορικού λόγου (όπως μονόλογοι ή διάλογοι). Οι δραστηριότητες του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας αναγνωρίζουν τη σημασία των σκέψεων και τη συνεισφορά όλων των μαθητών, ανεξάρτητα από τις δυνατότητές τους, και πολλές από τις συνιστώμενες μεθόδους διδασκαλίας έχουν σχεδιαστεί για να επιτρέπουν την ισότητα της έκφρασης στο διάλογο και τη συζήτηση.

ΕΠΙΛΥΣΗ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ

Ικανότητα εύρεσης λύσεων σε διάφορες καταστάσεις. Ορισμένες λύσεις σε προβλήματα είναι καλύτερες από άλλες και οι νέοι πρέπει να σκέφτονται κριτικά και να εξετάζουν το ενδεχόμενο συνεργασίας με άλλους, καθώς αναζητούν τις βέλτιστες λύσεις.

ΕΡΕΥΝΑ

Μπορεί να είναι είτε μια ατομική είτε μία συνεργατική διαδικασία που ενθαρρύνει τους μαθητές να εξερευνήσουν οι ίδιοι τη γνώση και την αντίληψη. Υπάρχουν διάφοροι τρόποι με τους οποίους μπορεί να γίνει αυτό:

Καθοδηγούμενη έρευνα: Ο δάσκαλος θέτει ένα ερώτημα, οι μαθητές επιλέγουν τις μεθόδους έρευνας και στη συνέχεια ανακοινώνουν τα ευρήματά τους.

Δομημένη έρευνα: Ο δάσκαλος θέτει ένα ερώτημα και αναμένει συγκεκριμένα αποτελέσματα από την έρευνα. Η βασική πτυχή αυτής της προσέγγισης είναι να αναπτύξουν οι μαθητές αναλυτική και αναστοχαστική σκέψη.

Ανοικτή έρευνα: Οι μαθητές επιλέγουν οι ίδιοι το ερώτημα, τις μεθόδους έρευνας και τις μεθόδους επικοινωνίας των αποτελεσμάτων και των ευρημάτων τους.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Αυτή η μέθοδος βασίζεται στην ικανότητα του εκπαιδευτικού να θέτει ερωτήσεις που εξετάζουν την αντίληψη του μαθητή και στη συνέχεια να τον προβληματίζει με περαιτέρω ερωτήσεις με βάση τις απαντήσεις του. Αυτή η προσέγγιση δίνει στους μαθητές την ευκαιρία να κάνουν προβλέψεις και να παρέχουν συλλογισμούς που με τη σειρά τους θα αμφισβητηθούν ως προς τη δύναμη ή την ακρίβειά τους.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ

Οι μαθητές ενθαρρύνονται να κρατούν ημερολόγιο κατά τη διάρκεια των δραστηριοτήτων του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας. Έτσι μπορούν να καταγράφουν τις σκέψεις τους και να διαμορφώνουν τις ιδέες τους σε θέματα που απαιτούν συζήτηση και διατύπωση απόψεων. Μπορούν να αποτελέσουν μια σημαντική καταγραφή της ανάπτυξης της προσωπικότητας ενός μαθητή.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ

Χρησιμοποιούνται από τον μαθητή για να καταγράψει τις σκέψεις του (με την πάροδο του χρόνου) σε μια ερώτηση. Για παράδειγμα: Ο εκπαιδευτικός μπορεί να θέσει μια ερώτηση: «Μπορεί το Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας να αλλάξει τον χαρακτήρα ενός μαθητή;». Καθώς ο μαθητής συμμετέχει στις δραστηριότητες του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας, θα μπορεί να κάνει καταχωρήσεις στο ημερολόγιό του ως απάντηση σε αυτό το ερώτημα.

ΘΕΑΤΡΟ ΦΟΡΟΥΜ

Μια από τις μεγάλες συνεισφορές της αρχαίας Ελλάδας (εκτός από τους Ολυμπιακούς Αγώνες) ήταν το δράμα. Θεωρήθηκε ως ένα ισχυρό μέσο προβληματισμού, ανταλλαγής ιδεών και και έμπνευσης για νέους τρόπους προσέγγισης διαφόρων ζητημάτων. Ορισμένες από αυτές τις δραστηριότητες του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας χρησιμοποιούν το δράμα για να αναδείξουν θέματα που προκύπτουν από τον Ολυμπισμό, παρέχοντας έναν διασκεδαστικό τρόπο στους μαθητές να συνδεθούν με αυτό το υλικό.

ΘΕΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ (PYD)

Η διαδικασία κατά την οποία οι νέοι αποκτούν τις ικανότητες που χρειάζονται ώστε να είναι υγιείς έφηβοι.

ΚΑΘΟΔΗΓΟΥΜΕΝΗ Η ΚΑΤΕΥΘΥΝΟΜΕΝΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ/ΣΥΖΗΤΗΣΗ/ΣΤΟΧΑΣΜΟΣ/ΓΡΑΦΗ

Ο εκπαιδευτικός μπορεί να χρησιμοποιήσει το Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας και συμπληρωματικό υλικό (άρθρα, βιβλία, blog, ιστοσελίδες) για να βοηθήσει τον μαθητή να κατανοήσει τα ερωτήματα που τίθενται. Στην κατευθυνόμενη ανάγνωση, ο εκπαιδευτικός μπορεί να ζητήσει από τον μαθητή να κάνει προβλέψεις («Τι νομίζεις ότι μπορεί να συμβεί αν...;»), να κάνει προτάσεις για να βοηθήσει στην εμβάθυνση της σκέψης, να βοηθήσει τους μαθητές να κάνουν συγκρίσεις, να βρουν ομοιότητες και να σημειώσουν διαφορές.

ΚΑΡΤΕΣ ΕΙΣΟΔΟΥ

Στην αρχή ενός μαθήματος ή μιας ενότητας, οι μαθητές ενθαρρύνονται να γράψουν τις ερωτήσεις τους σχετικά με το θέμα σε μια μικρή κάρτα. Συγκεκριμένα, θα γράψουν τι γνωρίζουν και τι θέλουν να μάθουν. Αυτές οι κάρτες μπορούν στη συνέχεια να χρησιμοποιούνται ως αναφορά σε όλη τη διάρκεια της ενότητας από τον εκπαιδευτικό και τους μαθητές και να λειτουργούν ως υπενθυμίσεις για να εστιάσουν στην εργασία και να απαντήσουν σε ερωτήσεις.

ΚΑΡΤΕΣ ΕΞΟΔΟΥ

Η κάρτα εξόδου συνοδεύει την κάρτα εισόδου. Στο τέλος της ενότητας, ο μαθητής καταγράφει αυτά που έμαθε, καθώς και τομείς που τον ενδιαφέρουν για περαιτέρω μελέτη και τυχόν ερωτήσεις ή προκλήσεις που αντιμετώπισε.

ΚΑΡΤΕΣ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ

Οι εκπαιδευτικοί σημειώνουν καθήκοντα που περιγράφουν ή υποστηρίζουν τις δραστηριότητες του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας. Αυτές οι κάρτες μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε ομάδες και για να δημιουργήσουν ερωτήσεις ή να διευκολύνουν την κατανόηση.

ΚΟΝΣΤΡΟΥΚΤΙΒΙΣΜΟΣ

Πρόκειται για μια εκπαιδευτική φιλοσοφία που υποστηρίζει ότι οι μαθητές μαθαίνουν πιο αποτελεσματικά όταν «εκτελούν» ή βιώνουν τη μάθηση, αντί να αλληλεπιδρούν παθητικά με το περιεχόμενο. Πολλές από τις δραστηριότητες του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας προτρέπουν τον μαθητή να αναπτύξει τη σκέψη του και την κατανόηση των αξιών χρησιμοποιώντας τον κονστрукτιβισμό, αντί να κάθεται σε μια τάξη και να του κάνουν διάλεξη.

ΚΡΙΤΙΚΗ ΣΚΕΨΗ

Η κριτική σκέψη δεν είναι μόνο μια δεξιότητα, αλλά ένα σύνολο διαφορετικών νοητικών διεργασιών: ανάλυση πληροφοριών, σύνθεση σε κάποιο προσωπικό νόημα και διαμόρφωση κρίσης σχετικά με τη νέα πληροφορία. Πρόκειται για μια σημαντική δεξιότητα στο Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας επειδή βοηθά τους μαθητές να αναπτύξουν τη δική τους αντίληψη αντί να τους την προσφέρει ένας εκπαιδευτικός.

ΚΥΚΛΟΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

Αυτός είναι ένας πολύ καλός τρόπος για τη συγκέντρωση των ιδεών των μαθητών σχετικά με τα θέματα του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας. Οι μαθητές τοποθετούνται σε (ή επιλέγουν) μικρές ομάδες. Τους δίνεται ένα κείμενο να διαβάσουν και στη συνέχεια συζητούν το περιεχόμενό του. Μπορούν να αναφέρουν στην ευρύτερη ομάδα τις συζητήσεις και τις απόψεις που εκφράστηκαν. Αυτοί οι κύκλοι λογοτεχνίας μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη μελέτη βιβλίων καθώς και για μικρότερα γραπτά έργα.

ΚΥΚΛΟΣ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ ΙΔΕΩΝ

Σε αυτή τη μέθοδο μάθησης, οι μαθητές τοποθετούνται σε έναν κύκλο και τους δίνεται ένα πρόβλημα προς εξέταση. Όλοι στον κύκλο σκέφτονται το πρόβλημα (συνήθως ένα απαιτητικό ερώτημα ανοικτού τύπου). Στη συνέχεια, ένας καταγραφέας σημειώνει τις απαντήσεις και τις απόψεις κάθε ατόμου στον κύκλο. Αφού συγκεντρώσει όλες τις πληροφορίες, ο καταγραφέας συνοψίζει τις απαντήσεις και αυτό οδηγεί σε περαιτέρω συζήτηση.

ΜΑΘΗΣΗ ΒΑΣΕΙ ΕΡΓΟΥ (PBL)

Οι μαθητές καλούνται να επιλέξουν ένα ερώτημα που θα καθοδηγήσει τη μάθησή τους για το προβλεπόμενο χρονικό διάστημα της εργασίας ή του έργου. Το Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας και η μάθηση βάσει έργου ταιριάζουν απόλυτα, καθώς οι μαθητές μπορούν να επιλέξουν ένα ή περισσότερα εκπαιδευτικά θέματα και στη συνέχεια να διερευνήσουν πτυχές που ταιριάζουν στα ενδιαφέροντά τους. Η προσέγγιση της μάθησης βάσει έργου επιτρέπει στους μαθητές να επιλέξουν τον τρόπο με τον οποίο θα παρουσιάσουν αυτά που έμαθαν.

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ CAROUSEL

Πρόκειται για μια δραστηριότητα καταιγισμού ιδεών. Ο εκπαιδευτικός θέτει μια ερώτηση (μπορεί να διαθέτει πολλά σκέλη) και την καταγράφει σε διάφορα φύλλα χαρτιού. Αυτά τοποθετούνται με ταινία στους τοίχους. Οι μαθητές περνούν εναλλάξ από το ένα χαρτί στο άλλο. Εξετάζουν την ερώτηση στο χαρτί, την σκέφτονται και στη συνέχεια γράφουν τις απαντήσεις τους. Στη συνέχεια μετακινούνται στο επόμενο χαρτί. Στο τέλος, τα χαρτιά αφαιρούνται από τον τοίχο και μελετώνται για να εντοπιστούν μοτίβα, θέματα συζήτησης κ.λπ. Αυτή η μέθοδος μπορεί να ενεργοποιήσει τις προηγούμενες γνώσεις των μαθητών και να προκαλέσει νέες κατευθύνσεις έρευνας. Επιτρέπει επίσης στα λιγότερο δυναμικά, λιγότερο ομιλητικά μέλη της τάξης να κάνουν στοχαστικές παρεμβάσεις.

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ

Οι μαθητές μπορούν να αποφασίσουν να πραγματοποιήσουν μια λεπτομερή, εστιασμένη μελέτη μιας συγκεκριμένης πτυχής του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας. Οι μέθοδοι με τις οποίες θα αποδείξουν όσα έχουν μάθει, σύμφωνα με μια εξατομικευμένη προσέγγιση, θα πρέπει να αποφασιστούν από τους μαθητές.

ΜΕΤΑΓΝΩΣΗ

Με αυτή την τεχνική, οι μαθητές ενθαρρύνονται να αναλύσουν τον τρόπο σκέψης τους – Τι συμπεράσματα βγάζουν; Εντοπίζεται μεροληπτικός τρόπος σκέψης ή εξετάζουν τα θέματα σε βάθος; Μήπως δημιουργούνται ή είναι απαραίτητες περαιτέρω ερωτήσεις για μεγαλύτερη σαφήνεια; Αυτή η μέθοδος είναι καταλληλότερη για προχωρημένους στοχαστές και όχι για τους μαθητές που βρίσκονται ακόμη σε επίπεδο συγκεκριμένων-διαδοχικών σκέψεων (δηλαδή μικρά παιδιά).

ΟΛΥΜΠΙΑΚΕΣ ΑΞΙΕΣ	Οι βασικές Ολυμπιακές αξίες είναι: Αριστεία, Σεβασμός, και Φιλία.
ΟΛΥΜΠΙΣΜΟΣ	Ο Ολυμπισμός είναι μια φιλοσοφία ζωής βασισμένη στις Ολυμπιακές αξίες, η οποία προέρχεται από το Ολυμπιακό Κίνημα.
ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΡΟΛΩΝ	Οι μαθητές μελετούν χαρακτήρες από μια Ολυμπιακή ιστορία και στη συνέχεια την αναπαριστούν.
ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	Η παρακολούθηση ενός προγράμματος είναι συνεχής και περιλαμβάνει ελέγχους με τους συμμετέχοντες, τις οικογένειές τους και τους εκπαιδευτές, έτσι ώστε να μπορούν να συλλέγονται πληροφορίες για τη συνεχή βελτίωση του προγράμματος. Η αξιολόγηση είναι μια ολοκληρωμένη προσέγγιση των δεδομένων (π.χ. ποσοτικά, ποιοτικά) που χρησιμοποιείται προκειμένου να διαπιστωθεί αν το πρόγραμμα έχει επιτύχει τους στόχους και τους σκοπούς του, αλλά και για να παρέχεται ανατροφοδότηση στους συμμετέχοντες.
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΧΩΡΙΣ ΡΙΣΚΟ	Ένα περιβάλλον μέσα στο οποίο δεν ασκείται κριτική ή αξιολόγηση των δραστηριοτήτων που εκτελούνται ή του περιεχομένου που μοιράζεται.
ΠΟΡΤΦΟΛΙΟ	Το πορτφόλιο είναι ένα αρχείο με τις γνώσεις που απέκτησε ο μαθητής. Μπορεί να είναι ένα φυσικό έγγραφο (ένα ντοσιέ, ένας φάκελος) ή ένα ψηφιακό αρχείο στο οποίο μπορούν να αποθηκευτούν διάφορα είδη αρχείων. Ο μαθητής συγκεντρώνει εργασίες που παρουσιάζουν τις γνώσεις του, τον τρόπο με τον οποίο έχει προσδεύσει, καθώς και τα δυνατά και αδύναμα σημεία του.
ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ	Η διαδικασία της συνάντησης των μελών της ομάδας, της γνωριμίας μεταξύ τους και της κατανόησης ότι όλα τα μέλη έχουν φωνή μέσα στην ομάδα. Η οικοδόμηση της κοινότητας θα πρέπει να ξεκινά νωρίς σε ένα εργαστήριο ή πρόγραμμα και να είναι συνεχής.
ΠΙΝΑΚΕΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	Ο εκπαιδευτικός γράφει σε έναν πίνακα επιλογές μάθησης που συνδέονται με τον στόχο του μαθήματος. Ο μαθητής επιλέγει ποια δραστηριότητα ταιριάζει καλύτερα στο μαθησιακό του στυλ και στα ενδιαφέροντά του. Η μέθοδος αυτή δίνει, επίσης, στον μαθητή τη δυνατότητα επιλογής του τρόπου με τον οποίο επιθυμεί να παρουσιάσει τις γνώσεις του.
ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ	Η κατανόηση του τρόπου συμμετοχής σε μια κοινότητα (τοπική, παγκόσμια) για την ενίσχυση μιας κοινωνίας.
ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ	Ο εκπαιδευτικός διδάσκει το ίδιο περιεχόμενο σε κάθε μαθητή και αναμένει τα ίδια αποτελέσματα, αλλά πρέπει να δώσει στους μαθητές με διαφορετικές δυνατότητες περισσότερο χρόνο ή ίσως διαφορετικό εξοπλισμό για να μπορέσουν να δείξουν τις γνώσεις τους.
ΣΚΑΛΩΣΙΑ (SCAFFOLDING)	Αυτή είναι μια τεχνική με την οποία ο εκπαιδευτικός διαιρεί την εργασία σε μικρότερα, ευκολότερα διαχειρίσιμα κομμάτια και βοηθά τον μαθητή μέχρι να είναι έτοιμος για πιο σύνθετα κομμάτια.
ΣΚΕΦΤΟΜΑΙ - ΣΥΝΔΕΩ - ΑΜΦΙΣΒΗΤΩ - ΕΚΦΡΑΖΩ	Ο εκπαιδευτικός καθοδηγεί τους μαθητές ώστε να αξιολογήσουν το πρόβλημα και να το συσχετίσουν με την υφιστάμενη γνώση τους, στη συνέχεια το αμφισβητούν, και τέλος εκφράζουν τη νέα τους αντίληψη.
ΣΤΑΘΜΟΙ ΜΑΘΗΣΗΣ	Ο εκπαιδευτικός δημιουργεί μια σειρά από σταθμούς με δραστηριότητες που συνδέονται με το θέμα του μαθήματος. Ο εκπαιδευτικός μπορεί να επιτρέψει στους μαθητές να κινηθούν αυτόνομα από τον ένα σταθμό στον άλλο ή να τους κατευθύνει όπως κρίνεται απαραίτητο.
ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ	Σε αυτή τη στρατηγική, ο εκπαιδευτικός γράφει μια ερώτηση (ή πολλές ερωτήσεις) σε ένα φύλλο χαρτί. Οι μαθητές γράφουν απαντήσεις ή προτείνουν ιδέες και στη συνέχεια δίνουν το χαρτί στο επόμενο μέλος της ομάδας. Αυτός είναι ένας χρήσιμος τρόπος παραγωγής ιδεών αλλά και ένα μέσο για τον εκπαιδευτικό να μετρήσει το επίπεδο κατανόησης της ομάδας.

ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΣΕ ΠΑΝΕΛ	Ένας συντονιστής (εκπαιδευτικός ή μαθητής) επιλέγεται για να υποβάλλει ερωτήσεις σε μια ομάδα ατόμων (ίσως μαθητές ή εμπειρογνώμονες). Η μορφή των απαντήσεων του πάνελ μπορεί να ποικίλλει. Ο συντονιστής μπορεί να απευθύνει ένα θέμα σε ένα συγκεκριμένο μέλος του πάνελ ή να θέσει τις ίδιες ερωτήσεις σε όλα τα μέλη. Μετά το πέρας συγκεκριμένου χρόνου για την απάντηση της ερώτησης (χωρίς διακοπές), τα υπόλοιπα μέλη του πάνελ μπορούν να σχολιάσουν τις απαντήσεις.
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ	Πρόκειται για μία από τις μαθησιακές δεξιότητες του 21ου αιώνα και αποτελεί σημαντική τεχνική για τη διδασκαλία πολλών από τις δραστηριότητες του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας. Οι μαθητές ενθαρρύνονται όχι μόνο να «τα πηγαίνουν καλά», αλλά και να αναζητούν και να εκτιμούν τις ιδέες των άλλων καθώς εργάζονται μαζί σε έργα και εργασίες.
ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Σε αυτή τη μέθοδο, οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες και μελετούν ένα διαφορετικό κομμάτι ενός προβλήματος. Στη συνέχεια συγκεντρώνονται, μοιράζονται τις ιδέες τους και συνθέτουν τη λύση τους στο πρόβλημα. Πρόκειται για μια αποτελεσματική μέθοδο για την προώθηση της συνεργασίας. Όπως σε ένα παζλ, αν ένα κομμάτι υπερισχύει των υπολοίπων, τότε το παζλ δεν θα ολοκληρωθεί. Τα κομμάτια πρέπει να ταιριάζουν μεταξύ τους.
ΣΩΚΡΑΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΑΤΥΠΩΣΗΣ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ	Αυτή η αρχαία στρατηγική, εμπνευσμένη από τις διδασκαλίες του Έλληνα φιλόσοφου Σωκράτη, καθοδηγείται από τον εκπαιδευτικό, ο οποίος προκαλεί τους μαθητές να αμφισβητήσουν τις αντιλήψεις τους και να υπερασπιστούν τις απόψεις τους.
ΤΕΛΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	Αξιολόγηση που πραγματοποιείται λίγο πριν την ολοκλήρωση μιας δραστηριότητας ή απόκτηση μιας δεξιότητας για να διαπιστωθεί αν οι μαθητές κατέκτησαν τη δεξιότητα ή πέτυχαν τους μαθησιακούς στόχους ή αν χρειάζονται πρόσθετη διδασκαλία.
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	Ο εκπαιδευτικός τροποποιεί το περιεχόμενο έτσι ώστε ο μαθητής να αλληλεπιδρά με το υλικό με τρόπο που να ανταποκρίνεται στις δυνατότητές του.
ΥΠΟΚΡΙΤΙΚΗ	Μια από τις μεγάλες συνεισφορές της αρχαίας Ελλάδας (εκτός από τους Ολυμπιακούς Αγώνες) ήταν το δράμα. Θεωρήθηκε ως ένα ισχυρό μέσο προβληματισμού, ανταλλαγής ιδεών και και έμπνευσης για νέους τρόπους προσέγγισης θεμάτων. Ορισμένες από τις δραστηριότητες του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας χρησιμοποιούν την υποκριτική για να αναδείξουν ζητήματα της καθημερινότητας που προκύπτουν από τον Ολυμπισμό, παρέχοντας ταυτόχρονα έναν διασκεδαστικό τρόπο αφομοίωσης του υλικού από τους μαθητές.
ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ ΕΝΝΟΙΩΝ	Αυτή η τεχνική ζητά από τους μαθητές να βρουν συσχετισμούς μεταξύ ιδεών και θεμάτων και στη συνέχεια να τους εκφράσουν με οπτικό τρόπο. Παράδειγμα: Ο Ολυμπισμός συνδέεται με τα Ολυμπιακά εκπαιδευτικά θέματα, τα οποία συνδέονται με τη χαρά της προσπάθειας, η οποία με τη σειρά της συνδέεται με μια πτυχή του αθλητισμού. Αυτός ο τρόπος σκέψης βοηθά τους μαθητές να κατατάξουν μεγάλο όγκο πληροφοριών σε κατηγορίες που μπορούν στη συνέχεια να αναλυθούν (ή να χρησιμοποιηθούν με οποιονδήποτε τρόπο απαιτεί το έργο ή η εργασία).
BLOG (ΙΣΤΟΛΟΓΙΟ)	Οι μαθητές που έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο μπορούν να γράψουν για τις εμπειρίες τους από το Πρόγραμμα Ολυμπιακής Παιδείας και στη συνέχεια να τις δημοσιεύσουν στο διαδίκτυο. Το blog είναι ένα είδος ατζέντας ή ημερολογίου και μπορείτε να υιοθετήσετε οποιοδήποτε στυλ γραφής θεωρείτε ότι ταιριάζει με τον σκοπό σας. Μπορεί να θέλετε να γράψετε με πειστικό τρόπο, να εκφράσετε απόψεις ή να γιορτάσετε τις επιτυχίες άλλων. Μπορεί να είναι ό,τι θέλετε εσείς να είναι. Ορισμένα blog δημιουργούνται για ένα κοινό ακολούθων, ενώ άλλα μπορεί να είναι μόνο για τη χαρά της προσωπικής έκφρασης. Υπάρχουν πολλοί διαθέσιμοι διαδικτυακοί πόροι για τη δημιουργία blog και αυτοί μπορούν εύκολα να εντοπιστούν μέσω των μηχανών αναζήτησης.
PREZI/POWERPOINT	Για την παρουσίαση των ιδεών που συνδέονται με αυτές τις δραστηριότητες του Προγράμματος Ολυμπιακής Παιδείας μπορούν να χρησιμοποιηθούν διάφορα ψηφιακά εργαλεία με πολύχρωμο τρόπο.
VLOG	Ο τεχνολογικός γραμματισμός των μαθητών παρέχει πολλούς μοναδικούς τρόπους για να παρουσιάσουν στους εκπαιδευτικούς τους τι έχουν μάθει. Τα vlog είναι είναι αντίστοιχα των blog σε μορφή βίντεο. Οι μαθητές μπορούν να καταγράψουν μια συνέντευξη μεταξύ τους ή να ηχογραφήσουν έναν μονόλογο και στη συνέχεια να τον ανεβάσουν σε έναν ιστότοπο ή σε μια σελίδα φιλοξενίας (hosting site). Αυτή η μέθοδος προσφέρει σημαντικές δυνατότητες για τους μαθητές.

ΠΗΓΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

ΕΝΟΤΗΤΑ 7:

1. *“Positive youth development and physical activity/sport interventions: mechanisms leading to sustained impact”*, Physical Education & Sport Pedagogy 18, no. 3: 256–281, K. Armour, R. Sandford and R. Duncombe, 2013.
2. *“Physical education and sport in schools: a review of benefits and outcomes.”*, Journal Of School Health no. 8: 397, R. Bailey, 2006.
3. *“Teach the children well: a holistic approach to developing psychosocial and behavioral competencies through physical education.”* Quest (00336297) 63, no. 1: 55–65, M. Weiss, 2011.
4. *“Physical education and sport in schools: a review of benefits and outcomes.”*, Journal Of School Health no. 8: 397, R. Bailey, 2006.
5. *“Teach the children well: a holistic approach to developing psychosocial and behavioral competencies through physical education.”* Quest (00336297) 63, no. 1: 55–65, M. Weiss, 2011.
6. *“The effectiveness of teaching a life skills program in a physical education context”*, European Journal Of Psychology Of Education – EJPE (Instituto Superior De Psicologia Aplicada) 21, no. 4: 429–438, M. Goudas, I. Dermizaki, A. Leondari and S. Danish, 2006.
7. *“Enhancing youth development through sport.”* World Leisure Journal 46, no. 3: 38–49, S. Danish, T. Forneris, K. Hodge and I. Heke, 2004.
8. *“Positive youth development, participation in community youth development programs, and community contributions of fifth-grade adolescents: findings from the first wave of the 4-H Study of positive youth development.”* Journal Of Early Adolescence 25, no. 1: 17–71, R.M. Lerner, J.V. Lerner, J.B. Almerigi, C. Theokas, E. Phelps, S. Gestsdottir and A. Von Eye, et al. 2005.
9. *“Teaching life skills through sport.”* In Paradoxes of Youth and Sport, S. Danish, edited by M. Gatz, M. Messmer and S. Ball-Rokeach, Albany, NY: State University of New York Press, 2002.
10. *“Teaching styles in physical education and Mosston’s Spectrum.”* <https://spectrumofteachingstyles.org/assets/files/articles/TeachingStyles%20inPEandMosstonsSpectrum.pdf>, J. Doherty, (accessed on August 1, 2016).
11. *“Easy-play model: an inclusive approach to enjoyable sport participation.”* Physical & Health Education Journal 80, no. 1: 24–28, L. Chunlei and K. Steele, 2014.
12. *“Teaching games and sport for understanding: Exploring and reconsidering its relevance in physical education.”* European Physical Education Review 20, no. 1: 36–71, S. Stolz and S. Pill, 2014.
13. *“Easy-play model: an inclusive approach to enjoyable sport participation.”* Physical & Health Education Journal 80, no. 1: 24–28, L. Chunlei and K. Steele, 2014.
14. *“Teaching for skill mastery.”* Journal of Physical Education, Recreation & Dance 86, no. 7: 9–13, S. Chepko and R. Doan, 2015.
15. *“Peer-assisted learning in school physical education, sport and physical activity programmes: a systematic review.”* Physical Education & Sport Pedagogy 19, no. 3: 253–277, K. A. Jenkinson, G. Naughton and A. C. Benson, 2014.
16. *“The role and impact of student leadership on participants in a healthy eating and physical activity programme.”* Health Education Journal 75, no. 1: 27–37. L. Gutaskey, N. McCaughy, B. Shen, E. Centeio and A. Garn, 2016.
17. *“A model of contextual motivation in physical education: Using constructs from self-determination and achievement goal theories to predict physical activity intentions.”* Journal of Educational Psychology 95, no. 1: 97–110, M. Standage, J.L. Duda and N. Ntoumanis, 2003.

18. *"Developing student enjoyment in physical education."* Physical & Health Education Journal 79, no. 2: 14–18, J.R. Lorusso, S.M.Pavlovich and L. Chunlei, 2013.
19. *"Eliminating barriers to physical activity: using cultural negotiation and competence."* Strategies: A Journal For Physical And Sport Educators 26, no. 3: 35–40, B. Culp, 2013.
20. *"Preparing culturally competent teachers: service-learning and physical education teacher education."* Journal of Teaching In Physical Education 27, no. 3: 347–367, E. Domangue and R.L. Carson, 2008.
21. *"Addressing Diversity in Schools: Culturally Responsive Pedagogy."* Teaching Exceptional Children 39, no. 3: 64–68. H. V. Richards, A.F. Brown and T.B. Forde, 2007.
22. *"'They ought to enjoy physical activity, you know?': Struggling with Fun in physical education."* Sport, Education and Society 6, no. 2: 211–21, E. O'Reilly, J. Tompkins and M. Gallant, 2001.
23. *"Adding value to physical education through an integrated approach."* Physical Educator – Journal Of Physical Education, New Zealand 46, no. 1: 35–37, D. Slade, 2013.
24. *"Integrated learning with physical education and music."* Clearing House 84, no. 5: 174–179, C. Humphries Charlotte, S. Bidner and C. Edwards, 2011.

ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΕΜΒΑΘΥΝΣΗ

- *African Traditional And Oral Literature As Pedagogical Tools In Content Area Classrooms K-12*, L. Asimeng-Boahene & M. Baffoe, Information Age Publishing, 2014.
- *Creating and Sustaining the Constructivist Classroom*, B. A. Marlowe & M. L. Page, Corwin Press, 2005.
- *Different Speeds & Different Needs: How to Teach Sports to Every Kid*, G. Barber, Paul Brookes Publishing, 2010.
- *Making Differentiation a Habit: How to Ensure Success in Academically Diverse Classrooms*, D. Heacox, Free, Spirit Publishing, 2009.
- *Project Based Learning (PBL) Starter Kit*, J. Larmer, D. Ross & J. R. Mergendollar, Unicorn Printing, 2009.
- *Physical Education Methods for Elementary Teachers*, 3rd Edition, K. Thomas, A. M. Lee & J. R. Thomas, Human Kinetics, 2008.
- *Qualities of Effective Teachers*, 2nd Edition, J. H. Stronge, ASCD, 2007.
- *The Differentiated Classroom: Responding to the Needs of All Learners*, 2nd Edition, C. A. Tomlinson, ASCD.

[illegible]

[illegible]

